

Magyar R reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, Kralja Petra uca 30 szám, I. emelet
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70

Noviszad, 1933. évi március hó 26
Vasárnap
XIV. évfolyam 73. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár. Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Nemzetközi értekezlet — a megélhetés érdekében!

A Reggeli Ujság számára írta dr. TAPAY-SZABO LASZLO egyetemi tanár

Budapest, március 24.

Nem célszerű dolog, ha a politikus a népeknek többet ígér, mint amennyit adni tud. A politikusok mégsem szoktak általában mérsékeltek lenni az ígéreteikben, mert hiszen a szavak elrepülnek és gyakran feledésbe mennek.

A sajtó azonban, bár feladata sok tekintetben rokon a politikuséval, kevésbé könnyen ígérhet, mert amit az ujság ír, annak emléke jobban megmarad.

Ha a sajtó olyan dolgokban nagyon optimista, amely dolgokban az optimizmusnak nem volt helye, állásfoglalásának hatása pillanatnyilag kellemes; azonban mielőtt kiderül, hogy

a nagy örvendezés korai volt,

igen kellemetlen érzések támadnak a közönségben.

Minden ok megvan rá, hogy a világpolitikai helyzet „szanálásáról” szóló jelentéseket tulzottnak tartassuk. Azoknak az általánosságokban mozgó kijelentéseknek, melyeket az angol és olasz miniszterelnökök tett, nincsen olyan konkrét tartalmuk, mint amint a sajtó beléjük magyaráz.

A háború veszélyének elhárításáról van szó. Még sohasem volt a világon miniszter aki nem azt hirdette volna, hogy ő a háború veszélyét el akarja hárítani. Mindenki ezt az álláspontot hirdeti, — egészen a hadüzenet pillanatáig. De sohasem volt még olyan békepaktum, amelynek megkötése után az

„óvatossági rendszabályokat”

továbbra is szem előtt nem tartották volna.

Ha a fantázia nekirugaszkodik, már egy

francia-olasz-jugoszláv szövetségről is

tud regélni.

Ha egy ilyen szövetség egyáltalán létrejöhetne, milyen furcsa helyzetbe kerülne Magyarország: arra lenne kényszerítve, hogy a lehető legszorosabb kapcsolatot keresse Ausztriával, Németországgal és Bulgáriával, — szóval

előállana az 1914 évi érdekcsoportosítás,

melynek, mint láttuk, háború lett a következménye. Az oly nagy gonddal ápoltságú magyar-olasz barátságának az olaszok részéről való felmondása nem könnyen képzelhető el. És ahhoz, hogy az olasz-jugoszláv természetes érdek-ellentétek kiküszöbölhetőek legyenek, bizonyára valamivel több is kell, mint egy egyszerű nyilatkozat:

„Szomszéd, — szeressük egymást!”

Ellenben tény az, hogy egy háború közvetlen következményeivel ma Európa minden népe teljesen tisztában van. Hogy egy háborúnak a végeredménye mi lenne, abban a tekintetben eltérhetnek egymástól a né-

zetek; de hogy

mindjárt a háború kitörésekor és a háború tartama alatt a népeknek óriási, még a világháború alatt sem tapasztalt megpróbáltatásokat kellene kiállniuk,

az világos mindegyik népek a vezetői előtt de ezt most már el tudják képzelni maguk a népek is. Ha anyagok tekintetében talán fel vannak is szerelve a népek,

egy háború finanszírozása ma sokkal nagyobb nehézségekbe ütköznék mint 1914-ben.

amikor a nép még nem volt annyira elszegényedve, mint ma, és amikor bizott a nép a bankjegyekben még akkor is, amikor már tömérdek mennyiséget nyomattak belé. Em lékszünk rá, hogy egy korona vásárló ereje például Magyarországon huszonöt-harminc fillér volt még a háború vége felé is, amikor a külföldön már csak hét fillért adtak egy koronáért. Ma a bankprés megindítása, a fedezet nélküli bankjegy nyomása nagy pénzügyi pánikot keltene minden országban ha ehhez a kétségbeesett eszközöz folyományok, az is lehet, hogy a nép bizalmatlansága folytán a bankjegyek még kisebb vásárló ereje lenne, mint amennyi valóságos értékének megfelel.

Ezek a tények nagyobb biztosítékai a békének, mint az államférfiak nyilatkozatai és diplomáciai tervezetei. Azonban

ne csak a háború és béke kérdésre gondoljunk, hanem az életre is.

Feltéve, hogy sikerül most egy nagy békeművet alkotni, bármily szilárd biztosítékokkal is veszik körül azt a békeművet, — ez még nem jelent a nép számára több munkalehetőséget, több keresetet és több kenyeret. Sűrűnek-forognak a kormányelnökök, járnak-kelnek Berlin, Páris, London és Róma közt, — a fegyverkezés, a leszerelés és az egyenjogúság ügyében, de még semmi sincs egy olyan nemzetközi értekezlet összehívásáról, melynek az a kérdés lenne a tárgya, hogy

hogyan lehet munkaalkalmakat teremteni s az egyes országoknak egymással való kereskedelmi forgalmát fellendíteni?

Vége is, a béke nem vége elja az emberiségnek, hanem csak eszköze az emberiség boldogulásának.

Magából abból a tényből, hogy béke van, még nem lehet megőlni.

A világ népeinek ma semmire sincs olyan nagy szüksége, mint olyan emberekre akiknek egészséges eszméik vannak arra nézve, hogy a nép gazdasági helyzetén hogyan lehetne javítani?

Ezen a téren eddig még csak egy gondolat merült fel:

az „önellátás”

elmélete, mely abból áll, hogy minden ország csak önmagában termeljen és éljen meg saját termékeiből. Ez azonban nyilvánvalóan beteg gondolat, mert

az egész világon egyetlen civilizált nép sincsen, mely összes szükségleteit maga tudná fedezni.

Az egyiknek nincs vasa, a másiknak nincs szene, az egyiknek nincs ipara, a másiknak a földje terméketlen. Az „önellátás” gondolata csak az eszkimóknál valósítható meg, akik nyersen is megeszik a halat és a fókát, s a halszállakból készült tüvel inget várnak a hajólyagból. Ha az emberiség vissza akar süllyedni az eszkimó-kultúra színvonalára, akkor elfogadhatja az „önellátás” gazdasági politikáját; de ha az eszkimóénál magasabb kulturát kíván, akkor nem feledkezhet meg a népek egymásrautaltságának tényéről.

Természetes, hogy

egy nép sem hagyja magára tukmáltni a szomszéd nép felesleges áruit.

Az a gondolat azonban, hogy „a szomszéd nép ugyanannyi árut vásároljon tőlünk, mint amennyit mi vásárolunk tőle”, — nem természetes. Ennek csak akkor volna értelme, ha minden országnak lakossága, területe, vagyonossága és kulturális foka teljesen egyenlő lenne. Minden kereskedelmi szerződés tárgyalásánál minden állam megbízottjai teljes erejükkel azon vannak, hogy országuk több árut adjon el, mint amennyit vásárol. Ez az elv irányítja minden ország gazdasági politikáját, — elég helytelenül. Mert a természetes ész azt diktálná az embernek, — ha egyszer a természetes ész is szóhoz jutna, — hogy

„ne termeljünk drágán olyasmit, amit a szomszédtól olcsóbban megkaphatunk”.

Ha a népek ezt az elvet elfogadnák, sokkal könnyebb lenne kereskedelmi szerződéseket kötni és a nemzetközi forgalmat emelni. Minden gazdasági és ipari termelésnek csak akkor van létjogosultsága, ha az általunk termelt áru olcsóbb, mint az az áru, melyet készen kaphatunk a világpiacokon. A munkamegosztás terve érvényesül az egész természetben és tulajdonképpen ez az elv az alapja az életnek. Vissza kell térni arra az álláspontra, hogy minden népek joga van a munka lehetőségéhez s a munka árán a boldoguláshoz. Ez az igazi „egyenjogúság”, és ezt kellene végre nemzetközi uton biztosítani.

Ha azt mondják, hogy ennek elengedhetetlen előfeltétele a béke biztosítása, — ám legyen igazuk; biztosítsák a békét annyira, amennyire csak tudják. — de utána ne feledkezzenek meg róla, hogy nemcsak a háború veszélyét, hanem az általános elnyomódás veszedelmét is el kell hárítani az emberiség feje felől.

Ma, amikor az egész világ sajtója az államférfiaknak nagy sikereiről beszél, — ünnepontás számban megy talán az az óvatos hang, amely e sorokban megnyilatkozott; de a tapasztalat óvatosságra int: a világ dolgai nem olyan egyszerűen és nem oly gyorsan jönnek rendbe, mint ahogy azt most el akarják velünk hitetni.

GAZDASÁGI SZABADEGYETEM

Geokrácia

Irta: Orbán Ignác

Nemzeti szociálgeokrácia, röviden geokrácia egy új szakkifejezés. Egy új jelszó, mely után már régen kutatók, de csak most fedeztem föl, annak a gazdasági rendszernek jellegzetes meghatározására, melynek alapelveit hónapok óta ismertetem a Reggeli Ujság Gazdasági Szabadegyetem rovatában. Jellegzetes ez a meghatározás, mert a geokrácia a nemzetgazdasági élet függetlenségét, egyensúlyát és fejlődését és a társadalom minden egyes tagjának szabad érvényesülését az által biztosítja, hogy

a termelésben fölshabadítja a föld tulajdonosait az aranybárvány uralma alól.

Mint nemzeti gazdasági rendszernek az az első alapfogalata, hogy a gazdasági élet egyensúlyát a világgazdaságtól függetlenül hasznos közmunkákkal kell megteremteni. De nem azt tekintti hasznos közmunkának, mely a befektetett tőke után busás kamatot hoz. Nem azt, mely maga után vonja, hogy a társadalom széles rétegei az aranybárvány oltárán véres áldozatokat hozzanak. Hanem azt tekintti hasznos közmunkának, melyet az érdekelt föld- és telektulajdonosok saját költségükön azért hajtanak végre, mert ez által ingatlanok értéke legalább is a befektetett tőke összegével nagyobb lesz. Ily módon a közintézmény nem egy önálló vállalkozás, hanem a föld- és telek tartozéka, a föld és telektulajdonosok magán berendezéseinek közös kiegészítő része, mely értékesebbé és ennek megfelelően jövedelmezőbbé teszi az egyes ingatlanokat. A közös intézmény éppen úgy ne jövedelmezzen külön, mint ahogy a lakásbérlő például nem fizet külön a házi vízvezeték vagy egyéb berendezéséért, hanem ezek használati díját magában foglalja a haszonbér.

A geokrácia tehát minden közintézmény hasznát átengedi a föld és telektulajdonosoknak, akik viszont arányosan viselik a közmunkák költségeit is.

Ha a közmunkák költségeit az érdekelt föld és telektulajdonosok viselik, az egyes érdekelt költséghozzájárulása aránylag olyan csekély, hogy a hasznos közmunkák végtelen sorát megvalósíthatjuk, anélkül, hogy az érdekelték kénytelenek volnának a beruházási költségek biztosítására kölcsönöket felvenni. Saját erejükből előteremthetik ezeket a járulékokat. De ezenfelül a munkanélküliség megszűnésével a föld és telektulajdonos is munkája révén nagyobb keresethez jut úgy, hogy a költséghozzájárulás nem boríthatja föl gazdasági egyensúlyát.

A köztermelésben tehát a földtulajdonosok nem szorulnak hitelre.

A magántermelésben a geokrácia alapelve az, hogy első sorban a föld és telektulajdonosok termeljenek. Azok, akiknek vagyonuk van. A mások vagyonával senki se spekuláljon. Ezt a tételt Roosevelt is fölállította, de éppen ellenkező elgondolással. Roosevelt ugyanis inkább azt célozza, hogy a termelés fejlesztését visszatartsa. Nekünk azonban éppen megfordítva fokozni kell a termelést, hogy kulturigényeinket kielégíthessük. Mi évenként és fejenként csak 50 dollár értékű árut termelünk és ha nem is gondolunk 400szoros termelésre és megelégednénk azzal, hogy naponként és fej-

kint a mai 10 dinár helyett 100 dinár értékű árut termelünk, még mindig erősen fejleszteni kell termelésünket. A geokrácia elgondolása az, hogy ne a nincstelen adósok vállalkozzanak, hanem a föld és telektulajdonosok, akik a nemzeti vagyon nagy részének, talán 90 százalékának birtokában vannak. Ezt lehetővé teszi a jegybank reformja, mely biztosítja, hogy mindenki földért pénzt és pénzért földet szerezhessen. Ily módon

a geokrácia megszünteti a magántermelésben a tőke fölényét és megteremti a föld és arany egyenjogúságát.

Minden a föld körül forog a javaslat gazdasági rendszerben és nem az arany körül, melynek értéke a föld értékéhez viszonyítva elenyészően csekély. És nem a hatalmi tulajdony körül, mely elveszítette régi jelentőségét, mert a termelési technika magas színvonalán a legnagyobb és legridegebb politikai hatalom sem képes a nemzet gazdasági egyensúlyát külkereskedelmi szerződésekkel biztosítani. Hasztalan diktáljuk szomszédainknak a nekünk kedvező vámtételeket, vagy szabad forgalmat, ha áruinkat nem képesek megfizetni. Viszont ha saját földünkre támaszkodunk és azt fölshabadítjuk az aranybárvány uralma alól, megszüntethetjük a munkanélküliséget, át csoportosíthatjuk gazdasági frontunkat, termelhetünk annyit, amennyire szükségünk van és biztosíthatjuk, hogy mindenki szabadon érvényesülhessen. Ebben a gondolatmenetben

minden a föld körül forog és a geokrácia jellegzetes meghatározása a rendszernek,

Mint hogy a geokrácia a termelési technika legmagasabb színvonalán is biztosítja, hogy a fogyasztóképeség a termelési lehetőségekkel lépést tartva, nevezhetném ezt a rendszert technokráciának is. De Howard Scott, aki ezt a jóhangzású jelszót kitalálta, nagy érdemeket szerzett ugyan az által, hogy fölhívta a figyelmet a termelés széles körű lehetőségeire és így új gazdasági rendszer szükségességére, magát a jelszót mégis kompromitálta az emberi munka értékének lebecsülésével. Mert ha az ember testi munkája Howard Scott értékmérője szerint csak egy tízed lőerő munkájának felel is meg,

a valóság mégis az, hogy a leghatalmasabb gépek is csak az ember ad értékét.

Nem nevezhetem rendszeremet technokráciának azért sem, mert Howard Scott szerint a technokrácia nem kapitalizmus de nem is kollektívizmus, nem fasizmus de nem is liberalizmus. Viszont a geokrácia eszményi kapitalizmus, mert a föld, tőke és munka jogát nemcsak a magánjogban, hanem a közülettel szemben is biztosítja és egyben eszményi kollektívizmus, mert intézményesen biztosítja, hogy a föld és telektulajdonosok a köztermelés költségeit érdekességük arányában viseljék és hogy megfordítva is a közintézmények előnyeit költséghozzájárulásuk arányában élvezhessék. A geokrácia eszményi liberalizmus is, mert a nemzetek és egyesek szabad érvényesülését biztosítja. És ha fasizmus alatt a munka jogának biztosítását értjük, a geokrácia a legeszményibb fasizmus is, mert a munka jogát automatikusan biztosítja. Kapitaliz-

Csepp csepp után idővel a legkeményebb sziklát is kiválja,

noha egyetlenegy csepp még nem jelent semmit. Ugyanígy csekélységek az első kövecskék, amelyek a májban, vesékben és epehólyagban fellépnek. De a jelentéktelen mész- és méreglerakódások, amelyek ezekben a szervekben felgyülemlekednek, idővel veszélyes kövekké változnak, amelyek képesek a legjobb egészséget is tönkretenni. Ezt már előzőleg meg kell akadályoznia azzal, hogy naponta rendszeresen három pohár **radcini gyógyvizet** iszik. **Lerakat és árusítóhely: HOFFMANN ARNOLD, NOVISAD Futaki út 73.**

musnak, liberalizmusnak, szocializmusnak vagy demokráciának még sem nevezhetem a geokráciát, mert

a titkos diplomácia ezeket a jelszavakat lefoglalta, hogy az imperializmust ne kelljen nevével szólítani.

Viszont a geokrácia új szakkifejezés. Nincs lefoglalva és nincs kompromitálva. Ezen felül jellegzetes is, mert föl hívja a figyelmet arra, hogy az elvi program bevezetésének egyik gyakorlati kulcsa a nyomban bekövetkező föld és telektulajdonosok érdekelttségének értékmérője, hogy másik gyakorlati kulcs a föld aranyértéke mint a bankjegyek 100 százalékos fedezete. Ez karakterizálja a geokráciát. Mert például Roosevelt gazdasági programjának alapelvei és a geokrácia elvi tételi között ugyszólván alig van különbség. Roosevelt programja még sem geokrácia, mert az elvi program gyakorlati megvalósításánál a geokrácia két gyakorlati kulcsa nem szerepel. Viszont

a geokráciát ez a két gyakorlati kulcs teszi jellegzetessé, mert ezáltal oldja meg a munkanélküliséget és a gazdasági front átcsoportosítása kérdését az adók emelése, a lakosság túlterhelése és kölcsönök felvétele nélkül.

Az Amerikai Egyesült Államok a munkanélküliség kérdését megoldhatják a munkaidő leszállításával is. Köz munkák költségeit is beállíthatják a költségvetésbe. Ma azonban nem vagyunk gazdag hitelező állam. Nekünk egy évszázad mulasztásait kell pótolnunk. Gyöngébb erővel hatalmasabb feladatot kell megoldanunk. És a geokráciának éppen az ad különös jelentőséget, hogy az állami és községi költségvetésbe minden hasznos közmunka költségeit be lehet állítani, mert mint az érdekelték költséghozzájárulása a kiadási tételnek megfelelő összeg bevételként is beállítható úgy, hogy

a geokrata költségvetés annál előnyösebb, minél magasabb annak végösszege.

mert az annál több hasznos közmunka végrehajtását, tehát annál több kulturigény kielégítését és annál több munkaalkalom teremtését jelenti anélkül, hogy annak káros következményei is lennének.

Nem dolgozhatom egy mérnöki gárda élén, mint Howard Scott a neworki Columbia egyetem nagy laboratóriumában és nem állanak amerikai méretű eszközök rendelkezésemre, hogy a geokrácia elgondolását az egész világon népszerűvé tegyem, de gyöngé erőmmel rendületlenül kitartok mellette és remélem, hogy

a megkeresztelt eszméből a legelső szent valóság lesz: fölshabadulás az aranyborjú imádatából.

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Speciális kezelések, speciális berendezések

**asthma
migrén
szénalázás**

betegnek részére.

Ma este tartják meg a Magyar Közművelődési Egyesület székházában a becskerekai Kalangya-estet

A magyar közművelődési egyesület megrendezésében ma este tartják meg a közművelődési egyesület székházában a becskerekai Kalangya-estet, amely iránt Velikibecskeken igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A Kalangya sorozatos irodalmi estjei között a becskerekai irodalmi este lesz a második, amely az eddigi jelek szerint mindenképpen méltó párja lesz a Noviszádon március ötödikén megrendezett Kalangya estnek. Az értékes irodalmi est műsorán bevezető beszédet Marton Andor, a magyar közművelődési egyesület igazgatója mond, majd Kende Ferenc, a vajdasági novellisták egyik erőssége Irodalmi műhelytitkok címen felolvasást tart. Dr. Kálmánné Engel Maca vajdasági magyar költők verseiből szaval, utána Hacker Irén operaáriákat énekel, Rubin Böske zongoraiséréte mellett. Radó Imre, ismert vajdasági író egy vidám novelláját adja elő, Juhász Ferenc vajdasági költők verseiből szaval, míg végül Fischer Károly becskerekai zeneszerző kvartettjét interpretálják.

Mint értesülünk, a legközelebbi Kalangya-esteket a novivrbászi estén kívül Szomborban és Szrbobrában tartják meg.

Varasdinból gyalog Noviszádra szökött egy 13 éves árvagyerek, mert a tanítója megverte

A noviszádi rendőrség tegnap Zágrebba szállította és visszaadta a kiskorúak állami gyámolító intézetének a kis szókevényt

Erdekes vendéget kapott tegnap a noviszádi rendőrség. Egy tizenhárom éves kisfiút találtak Noviszádon, aki rongyosan, éhesen és fáradtan kóborolt a noviszádi utcákon. A rendőrségi közegeknek feltűnt a kisfiú és miután zavart és ellentmondó válaszokat adott a hozzája intézett kérdésekre, bekisérték a rendőrségre.

A kisfiú itt azután hosszas faggatásra elmesélte kalandos történetét. Elmondta, hogy Lovrekovic Milannak hívják, apja meghalt, édesanyjáról nem tud. A varaszdini kiskorúak állami gyámolító intézetében nevelkedett, itt azonban a tanítója megverte, mert rossz fát tett a tűzre. Akkor fogamzott meg benne az a gondolat, hogy világgá megy. Egy héttel ezelőtt szökött meg az intézetből és utja Noviszád felé vezetett. Faluról falura, városról városra vándorolt. Utközben koldult és a jószívű emberek mindenütt megszánták, enni, inni adtak neki, befogadták házukba és megengedték, hogy náluk töltsen az éjszakát.

Pénteken érkezett meg Noviszádra, ahol a rendőrség azonnal intézkedett a szókevény visszazállítására érdekében.

Lovrekovic Milant tegnap délután egy detektív kíséretében Zagrebba szállították, ahol átadták az ottani rendőrségnek, hogy szállítsák vissza a varaszdini intézetbe.

Szigoruan büntetik az iskolakerülő gyerekek szüleit

A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki az iskolakerülő gyermekek szüleinek megbüntetésére ügyében. A rendelet szerint nemcsak azokat a szülőket büntetik meg, akiknek gyermekeik nem járnak iskolába, hanem azokat is, akiknek gyermekei rendszeresen késnek fél vagy egy órát. A kétnapi igazolatlan távollét után megintik, ötnapi igazolatlan távollét után napi 10, további 5 napi távollét után 15, újabb öt nap után napi 20 dinárt kell a szülőknél fizetniük. Ha a községi előjáróság feje 15 napon belül nem szedi be a büntetéspénzt, akkor az összeget rajta fogják követelni. A szegény szülők pénzbüntetését közmunkára lehet átváltoztatni. Szegénynek azt számítják, aki 60 dinárnál kevesebb állami egyenes adót fizet.

**EGY EGÉZ S RÉT -
A MOSÓÜSTBEN!**

Mint ahogy a réten a napsugár hatására az oxygenbuborékok milliói járják át a nedves fehérneműt, úgy hajtja át Radion, a tisztító szappanhabbal együtt, az oxygenbuborékok millióit, rögtön mosás közben a ruhán. Biztosabban és gyorsabban lesz ily módon a fehérnemű alaposan tiszta és vakítóan fehér.

**Schicht
RADION**

**GYEPEN-FEHÉRTÉS
A MOSÓÜSTBEN**

23233

Titulescu, a kisantant nevében az angol leszerelési tervezet módosítását indítványozta a leszerelési konferencián

Henderson husvétig be szeretné fejezni az angol tervezet vitáját

Genéből jelentik: A leszerelési értekezlet főbizottsága péntek délután megkezdte az angol leszerelési tervezet általános vitáját. Az ülés meglepetéssel kezdődött, amelyben Henderson elnök bevezetőbeszédében azt a reményét fejezte ki, hogy

husvétig a főbizottság az angol tervezet szakaszonkénti részletes vitájára is végez.

A pénteki vitában főleg a kis és közép-államok képviselői szólaltak fel. A felszólalók valamennyien hangoztatták, hogy elfogadják a tárgyalás alapjául a MacDonalddal kötött szerződést.

A kisantant álláspontját Titulescu román külügyminiszter ismertette.

Kijelentette, hogy a kisantant államok elfogadják a tárgyalás alapjául az angol tervezetet, de bizonyos módosításokat tartanak szükségesnek.

A módosítások főleg a biztonság elvének kidomborítása szempontjából szükségesek. Motta svájci delegátus szerint MacDonalddal javaslata lehetőséget nyújt az általános jelentőségű megoldásra.

Tánczos tábornok magyar fődelegátus kormánya nevében örömmel üdvözi a javaslatot. Magyarország a tervezetben jelen-

tős lépést lát a fegyverkezés csökkentése felé. Olyan megoldást vár a tervezettől, amely lehetővé teszi, hogy a fegyverkezés határozományait az egyenlőség elve alapján a gyakorlatban is mindenki elfogadhassa.

Az ülés végeztével Henderson annak a reményének adott kifejezést, hogy a javaslat általános vitája kedden befejeződik és a főbizottság áttérhet a javaslat részletes vitájára.

Párisból jelentik: A leszerelési főbizottság pénteki lefolyásában a francia lapok a kisebb államok állásfoglalásának tüntetésszerű megnyilvánulását látják. Az Excelsior rendkívüli eseménynek mondja a pénteki ülést, mert

a Népszövetség fennállása óta először fordult elő Genében, hogy a kisebb államok nyíltan felemelték szavukat a nagyok ellen.

A kisantant-államok — írja a lap — ezzel az állásfoglalásukkal értésére adták a világnak, hogy mindaddig, amíg a Népszövetség fennáll, nem hajlandók lemondani a saját előjogokról és nem hajlandók megengedni, hogy a Népszövetség tagállamait két csoportra osszák az irányító és irányított államok csoportjába.

Bulgária külpolitikája mindig a szomszédokkal való megértés és béke politikáját követte és követi

mondotta a külföldi újságíróknak Musanov bolgár miniszterelnök

A bolgár kormány erélyes rendszabályokra készül a munkáspárt ellen

Szófiából jelentik: Musanov Nikola miniszterelnök tegnap fogadta a külföldi sajtó képviselőit és nyilatkozott a bolgár belpolitikai és külpolitikai kérdésekről. Musanov elsősorban azokról a tárgyalásokról tájékoztatta a sajtó képviselőit, amelyeket Párisban és Londonban folytatott a bolgár államcsőcsönök külföldi kibocsájtóival. A miniszterelnök megemlítette, hogy Bulgária nem kér moratoriumot, amely a külföldi kölcsönök fizetésének bizonyos időre való megszüntetését jelentené, hanem csak a fizetések leszállítását és azok határidejének kitűzését. A bolgár kormánynak ezt a kívánását hamarosan végleg eldöntik, mivel a Népszövetség pénzügyi bizottsága a bolgár kormány kérésére most foglalkozik ezzel a kérdéssel. A pénzügyi bizottság tagjai egyébként hamarosan Szófiába mennek a helyzet tanulmányozására.

Az újságíróknak arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a leszerelési konferencia eddigi eredményeiről, Musanov miniszterelnök a következőket mondotta:

— Az egész világnak Bulgária példáját kellene követni. Mi teljesen leszereltünk. A külpolitikai kérdéseket érintve, Mu-

sanov ezeket mondotta:

— A mi politikánk mindig a szomszédokkal való megértés és béke politikája volt és lesz.

A bulgáriai kommunista veszélyekkel kapcsolatban felmerült kérdésekre Musanov kijelentette, hogy Bulgária Szovjetország tekintetében különleges helyzetben van, amit ő már több ízben is hangoztatott a külföldön. A bolgár nemzetet sok hagyományos kapocs fűzi Oroszországhoz és ezért a bolsevista veszély is nagyobb Bulgáriára nézve. Ez a veszély nagy, de nem hiszi, hogy olyan nagy lenne, mint ahogyan azt elképzelik.

— Egyébként — mondotta Musanov — a bolgár kormány még élesebb intézkedéseket léptet életbe az országban folytatott kommunista propaganda ellen. A kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a szobranjében felveti a kérdést, hogy a munkáspárt a valóságban nem leplezett kommunista párt-e? Ha a szobranje olyan értelemben nyilatkozik, hogy igen, akkor a munkáspárttal szemben is alkalmazni fogják az államvédelmi törvényt és a munkáspárt képviselőit kizárják a parlamentből.

—o—

Haldoklik Bogdán bécsi román követ felesége, a paratyini repülőkatasztrófa legsúlyosabban megsebesült áldozata

A többi súlyosan megsebesült állapota nem életveszélyes

Mint már jelentettük, a Cidna légi társaság repülőgépe, amely tegnapelőtt délelőtt Bukarestből Beograd felé igyekezett, a Vaskapu felett szélviharba került és Paratyin közelében lezuhant. A megsebesült utasok között volt Bogdán bécsi román követ fiatal felesége, Lidia is, aki bukaresti rokonainál tett látogatása után repülőgépen igyekezett vissza férjéhez Bécsbe. Az utasok közül Bogdán felesége szenvedett legsúlyosabb sérülést és vállát több helyen eltörtte.

A súlyosan megsebesült uriaszonyt még tegnapelőtt délután a beogradi Vraesar szanatóriumba szállították, ahol megoperálták. Az operáció után vérátömlesztést is kellett alkalmazni, a szerencsétlen fiatalasszony sérülése azonban olyan súlyos, hogy alig van remény életbenmaradásához. Tegnap a reggeli órákban negyven fokra szökkent fel a

súlyosan sebesült Bogdáné állapota és nem sokkal később a szerencsétlen asszony haldokolni kezdett.

A többi sebesült állapota jelentősen könnyebb, Petrovics Dusan a gép megfigyelője és a pilóta csak könnyebben sebesültek meg, de hosszabb pihenőre van szükségük. Egyébként a pilóta és a megfigyelő bátorságának és lélekjelenlétének köszönhető, hogy a gépet még súlyosabb katasztrófa nem érte. Klein Károly, egyik bukaresti gyár tisztviselője tegnap már elhagyta a paratyini kórházat és Beogradba érkezett. A paratyini kórházban tegnap még Scherer Mór és Huber Hermann súlyosabban sebesült utasok voltak, estére azonban őket is beszállították a beogradi Vraesar szanatóriumba. Scherer és Huber sebesülései súlyosak, de nem életveszélyesek.

—o—

Bankok rohama a betevők ellen

Miért vásárolják a moratórium alá eső bankok betétkönyveit?

Hosszabb idő óta feltűnhetett már az újságolvasó közönségnek, hogy a lapok hirdetői oldalain egyes személyek, ügynökök, sőt-pénzügyészek is hirdetik, hogy betétkönyveket vásárolnak, vagy hogy betétkönyveikért ingatlanokat és más értéktárgyakat eladnak. Ezzel kapcsolatban a Politika tegnapi számában éles támadás jelent

meg azok ellen, akik lehetővé teszik ezt az üzérkedést. A bankok betétkönyveit a betevőkkel először 70 százalékkért vették meg, később azonban, amikor rájöttek arra, hogy a betevőknek nagy szükségük van a pénzre, mindinkább lefelé szorították a betétkönyvek árát, úgy hogy egyesek ma már csak 35-40 százalékkot fizetnek a betétkönyvek-

1.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Noviszád több uccájában a házépítés egészen különös technikája fejlődött ki. Az építkezés során — amint az mindenütt történni szokott — több helyen felszedik a járdát, hogy cölöpöket ássanak a földbe az állványok részére. Mindenki természetesen találná, hogy az építkezés befejezése után, amikor az állványokat már lebontották, a járdán ássott lyukakat betömik és az aszfalt folytonossági hiányát megszüntetik. A noviszádi építkezéseknél több helyen megfelelnek erről.

Az új házakban már üzletek is nyíltak, de a közönség esőben nem közelítheti meg ezeket a boltokat, mert az ajtók előtt tavacslik öktelenkednek. Sőt az ucca másik oldaláról is csak nagy ügyvel-bajjal történhet át magát a vevő, mert az új házak előtt, a kocsit szélén magas földtöltés öktelenkedik, ami még az építkezésből maradt vissza.

Itt említem meg, hogy Noviszádon immár krónikus hiba az, hogy a felszaggatott járdákat nem hozzák rendbe. A Futaki úton egy ház előtt legalább öt esztendeje bukdaesolnak a járókélok az aszfaltjárda hatalmas lyukában, de a mai napig nem pótolták az aszfaltot az alig néhány négyzetméteres területen.

Jól tudom, hogy panaszom nem világszengető esemény, de mindenesetre jellemző.

Kiváló tisztelettel

Egy Futaki uccai lakos.

2.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Az Arsze Teodorovicsa uccában éjszakanként türethetetlenek az állapotok. A kis ucca nappal csendes, annál forgalmasabb azonban az éjszakai órákban. Annnyira forgalmas, hogy a legkomolyabban elképzelhető éjszakai forgalmi rendőr. Nem közlekedési forgalomról van szó, hanem a garázda és ittas emberek duhajkodásairól.

Napirenden vannak az ablakbeverések és egyéb éjszakai csendháborítások. Az ucca lakói nappal dolgozó, éjszaka nyugodni vágyó emberek, de pihenésüket lehetetlenné teszi az éjszakai garázda duhajkodói. Az elmúlt éjszaka három helyen verték be az ablakokat a mulatóhelyekről távozó ittas egynek.

Ugy gondolom ez a tény egymagában is híven jellemzi az Arsze Teodorovicsa uccai állapotokat, amelyek mielőbbi hatósági közbelépést sürgetnek.

Kiváló tisztelettel

Egy Arsze Teodorovicsa uccai lakó

ért. A legtöbb esetben a moratorium alá eső bankok adóssai vásároltják össze ezeket a betétkönyveket és a féláron, vagy még olcsóbban is megvett betétkönyv teljes értékével rendezik adósságukat. Így tehát a nagy adósok elsősorban azok, akiknek jó összeköttetések vannak a pénzügyészekkel, kitűnően szanalhatják magukat.

Zágrebben valóságos tözsde alakult ki a betétkönyvekkel, ahol nemcsak a megbízók keresnek, hanem a közvetítők is, mert az eladóktól kapnak 10-15 százalékkot és a vásárlóktól is szép jutalékokat kapnak. Az egész üzletben csak azok vesznek részt, akiknek bizalmuk volt a pénzügyészekhez és egész vagyonukat bankokban helyezték el.

—o—

Tegnap egynapos nyomdász-sztrájk volt Bécsben

A kormány előzetes cenzúra rendelete miatt tört ki a sztrájk

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban szombat reggel nem jelentek meg a lapok, mert a nyomdászok sztrájkba léptek. Az általános nyomdászsztrájk kitörésére a kormány legújabb szükségrendelete adott okot. A rendeletben a kormány

előzetes cenzúra alá helyezte a két szociáldemokrata bécsi újságot.

Az előzetes cenzurát kimondó szükségrendelet még nem jelent meg, csupán a minisztertanácsnak az a döntése vált ismertté, hogy elhatározta a szükségrendelet kiadását.

A bécsi lapnyomdák szedői és nyomdászai a hír vétele után rövid tanácskozást tartottak, majd kimondták, hogy sztrájkba lépnek. Az esti órákban a nyomdászsztrájk valamennyi újságnomdában beszüntette az üzemet úgy, hogy az osztrák főváros tegnap reggel újság nélkül maradt.

A sztrájk tegnap délután 3 óráig tartott.

Wien új nagy rádió-adót kap

Az új adó antennája hüllám-irányító toronnyal épül

A Bisamberg, egy hegyháton, Wientől északra, gyors ütemben haladnak előre az új nagy „Telefunken” adó építési munkálatai. Az adóállomás nagy épülete már készen áll és a Dunavölgyben messzire ellátja hatalmas méreteivel.

Mielőtt az új adó építési helyét megállapították volna, 7 hónapig keresztül folytak, automobilra szerelt műszerekkel, kutatások, hogy a minden tekintetben legalkalmasabb talajt és helyet megtalálják. Ez alatt az idő alatt, a műszerautó nem kevesebb, mint 14.000 km kutató utat tett meg. Végre is a Bisambergre esett a választás, mert onnan állapították meg a kisugárzó energia legelőnyösebb szétterjedését, különösen nyugat és dél felé. Ebből kifolyólag szükségessé mutatkozott az új adót úgy megszerkeszteni, hogy a kisugárzás ne minden irányban egyforma erővel történjen. Ezért az antennahálózatot úgy kellett felállítani, hogy annak kisugárzása keleti és déli irányban erősebb legyen. Ezt az irányított kisugárzást egy reflektortorony építésével érték el, mely 190 m magas és keleti irányban 110 m távolságra épült fel, a tulajdonképeni antennatoronytól. A reflektortorony tiszta vaskonstrukcióból és a földből teljesen elszigetelten épült fel. Az antennatorony, mely külső kivitelben teljesen hasonlít az adótoronyhoz, erővezetékekkel van közvetlen összeköttetésben az adóépülettel. Érdekes újítás az, hogy mindkét torony rezgésszáma pontosan negyed része a bécsi hullámhossznak.

A földelés helyett, egy úgynevezett ellensúlyberendezést helyeztek el, amely nem más, mint egy szétágazó vörösréz hálózat. Ennek a hálózatnak az elkészítésénél 12.000 m vörösrézdrótot használtak fel, melyet 36 kis vasoszlop tart.

Ez az új „Telefunken” adó 150 KW kiegyensúlyozott antenna energiával dolgozik, tehát erősebb, mint az új leipzig nagyadó. Így tehát, egyelőre Európa legnagyobb „Telefunken” adóállomása. Az adóállomás gépi berendezése 7 fokozatra oszlik és a moduláció az ötödik fokozatnál történik. Az első fokozatba tartozik az automatikus hőszabályozóval ellátott irányítókristály. Az utolsó fokozatban 2 „Telefunken” óriásos van beépítve, egyenként 300 KW teljesítménnyel. Ezen adócsövek hűtése magasnyomású szivattyúkkal történik, melyek a vizet a 150 m mélységben fekvő Dunamedencéből emelik fel az adóépülethez, ahol a külön erreszolgáló berendezésekkel puhítják és teszik alkalmassá a csövek hűtésére. Az áramfejlesztő telep 3 nagy „Diesel” generátorból áll, 1400 lóerő teljesítménnyel.

Az új adó, éppen irányított kisugárzása folytán, a mi vidékünkön valószínűleg kristálydetektorral is kitűnően hallható lesz.

Iványi Eszö

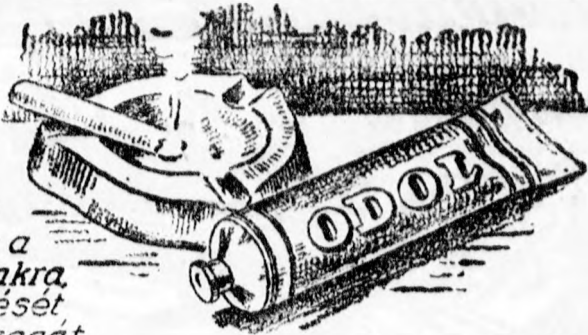
Ha dohányosok-nők és férfiak meg akarják ovisi fogajukat a szinesedéstől, ezt csak

az ODOL-fogpép naponként,

rendszeres használatával érhetik el.

Az ODOL-fogpép megakadályozza a lerakódást a fogakra, a fogak szinesedését és a száj rossz szagát.

Az ODOL-fogpép nagymennyiségű kolloid alkatrészt tartalmaz és ezért alaposan megtisztítja a fogakat, megszabadítja őket mindenféle kellemetlen szagtól, festékanyagtól és tisztatlanságtól.

Németországban érvénybelépett a felhatalmazási törvény

Hitler kancellár többnapos tartózkodásra Münchenbe utazott

Berlinből jelentik: Hindenburg birodalmi elnök pénteken aláírta a felhatalmazási törvényt, amelyet a birodalmi gyűlés csütörtökön elfogadott. Ezzel a törvény életbelépett. A péntek esti minisztertanácsban Hugenberg köszönetet mondott a kormány nevében a kancellárnak eredményes munkájáért, amely a felhatalmazási törvény elfogadására vezetett, főként azokért

a nagy politikai teljesítményért, amit a kan-

cellárnak a birodalmi gyűlésen tartott két beszéde jelentett.

A minisztertanács ezután a kormány tervei-
ről tanácskozott, többek között azzal a törvény-
nyel, amely halálbüntetést is lehetővé tesz a poli-
tikai bűnözőkkel szemben.

Hitler kancellár péntek délután Münchenbe utazott, ahol több napot fog tölteni.

A román hadügyminiszterium titkos iratait találták meg a Skoda művek bukaresti képviselőjénél

Vajda Vojvoda miniszterelnök tájékoztatta Károly királyt az ügy állásáról

Bukarestből jelentik: Zelenszki Brunonak, a Skoda művek bukaresti képviselőjének tegnapielőtti letartóztatása nemcsak Romániában, de a külföldön is élénk feltűnést keltett. Zelenszki őriszobvétel óta a Skoda művek bukaresti irodáját és a Zelenszki lakását rendőri készlettség őrszi.

Vajda-Vojvoda miniszterelnök és Michalahe belügyminiszter tegnap királyi kihallgatáson jelentek meg és

Károly király előtt ismertették a letartóztatás körülményeit.

Beavatott kormánykörökben a letartóztatásról a következőket mondták:

A katonai főügyész a Zelenszkinél talált iratok áttanulmányozása után megállapította, hogy

Zelenszki felhatalmazás és megbízás nélkül jutott az iratokhoz.

Az eljárást tehát ezen az alapon meg lehetett állítani. A hadsereg parancsnoka kérdést intézett a hadügyminisztériumhoz, hogy a Zelenszkinél talált iratokat vizsgálják felül és állapítsák meg, hogy csakugyan a hadügyminisztériumhoz tartoznak-e az iratok.

A hadügyminisztérium azonnal válaszolt és közölte, hogy az iratok kizárólag a hadügyminisztériumban vannak és máshová csak illegitim úton kerülhettek. A katonai ügyész a hadügyminisztérium felvilágosítása alapján rendelte el Zelenszki letartóztatását.

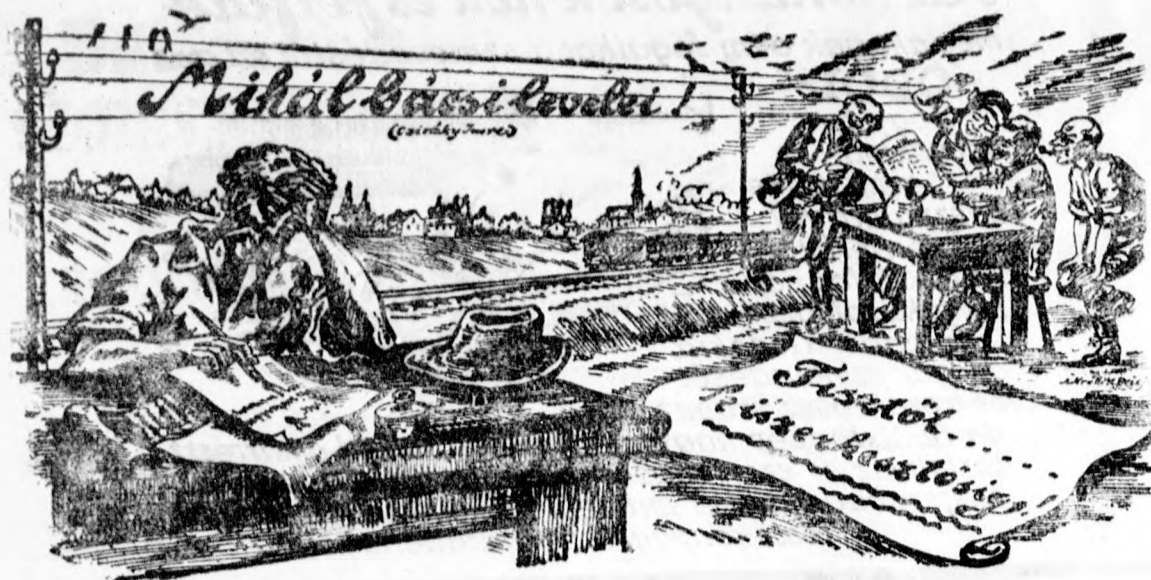
Április másodikán nagyszabású zenei ünnepség lesz Noviszádon

Előadásra kerül Haas József Szent Erzsébet oratoriuma, amelynek keretében Haagemeister Margaret berlini énekesnő is fellép

Noviszád zenei életének nagy szenzációja lesz április másodikán. A Szloboda szálloda nagytermében este nyolc órai kezdettel előadásra kerül Haas József zeneszerző nagyszabású Szent Erzsébet oratoriuma, amelynek keretében Haagemeister Margaret berlini szopránénekesnő is fellép. Az oratorium szónoka Lafleur Miklós. A zenekíséretet a hetedik gyalogezred megerősíti.

lett zenekara szolgáltatja, a 150 személyből álló kórusban a Frohsinn dalegyet férfikara, a noviszádi társaság tagjaiból rekrutált énekkar és gyermekénekkar szerepelnek. Az oratoriumot Freund Péter, a német énekes-szövetség karnagya vezényli.

A nagyszabású zenei esemény iránt Noviszádon igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Búcsú vót minálunk. Mán előtte való nap is tuttam, hogy nem mén el valami huncucsáság nékü. No de úgy is lett.

Mer ojat csináltunk, hogy még most is fáj a derekam, ojan nevethekem leszsz, ha eszembe jut.

Vót ott a búcsúba minden, ami egygy rendes búcsúba szok lenni. Vót ott bolondkocsi vagy kettő is, lüvös sátor, bazáros sátor, cirkuszos sátor, de még vetetős sátor is.

No hogy oszt a vetetős sátort meglátuk a soggorrá, addig dumátam neki, hogy végtire is belealapodott abba, hogy le hagyja magát fonografátatni.

Mer aszongya ütöt még sose vetették le. Mer eccé is a katonáékna, amikó az egisz cugot lefonografáták, ő epp marodi vót, azúta meg sose gyütt alkalom a vetetése. Meg hogy aszongya ha igazat ké mondani, biz ő resteli is ijen vin fejjel hogy most vetessék le. Mer aszongya ki látta vóna még, hogy ijen vin ember is vetesse magát.

Mondom

— maj kirajzoli a képed szépre, csak meg két tódani a díjjat.

No erre oszt belealapodott.

Bementünk a sátorba. A fonografáló mester ojan végrehajtó kinézésű vót, ojan keszefurma, meg kopasz is, de a fonografálóné antú kerekbb vót, a haja meg ojan bubris vót, akar a nehissig.

Gondótam magamba, ha ez vetet, akkó ettü még én is le hagyom vetetni magam.

Tempósan kancsintottam egyet feléje, csak úgy a szemöldököm alú oszt mondom

— lellem, vetetőmajsztorné, hát csak valami szép legyen a sógor, mer ha eltráfali, akkó utána engem vetet!

Viaszsa is pislantott oszt aszongya

— nono, csak rám köll bizni, maj megfiatalítom én a sógort! Olyan szépre vetetem le, hogy meg se ismerik!

Leütettük oszt a sógort. De ojan fancsali képet vágott, mindha fáj lett vóna a hasa, oszt ojan pöckössen üt, mindha piszkafát nyelt vóna.

Igaziti oszt a fonografmester, hogy igy tarcsa a fejit, meg amúgy, meg ne nézzen ojan mérgessen, igazitom én is, de csak nem jó vót sehosse!

Eccé csak odabillen a vetetőné, oszt ő kezdü igazítani a sógort, hogy aszongya igy bácsi, meg amúgy. Közbe meg hun itt igazit rajta, hun amott. Meg aszongya, hogy a sógornak retent alkalmas képe van a

vetetésre. A sógor meg izzatt, akar a rossz ló. Kivált azé, mer ojan a tempója, hogy nem biri izzacsáság nékü kiáni, ha ijen furmás aszszonápsig egzeciroztati.

No de a vetetősné tutta ám leanni a szót! Ugy hogy végtire a sógor is megszelidült, oszt epp amikó mán a tokáját esiklandosza a vetetősné, mer hogy igazgatta a fejit, mán mosolgni is kezdett.

Eszt várta csak a vetetős! Hirtelenyibe lekapta a kis sipkát a vetetős masina szájárú, megest visszarakta, fejire kap egygy fekete kendőt, megest leveszi, asztán odaszót, hogy aszongya

— kisz!

A nyovoja hitte vóna, hogy ijen hama kisz lesz! A sógor odaszót, aszongya — hallám no!

Nevet a végrehajtóképü oszt nagy magyarázatba kezd a sógornak, hogy hogy mán a vetetés.

De én nem mentem közelebb, mer igy is kiértettem, hogy az ijen fonografálás képet elsőbb vetetik, asztán nyomtatik, asztán asztatik, a legvégin meg ragasztik.

A majsztorné meg közbe kiszedett a masinábu egygy kis vacot, aszonta azon van vetetve a sógor, oszt bebillent vele egygy sítit kis kóterbe a sátor végin. Má mind a kis vacokká.

Gyüttiek oszt új kuncsaftok, megröstelltük magunkat, a vetetős is az új kuncsaftokat keszte mán ajnározni, bennünket meg ott hagyott. Mink meg odaátank a kóterajtóba, mer mondom itt két ki is gyünni, ha itt vitték be!

A sógor csak reszelte a magáét. Csak tunni akarta, hogy mé ment be a menyecske, oszt micsinál ojan sokáig.

Mondom

— Huncucsáság az egisz! Mer hogy mán az egisz! A fonografálás, vagyis ecerübben a vetetés úgy mán, hogy a mester elsőbbet a masinájává ideki leveti, az aszszonyság meg odabe lenyomat. Mán érte, hogy a vetetést! Oszt sítitbe meg azé nyomati, mer ha világosan csináná, hamarjába eltanuná tüle ez a sok népsig!

Aligha be nem hallaccott a beszédem, mer elneveti magát odabe a vetetősné oszt kiszól hogy aszongya

— jaj dehogy! Most elsőbbet leaszatam, asztán aranyvizbe fürdetem! Mingyán kisz is leszsz!

No nekem most mán elég vót! Láttam mán, hogy tiszta kibabralás az egisz beszéd. Megindútam kifelé. De a sógor csak maratt, mer aszongya, ha mán eddig várt, akkó kivárja mán a végit egiszszén.

Ahogy ott ácsorgok a sátor előtt, kisvártatva hallok egygy éktelen sikítást, nagy kajabálást meg egygy loccsantást.

Menten tuttam, hogy a sógorral esett valami, mer ha én nem vagyok vele, mindég szok valami történni.

Avvá én csak teraj be a sátorba!

Hát uramília, ott áll a sógor a kis kóter ajaja előt de csupa víz a ruhája, oszt telis-teli van raggatva vetetett képekkel!

Nem azót az szeginy sammit, csak

PARK SZÁLLODA

BUDAPEST, Baross tér 10

A Keleti pályaudvar mellett.

Elsőrangú, központi fűtéses szobák már négy pengőtől kezdve. Állandó hideg-meleg víz! Kitünő polgári étterem, olcsó panziórendszer! A vidéki úriközönség szállodája!

Minden olvasónk, aki lapunkra hivatkozik, 20% engedményt kap.

csendbe szette le magárú a képeket, akik rá vótak ragadva.

A vetetős javába számolta a kárt, a menyecske meg feszt kajbát, szitta a sógort hogy aszongya

— a vin' számár! Képes benyitni a sítit komrába, hogy aszongya ütöt biz ne aranyozzam ojan sokáig! Tönkrementek az összes lemezeim! Mérgembe leöntöttem a vödörrel!

Mondom, járt a szája a vetetősnének, akar a hajdermékü, közbe meg szedegette a sógor képirú, hátárú, hasárú, eszmaszárú a képeket, akik abba a vödörbe áztak epp, akivel a sógor le lett aranyozva.

Kifizettem oszt a kárt, de a felit lealkuttam elsőbbet.

Avvá hazamentünk.

Az má biztos bizomos, hogy a sógor se leszsz levetetve többet!

Marattam tisztelettel

Mihál bácsi

Jobb vasúti összeköttetést kér Sztárakanizsa

Sztárakanizsáról jelentik: Ha a Noviszád-sztáribecseji új gyorsított menetidejű vonat kifizetődik, a vonalat meghosszabbítják Szentáig. Ezzel kapcsolatban már akció indult a sztárakanizsai kereskedők és az egész polgárság körében, hogy a vonalat hosszabbítsák meg Sztárakanizsáig. Ennek van is reális alapja, mert Sztárakanizsa élénk összeköttetésben áll, úgy kereskedelmileg mint jogilag Szentával. Sztárakanizsának még egy vasúti ügyi kérése van, az, hogy Bánáttal nagyon rossz vasúti összeköttetése van. Sztárakanizsának Szentán van csatlakozása a bánáti vonatokkal, de minden esetben három-négy órát kell várakoznia, hogy csatlakozást kapjon. Bánáttba. Ha a már forgalomban levő gyorsított járatu Noviszád-sztáribecseji vonalat meghosszabbítják Sztárakanizsáig és az onnan vissza hajtalan indul, akkor megoldódik a bánáti összeköttetés is.

A noviszádi rendőrség hírel

Matta Jungics noviszádi kereskedelmi ügynök jelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a posta épülete előtt ellopta 1300 dinár értékű kerékpárját. A kerékpártolvaj kézrekerítésére megajándították a nyomozást.

Tegnap reggel háromnegyed 8 órakor jelenttek a rendőrségen, hogy Klein Jenő noviszádi Jevrejszka ucca 7. számú üzletének kirakatából ismeretlen tettes ismét nagymennyiségű fehérneműt lopott mintegy 850 dinár értékben. A rendőrség megállapította, hogy a kirakatot nem zárták le. Az ismeretlen tolvaj után megindult a nyomozás.

„Jugoszláviában semmiféle nemzeti kisebbség nincsen” —

állapítja meg a Pravdának tett nyilatkozatában dr. Jovanovics Vászta, a Balkánkonferencia jugoszláv delegációjának vezetője

A nemzeti kisebbségek kérdését is tárgyalni fogják a szaloniki Balkánkonferencián

Mint már jelentettük, Bukarestben a napokban tartották meg az idei Balkán konferencia tanácsának értekezletét, amelynek az volt a feladata, hogy az idei konferencia programját megszabja és összehívásának helyében és idejében megállapodjék. A konferencián a jugoszláv delegáció vezetője dr. Jovanovics Vászta nyugalmazott miniszter volt, aki tegnap a Pravda munkatársának nyilatkozott a konferenciáról és annak munkájáról. Dr. Jovanovics többek között a következőket mondotta:

— A Balkán konferencia célja a balkáni népek közelődésén fáradozik. Habár nyelvben és vallásban egymástól különböznek, ezek a népek kölcsönösen közel vannak egymáshoz, mivel az együttes múlt erős emlékei kötik össze őket. Emellett földrajzilag a Balkán félsziget népei egy egységet képviselnek. Nemzeti szempontból gyakran helyezkedtek egymással szemben ellenséges álláspontra — először felszabadulásuk érdekében, később pedig idegen befolyásra.

Az idők elmúltak és a világon új szellem terjedt el. Minden oldalon nagyvonalú konstruktív tervekkel kísérleteznek. Mi kis nemzetek, akiket a nagyhatalmak törekvései gyakran fenyegetnek veszéllyel emancipációnk feltételét a nemzetközi szerződésekben látjuk.

Dr. Jovanovics nyilatkozatát így foly-

tatta:

— A Szalonikiban megtartandó negyedik konferencia programjába a bolgár delegáció kérésére a nemzeti kisebbségek kérdését is felvették. Ezt a mi delegatúsaink mellett a görög, török és albán delegátusok is elleneztek, végül azonban elfogadták, hogy ezt a pontot is beveggyék a küszöbön álló szaloniki találkozás programjába, de azzal a megjegyzéssel, hogy egyszer abba kell hagyni a nemzeti kisebbségek kérdésének a Balkán konferencia keretében való tárgyalását, mert a konferenciának sok más gazdasági, szociális és kulturális jellegű problémával kell foglalkoznia. Hangsúlyozták továbbá, hogy a konferencia senkinek sem szolgálhat önös célok platformjává. Ami a jugoszláv delegációt illeti, az ez alkalommal is kijelentette, hogy Jugoszláviában semmiféle nemzeti kisebbség nincsen.

A Balkán konferencia legközelebbi tanácskozásán többek között a konzuláris szerződések egységesítéséről, a Balkán nemzetek nyelvének az érdekelt országokban való tanításáról a test és sportnevelés albizottságainak megszervezéséről lesz szó. Ugyan csak napirendre tűzték a gazdasági együttműködés, a Balkán államok földműveshitelének problémáit, a földműveskamarak és más fontos kérdések ügyét.

Hitler és kormánya folytatja a nemzeti Németország megszervezését

Németország békében kíván élni szomszédaival

Berlinből jelentik: Hitler kancellár teljes erővel tovább folytatja a közvélemény meghódítását. A lapok telve vannak az állami alkalmazottak, vasutasok, tisztviselők stb. szervezkedéseinek ünnepélyes bejelentésével és ezeknek a nemzeti alapon megszervezett alakulatoknak, a kormány minden támogatást megad. Ezzel egyidejűleg a kormány folytatja politikai ellenfeleinek letartóztatását és a kormánnyal szemben ellenséges értekezési lapok betiltását.

Hamburgban tegnap két szociáldemokrata képviselőt tartóztattak le azzal az indoklással, hogy a nemzeti Németország elkeseredett ellenük és saját érdekükben rendőri felügyelet alá helyezik őket. Brémében a városi tanács megtiltotta a köztisztviselőknél, hogy bármilyen formában is a szociáldemokrata, vagy kommunista párt-hoz tartozzanak. A brémei rendőrség jelentése szerint ott titkos kommunista nyomdát leplezték le, amelyben egy illegális kommunista lapot állítottak elő. Ezzel kapcsolatban több letartóztatás történt.

A Völkischer Beobachter tegnapi számának közlése szerint a berlini rendőrség leleplezte Förster egyetemi tanár, az ismert pacifista vezetése alatt álló központot. A központot a jelenleg Párisban tartózkodó Förster távollétében Schwall Hanz pacifista bizalmi ember lakásán helyezték el. Mi-

kor a rendőrség benyomult a lakásba, sikerült Schwallnak elmenekülnie. A központban nagymennyiségű levelezést találtak, amely azt bizonyítja, hogy a német pacifisták összeköttetésben voltak a francia, lengyel és csehszlovák pacifistákkal. A lap értesülése szerint a lefoglalt adatokból megállapítható, hogy Förster és társai a német nemzet érdekei ellen fejtettek ki működést.

Hitler kancellár péntek este Münchenben nagy beszédet mondott, melyet a német rádióadók is közvetítettek. Beszédében a kancellár hangoztatta, hogy a kormány minden erejével a munkanélküliség megszüntetésén fáradozik és bizonyosra veszi, hogy ezen a téren rövidesen jelentős eredményeket fog elérni.

A külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban a kancellár hangoztatta, hogy

Németország a béke híve, de sürgeti az egyenjogúságot a fegyverkezés terén, illetőleg a jelenleg felfegyverzett államok leszerelését.

Németország minden szomszédos és távolabbi állammal jó viszonyban kíván élni, különösen a testvéri Ausztriával. Németország a szovjettel is kapcsolatokat kíván fenn tartani, de kiköti, hogy a kommunizmus ellen az országban folytatott harc Németország kizárólagos belügye és abba beleszólást semmilyen külföldi államtól el nem tűr.

Szabadlára helyezték a petrovozeloi gyilkossággal kapcsolatban letartóztatott Gál Mariskát és Farkas Ágneszt

Megírtuk, hogy a petrovozeloi csendőrség letartóztatta és átadta a noviszádi törvényszék vizsgálóbírájának Gál Mariskát és Farkas Ágneszt, a titokzatos körülmények között meggyilkolt özvegy Katona Antalné nőrokonait.

Papricsics Milán, a noviszádi törvényszék vizsgálóbírája tegnapelőtt és tegnap kihallgatta a letartóztatottakat és tegnap délelőtt elrendelte szabadlára helyezésüket.

A Reggeli Ujság munkatársa felkereste Papricsics Milán vizsgálóbíró, aki munkatársunk előtt kijelentette, hogy

a letartóztatottak ellen sem a gyilkosságban való részvétel, sem felbujtás tekintetében nem merült fel olyan gyanu, amely a vizsgálati fogásigot indokolta tenné. Farkas Ágnesnek egyáltalában nem volt érdekében meggyilkolni az asszonyt. Leányáról, Gál Mariskáról pedig megállapították, hogy egy ideig magához vette anyját, gondoskodott róla, elég rendezett anyagi körülmények között élt, neki sem állt érdekében láb alól eltenni özvegy Katona Antalné.

Ezt egyébként mindjárt kezdetben megállapította a vizsgálat és így a letartóztatottak további fogvatartására semmi szükség sem mutatkozott.

Munkatársunknak arra a kérdésére, hogy mennyiben felel meg a valóságnak az egyik szubotícai napilap híradása, amely szerint a lapban megjelent cikk vezette a nyomozó hatóságokat a helyes nyomra és hogy a cikket maga a vizsgálóbíró is annyira érdekesnek találta, hogy lefordíttatta magának — Papricsics Milán vizsgálóbíró mosolyogva megjegyezte:

— Tény az, hogy sokszor szívesen igénybeveszem a sajtó hírszolgálatát, azonban ebben az esetben — mondhatom — tudomásom sem volt a kérdéses cikkről...

Megkezdődött a jelenkezés a husvétii hatnapos tengeremléki kirándulásra

A Putnik menetjegyiroda husvétii kirándulása iránt meglepően nagy érdeklődés nyilvánul. A közönség minden tekintetben méltán nyolja a rendezőségnek azt a törekvését, hogy igazán olcsó árért annyi látványt nyújtson, amit rendes körülmények között jelentős anyagi áldozattal lehetne megszerezni.

Hat nap a tenger mellett 425 dinárért olyan jelszó, amely hatását sehosem tévesztheti el. A kirándulás jelentőségét és értékét nagymértékben növeli az a körülmény is, hogy a kirándulás résztvevői két-két napot töltenek Dubrovnikban és Szaplitenben, egy teljes napot pedig Szarajevóban.

A kirándulásra már eddig is számos jelentkező akad és valószínű, hogy az április 7-én megállapított jelentkezési határidőig a résztvevők száma eléri a maximumot. Eppen ezért ajánlatos, hogy a jelentkezők mielőbb közöljék részvételi szándékukat a Putnik menetjegyirodákban és a Fruska Gora kirendeltségeinél, minthogy a jelentkezés határidejét nem hosszabbítják meg.

Mint már említettük az utazás díja harmadik osztályon 425 dinár, másodosztályon 675 dinár.

Hírek

1933
Március
26
Vasárnap

A beográdi csehszlovák követ tegnap díszbédet adott Pavle herceg és Olga hercegnő tiszteletére

Beográdból jelentik: Flieder beográdi csehszlovák követ és neje tegnap délből a csehszlovák követség díszbédet adott Pavle herceg és Olga hercegnő tiszteletére. A díszbédön öfenségeiken kívül még Elizabet és Marianna hercegnők, dr. Szrskies miniszterelnök, dr. Kumanudi Koszta, a képviselőház elnöke és igen sok más előkelőség jelent meg.

Időjárás: A Balkán félszigeten havazott, Európa többi részein derült idő volt.

Jugoszláviában a drávai és tengermelléki bánóságokban kiderült, a moravai, továbbá a zetai és vardári bánóságok egy részében havazott. A hőmérséklet mindenhol emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Stipben -4 a legmagasabb Kotorban plusz 12 fok volt.

Időjárás: Északnyugat felől derülés várható. A havazás megszűnik, de azért éjjel még gyenge fagy lesz.

— **Öfelsége** kitüntette a beográdi magyar kereskedelmi ügyvivőt. Beográdból jelentik: öfelsége a király dr. Szilágyi Géza beográdi magyar kereskedelmi ügyvivőt a jugoszláv-magyar gazdasági közlekedés érdekében kifejtett munkái elismeréséül a Szent Száva rend második osztályával tüntette ki.

— **Meghívó.** A noviszádi „Cecilia” egy házi női énekkar összes tagjait arra kéri, hogy a hétfőn és szombaton este 6-7-ig a férfiak összes tagjait pedig arra kéri, hogy a keddi és csütörtöki este 8-9-ig tartandó énekórákra eljönni sziveskedjenek. — **Karnagy.**

— **Új vigjátékelőadás** a Népkörben. A Népkör sikeres operettelőadásai a közeljövőben ismét egy prózai darab keretű előadásra kitérő előadásban. Vasary Jánosnak a legkiválóbb magyar színpadi írók egyikének háromfelvonásos vigjátékára készül a műkedvelőgárda. A próbák már javában folynak és április 22-én kerül színpadra az Angyal vettem feleségül című vigjáték, amelynek szerepeit a következők játsszák: Dr. Havas Emilné, B. Török Margit, Gyenizse Ilus, dr. György Imréné, Kiss Ida, Rácz Magda, Birman Iby, Gara Béla, dr. Szász Imre, Kalmár Máttyás, Csávossy Gyula, Dömötör Imre, Szobonya László, Inotay Béla és Sánta Sándor.

— **A noviszádi méhészszeretkezők közgyűlése.** A noviszádi méhészek szeretkezőte ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel a Szabolcs Művelődési elemi iskolában közgyűlést tart, amelynek napirendjén a méhészeti termékek megvédésére irányuló alapítvány megteremtéséről értekeznek. A szeretkezőt felhívja tagjait, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel teljes számban jelenjenek meg.

— **Szenzáció** van hívós és kedves műsört nyújt a Noviszádi Zsidó Jótékonyági Nőegylet mai foadéltánja. A legutóbbi általános tetszést keltett gyermekelőadásnak kívánatra való megismétlésén kívül, újabb érdekes gyermekszámok kerülnek bemutásra. A tetszést iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— **LYSOFORM CSAK EREDETI CVEGBEN VALÓDI KIMÉRVE HASZONTALAN HAMISIT. VANY.**

Herriot figyelmezteti a francia kormányt a külpolitikáját fenyegető veszélyre

A római paktum a leszerelési konferenciát veszélyezteti

Párisból jelentik: Herriot volt francia miniszterelnök a radikális szocialista parlamenti frakció elnöke cikket közöl, melyben figyelmezteti a francia kormányt arra a veszélyre, amely a francia külpolitikát a MacDonald-féle leszerelési tervezetekkel kapcsolatban fenyegeti. Ami a katonaság létszámát illeti azt tartja, hogy

Németországnak kétszáz ezer katonája sokkal kisebb veszélyt jelentene Franciaországra, mint a mai Reichswehr száz ezer emberével.

Az Echo de Paris MacDonaldnak az angol alsóházban elmondott beszédével kapcsolatban azt írja, hogy MacDonald legújabb állásfoglalása

a római paktum és a leszerelési konferencia felborulásra vezethet.

Az angol miniszterelnök revíziós beszéde könnyen megadhatja a kegyelmdőfést a római paktumnak és a leszerelési konferenciának. Ha megakarjuk valósítani a békeszerződések revízióját, valamennyi függő kérdést félre kellene tenni. Magát a revíziót pedig félretenni azért, hogy a leszerelési konferenciát megmentsük. Mert

a leszerelésnek a revízió a legnagyobb akadály

azt, hogy a világháboruban vesztes hatalmak elégedetlenek a mai territoriális beosztással, a győzöknök pedig nem sikerül az újonnan szerzett területeket megőrizni.

Egyes hatalmak arra törekcsenek, hogy a leszerelést csökkentsék ezért a különböző békerevízióról beszélnek. A másik része éppen ezért kívánja a leszerelést, hogy a maguk számára ebből kovácsoljanak. Ezért az egyenjogúság elve alapján saját fegyverkezésüket kívánják elérni. Hogy ez a körülmény melkora veszélyt jelent a leszerelési konferenciára, azt a jövő eseményei fogják igazolni.

A pánik előidézése a mai körülmények között a fegyverkezést fogja előmozdítani és a háborura való készülődést. Pedig bizonyosra vehető, hogy a békeszerződéseket is meg lehet változtatni.

Az osztrák hadsereg elfojt minden forradalmi megmozdulást

Bécsből jelentik: Ausztriában a helyzet még mindig tisztázatlan. A kormány szilárdan és erélyesen folytatja a preventív intézkedések megtételét, az esetleges forradalmi megmozdulások elhárítására. Voguin hadügyminiszter pénteken rádióelőadást tartott, melyben nyomatékosan hangsúlyozta, hogy

az osztrák hadsereg minden tekintetben felkészült arra, hogy csinárában elfojt-

son minden forradalmi megmozdulást.

Az osztrák nyomdász szakszervezet tegnap közleményt adott ki a sztrájkokkal kapcsolatban. A nyilatkozat kiemeli, hogy a sztrájk nem politikai sztrájk, sőt a politikával semmiféle kapcsolatban nem áll. Csupán a nyomdászok szolidaritását kívánja kifejezésre juttatni olyan törekvésekkel szemben, amelyek a munkások létérdekét veszélyeztethetik.

A beográdi egyetemi tanács felhívása a diákokhoz az egyetem autonómiájának helyes értelmezése és a rend érdekében

Beográdból jelentik: Az egyetemi tanács legutóbbi ülésén a legutóbbi egyetemi rendellenességekkel kapcsolatban felhívást bocsátott ki a diákokhoz és ebben a felhívásban utolsó intelmét intéz a diákokhoz. Az egyetemi tanács szerint az egyetem autonómiájának eszméjével nem egyeztethető össze, hogy az egyetemi diákság egy része nem enged meg viselkedésével a tanulást a diákság legnagyobb részének. Az egyetem autonómiája azt jelenti, hogy az oktatásnak teljes szabadságot ad és teljes szabadságot ad a tanárok és a diákok részére a tudományos munka és kutatások terén. Miután egyes diákok legutóbbi viselkedésükkel megzavarják a munka rendes menetét, amelynek első fontos alapja, hogy az egyetemen rend legyen, lehetetlenné teszik azok munkáját, akik dolgozni akarnak. Ezek a megújuló incidensek még az egyetem autonómiáját is kérdésessé teszik. Az egyetemi tanács a helyesen felfogott autonómia és az egyetem tekintélyének megóvása érdekében fordul a diáksághoz, hogy minden rendezavarástól tartózkodják és hasson oda, hogy ezek az esetek ne ismétlődjenek meg.

BACSPETROVOSZELOI HIREK:

Március 20-án, szordán a sztaribeesci kerületi papság predikációkkal missziós napot rendez Petrovoszelón, amikor egész nap gyóntatásban a hívek rendelkezésére áll.

A Szloga urikaszinó Lantos Mihály tanító elhalálozása alkalmával koszorúmegváltás címén az elhunyt osztályából két gyermeket ruhával látott el.

Plavics Alekszandar községi aljegyző állásáról lemondott.

A római katolikus hitközség megfellebbezte a község költségvetését azért, mert a kántor részére évi 18.000 dinár és a harangozó részére évi 800 dinár fizetést óhajtott megállapítani.

— **A nagymama is bátran versenyezhet** karcsúságban unokájával, ha hygienikusan és szakszerűen készítet fűzöt és melltartót Barth Lauránál Noviszád, Petra Zrinjska ul. 17. vásárol.

— **A noviszádi ipartestület közgyűlése.** A noviszádi ipartestület ma délután 6 órai kezdettel tartja rendes évi közgyűlést a báni palota nagytermében.

— **Hasszorakás, rossz emésztés, erős bomlási és eriedési folyamata a gyomorbelhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúlingés a természetes «Ferenc József» keserűviz használata mellett visszaféjődnek.**

Március 26-án

Katolikus Olvasóköri, Dudarszka u. 18., vasárnap délután 6 órai kezdettel

Kulturelőadás

Begovits István kerítészei előadása

szavaloókkal és zeneszámokkal

Belépti díj nincs

Kedves és ötletes ajándékképek a Hag kávéesomagokban. A Hag vállalat rendkívül ötletes és tanulságos ajándékképekkel teszi meg vásárlóit. Minden kávéesomagban egy-egy művészi kiállítású, színes címerrajz található. A rajz Jugoszlávia valamelyik történelmi részének, városának, vagy városágának címerét ábrázolja, rendkívül izlőses, színes kivitelben. Nem kevesebb mint 250 különböző címerfestmény található. A képek mintegy 3 centi hosszúak és 4 centi szélesek, bélyegszerűen recések és felragasztásosak. Egészen bizonyos, hogy a tanulságos és ötletes reklám rövidesen nagy népszerűsége tesz szert főleg a gyerekek között és bizonyára nagyszabású cserekereskedelem kezdődik meg a művészi kidolgozású, színes képekkel. A Hag vállalat külön albumot is adott ki, melybe a címerképeket azonos számozású helyre beragaszthatók a képecskéik. Az albumban mindenesetre címerképről rövid ismertetés olvasható, valóságos történelmi tanulmány dióhéjban. A csinoskivitelű, vaskos album ára 25 dinár.

B LONDEL' rámával, képkerezést minden méret után legolcsóbban készit

Berch János
képkerező specialista, Noviszád, Futaki ut 9.
Számos színesképek nagy választékban.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a Kalangya vrbászi irodalmi estje iránt. Mint már jelentettük a novivrbászi kaszinó meghívására a Kalangya irodalmi foliórat március 30-án este a kaszinó nagytermében szerzői estet rendez, amely iránt a vrbászi közönség körében napról-napra növekvő érdeklődés nyilvánul meg. Az irodalmi est műsora a következő: Singer Márkus, a kaszinó igazgatójának üdvözlő beszéde, dr. Szirmai Károly (Fuimus) egy novelláját olvassa fel, Csuka Zoltán verseiből szaval, Pasztné Müller Babsy Schuch Gyula vrbászi szerző dalait énekli. A dalokat zongorán kíséri a szerző. Azután Ciráki Imre és Radó Imre egy-egy novellájukat olvassák fel. Végül Ciráki Imre bácskai dalköltők nótáiból énekel.

Füzőket, mellriátókat márci szerint legolcsóbban készit: Fischer és Fia, Noviszád.

A tordai műkedvelők Beeskereken. Beeskerekéről jelentik: A közművelődési egyesület rendezésében vasárnap, április másodikán a tordai műkedvelők szerepelnek Beeskereken, ahol Tóth Ede „Falurossza” című népszínművét adják elő.

Székelési zavarok, bélgörcs, puffadás, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullet esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

Santavez Olga — missz Kikinda. A Kikindéka Nedelja című hetilap már hetekkel ezelőtt nagy előkészületeket tett miss Kikinda minél stílusosabb megválasztására. Csütörtök este a Nacionálban zsűri választotta ki a jelenlévő hölgyek színes kozorujából miss Kikindát és két udvarhölgyét. A zsűri elnöke Nikólyi Milán, nyugalmazott városi főtanácsos volt, a zsűri tagjai dr. Mogyán Száva és neje, Deák Zoltáné, dr. Erős Lászlóné, Bogdán Brankó és Pálinkásov Milorád, a Kikindéka Nedelja főszerkesztője voltak. A szép hölgyek között nehéz volt a választás és hosszas vita után, a mindenképpen párbatlan zsűri miss Kikindává Santavez Olga, grázi származású urleányt, első udvarhölgyé Maszlovszky Olga urleányt, második udvarhölgyé Maszlovszky Olga urleányt deklarálta. A közönség óriási ovációban részvett a megválasztottakat, közben pedig átadták a kikindai hetilap értékes ajándékait.

XXVI. Allami Osztályosjáték

I. osztály húzása 1933. ápr. 11. és 12. én

7 jutalom! 50 000 nyerc, 5000 nyerc, 10 000 nyerc, 8 000 nyerc, 5 000 nyerc és 2000 D. nyercmérték. Minden második sorsjegyet nyerni kell! Sorsjegyeket az egész országban mindenütt eladó. Kérlek meg a sorsjegyek eladásánál a KISBANK banküzlet, Noviszád, Kralja Aleksandra 13.

A hangtalan motorfűrész

Vajjon ki ne ismerné a motorfűrész a szoros értelmében vett égbekiáltó és velőkéig ható hangját, amely a városi ember életét annyi más zaj mellett ilyenkor, téli (nem tévedés kérem, valóban téli és nem tavaszi) időben elkeseríti. Mert a motorfűrész nemcsak a fapágók számára jelent megpróbáltatást, akik a maguk régi kézi fűrészével bizony messze elmaradnak a gépek versenye mellett, hanem azok számára is, akiknek a közelében a motorfűrész dolgozik. A veséig és velőig ható sikoltó és rikoltó motorfűrész a bérházak muma s ha valahol ilyen fűrész megjelenik, ott bizonyos gyorsan csuknak ajtót és ablakot és az emberek igyekeznek a legbelsőbb szobáikba menekülni.

Nos hát a tehénka már ezen a téren is halad és a noviszádi uccákon már megjelent az első hangtalan motorfűrész. Tegnap a kereskedelmi akadémia előtt vágta a fát ez a gép, amely szállagfűrészrel van felszerelve, olyan módon, hogy a fűrész szállagja mellett elmes „hangfogó” vonul végig és teljesen letompítja a fűrész sivító hangját. A hangtalan motorfűrész nagy néptömeget állta körül és bámulta, hogyan mélyed bele a fűrész a fa testébe, mint a vajba és emellett olyan csodálatosan hangtalanul dolgozik, hogy csak pár lépéssel lehet hallani a fűrész jellegzetes hangját.

Hiába haladunk, a hangtalan motorfűrész is bevonult Noviszádra s most már a sok konkurrencia során maguk a motorfűrészek is konkurrálnak egymással, mert az bizonyos, hogy ha valakinél a hangtalan motorfűrész megjelenik s kijelenti, hogy zaj és feltűnés nélkül vágja össze a fát, bizony nehéz dolga lesz a zajos és hangfogó nélküli régi motorfűrésznek... A hangos motorfűrész most már saját maga alatt vágja a fát... Zsongor

— 0 —

Az átmeneti időben

amikor oly gyakori hőmérséklet-változások általánosan be a legégszesebb, legpraktikusabb és emellett legolcsóbb viselet a pullover és kötött blúz Klein Jenő speciális üzleteiből, Novi Sad, V. Beckerek, Senta

KULAI HIREK

Nagy részvét mellett temették el csütörtökön a napokban elhunyt Dr. Stolz Ferenc kulai ügyvédet. A temetési szertartást Agoston feketesi ref. főesperes, Weimann vrbászi ref. lelkész és Gutsohn levita végezte. A világiak részéről a kulai ügyvédikar nevében Dr. Karcz Henrik, a bíróság nevében Szulimánovics Ferenc járásbíró és az elhalt jóbarátai nevében pedig dr. Ruby mondott búcsuzató beszédet. — A kulai Cecília egyházi énekkar március 28-án a Vojvodina szálló nagytermében Krisztus Urunk kinszenvedését és halálát mutatja be megfelelő egyházi énekek kíséretével 14 stációban. A művészies kivitelű előadásnak szombaton este fényes és nagy sikere volt.

— 0 —

TOPOLAI HIREK

A járásbíróság Vizesi Lajos és Országh Mihály maligyosi legényeket egyenként 960 dinár pénzbüntetésre ítélte, mert a nyílt uccán kutya-korbáccsal megverték egy leányt, aki nem akart velük táncolni. — Baeslija Gergely topolai lakost 30 napi elzárásra ítélte a járásbíróság, mert Tóth K. Sándor topolai legényt vasvillával összeverte. — A topolai állatszállatot e hó folyamán feloldják.

— 0 —

VRBÁSZI HIREK

Csütörtökön éjjel Sztári Vrbászon Róhrig Péter tanyájáról és Gabel János udvarából nagyobb mennyiségű kukoricát, banyófit és élelmiszereket loptak. — Csütörtökön valaki hamis tízdinárossal fizetett Greifenstein Henrik vrbászi szállodájában.

— 0 —

Vesekövet olvaszt és eltávolít a teából a radecini gyógyvíz. A kúra napi három pohárral kezdődik s fokozatosan 2—3 literre emelkedik.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknel a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József víz különösen üls életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható

ODZSACI HIREK

Az odzsaci fonó és kötélverő részvénytársaság az idén üli meg fennállásának 25 éves jubileumát. A gyárat, amely nemcsak az ország, hanem Közép-európa egyik legnagyobb szabású kenderfeldolgozó iparvállalata, néhai Ertl János, volt országgyűlési képviselő, a jelenlegi vezérigazgató dr. Ertl János báni tanácsos édesapja alapította és ezzel Odzsaci és környékének kereskedelmi életét elősegítette. A gyár jelenleg több mint ezer munkásnak ad kenyeret és Jugoszlávia legnagyobb kendergyára. — Az eddigi odzsaci postahivatalt, amely a mostani körülményeknek nem felel meg, rövidesen áthelyezik és pedig valószínűleg a vasuti állomás közelében az egyik magánházban. — A tavaszi kirakodóvásárt jövő vasárnap, április 2-án tartják meg. A vásárra vérszentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— 0 —

BACSKOGRADISZTI HIREK

Az ingyenkonyha felállítására a költségvetésben felvett összeg már fogyófélben van, ami a konyha megszűnését vonná maga után. A konyhára pedig a hidegre fordult időjárás miatt még nagy szükség van s ezt Mudrinszki jegyző úgy biztosította, hogy a község jószívű polgárait adakozásra hívta fel, aminek meg is lett a kívánt eredménye és így a konyha működése április 22-ig biztosítva van s naponta száztizen kapnak ingyen ebédet.

— 0 —

Halálraitta magát egy noviszádi munkás. Tegnap reggel fél 7 órakor jelentették a noviszádi mentőknek, hogy a Futaki ut 103. számú házban, amely Monvester Maxim tulajdons, egy halott embert találtak. A mentők Dr. Kluka György noviszádi városi tiszti orvossal kivonultak a helyszínre, ahol megállapították, hogy a halott Milenkovic Vukasín 40 éves noviszádi munkással azonos, aki a háztulajdonos állítása szerint tegnapelőtt egész nap ivott és az italtól szinte öntudatlan állapotban hevert az uccán. Reggel felé bevitték a házba és az egyik fészerben helyezték el. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a munkás valószínűleg alkoholemérgezés áldozata. Beszállították a noviszádi kórház halottaskamrájába.

A sztárakanizsai városi illeték. Sztárakanizsáról jelentik: A városi főszámvevőség pénteken helyezte forgalomba a városi illetékek lerovására szolgáló bélyegeket. A pénzügyminisztérium jóváhagyta a város által kirótt illetékeket, amely szerint a kérvényekre és határozatokra 5, mellékletekre darabonként 1, felelbeszésekre 10, hitelesítésekre 5, adóintézkedésekre 5, kocsilleték 50, utlevélkérvényekre 50, meghosszabbításra 30, tartózkodási engedélyre 10, állampolgársági engedélyre 10, külföldi utlevél látamoztatására 20, anyakönyvi kivonatra 10, árlejtési jegyzőkönyvre fél százalék, multságok és előadások engedélyére 50, járulatlevélre 1, kereskedési iparengedélyre 200 és iparüzési engedélyre pedig 100 dinár városi illetéket kell lerótni. A bélyegeket fél, 1, 2, 5, 10, 20 és 50 dináros értékekben nyomatták. A bélyegeken a városháza képe látható és azokat Rybarov Ivan rajzolta.

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett fiunk

Duskó

temetésén résztvettek és részvénytávirányításukkal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

Külön köszönetet mondunk a szép virágdonációkért, valamint tanárainak és iskolatársainak a temetésen való részvételükért.

Noviszád, 1933. március 26.

A gyászoló Balázs család

Sport

Ma délután 4 órakor Noviszádon:

Rádnicski--NAK I. oszt. bajnoki

Rádnicski pálya, bíró: Momirov

Tegnap már jeleztük, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt több mára kitűzött bajnoki mérkőzés halasztást szenved a noviszádi alszövetségben. Mindössze négy bajnoki mérkőzés lejátzását rendelte el az alszövetség két első és két másodosztályú mérkőzését.

Az elsőosztályú mérkőzések közül Noviszádon a

Rádnicski--NAK

bajnoki találkozó kerül lejátzásra ma délután 4 órakor a Rádnicski pályán. Mult vasárnapi sabáci győzelme után, de a papirforma szerint is a mai mérkőzésnek a NAK favoritja, de a Rádnicski már sokszor produkált olyan „csodát”, hogy pontokat hódított el olyan csapatoktól, amelyek bizonyosra vették a győzelmet a Munkásokkal szemben.

A Rádnicski ma egy hete határozottan győztes az utolsóig kiválót. Közben a Rádnicski jé-játékot produkált, a NAK viszont az első percitől összeállítással és mindenképpen igyekezett kihasználni a multvasárnapi tapasztalatokat. A NAK sem pihent babérain, de azért valahogy mégis úgy érezzük, hogy ma délután a Sabácon mutatott jó játékot kell megismételnie, ha győzni akar.

Az elsőosztályú mérkőzés előtt a két egyesület ifjúsági együttese játszik bajnoki mérkő-

zést.

A második osztályban mindössze egy mérkőzés lesz ma Noviszádon, a NAK pályán reggel 8 óra 15 perccel

ZsSK--Isztra

mérkőzés. Összel a Zs. S. K. győzött 6:2 arányban, alig hisszük, hogy győzelmét ma ilyen arányban megismételheti. A Vasutasok együttese javult ugyan, de az Isztra sem aludt a télen és ma délelőtt keményen bele kell feküdnie a játékba a Vasutasoknak, ha egy-két góllal győzni akarnak.

Mitrovicán a

Gradjanszki--PAK

elsőosztályú bajnoki mérkőzést játsszák le ma délután. A noviszádi Postások az utóbbi időben hatalmas formajavulást mutattak, a Gradjan-mindig rendkívül nehéz talaj volt a győzelemre, szkiról eddig kevés hírek érkeztek be. Mitrovica a mai találkozó favoritját mégis a PAK-ban látjuk, ha megőrzi higgartságát és küzdenitűdsát. Bíró Andréé.

Ugyanacsak Mitrovicán kerül eldöntésre ma délelőtt a Trgovacski--Zanatlija mérkőzés, amely nyílt küzdelmet ígér. Bíró Schmidt. A noviszádi alszövetségben mára kisorsolt többi mérkőzés elmarad.

A szubotical ZsAK csehszlovák, román és osztrák csapatokat akar Szuboticára hozni

A szubotical alszövetség igazgatótanácsa péntek este ülést tartott s az ülésen több fontos ügy nyert elintézést. Az igazgatótanács figyelmeztető felszólítást intézett a következő egyesületekhez, hogy tartozásaikat rövid időn belül rendezzék, ellenkező esetben felfüggesztéssel bünteti az alszövetség. A következő egyesületek kapnak felszólítást: SzMTC, Szand, Konkordia, Postás és Bunjevác SK Szubotica, Szlávia, Zsak és Rádnicski Szombor, Hajduk Kula, Szekicsi SK, Jadrán SK és Rádnicski Sztarakanizza, Csantaviri AK, Bezdáni Sport Egyesület, Vrbászi SC, topolai JAK és a Bajnoki AK.

A szubotical Zsak kérvényt adott be az alszövetség igazgatótanácsához, engedélyezze a tárgyalások

folytatását külföldi csehszlovák, román és osztrák csapatokkal. Az igazgatótanács megadta a Zsaknak az engedélyt s így remény van arra, hogy a közeljövőben sikerül a vasutasoknak több jóképességű külföldi csapatot jugoszláviai turára megnyerni. Az adai Plava Zvezda kérvényt intézett az igazgatótanácshoz a vasárnapi bajnoki mérkőzés elhalasztása érdekében, azzal az indokolással, hogy a pályát víz fedi s így teljesen használhatatlan. Az igazgatótanács helyt adott az adaiak kérelmének. Az igazgatótanács nem engedélyezte Sajkovicsnak a játékot a Zsakban a TAC ellen, mivel március 24-én visszavonta az igazolási kérelmét.

Tizennégy temesvári futballista és kilenc birkózó érkezeti Szuboticára

A Zsak a legjobb felállásban indul a Temesvári AC ellen

A kettős ünnep alatt Szuboticán vendégszerplő temesvári futballisták és birkózók pénteken este érkeztek meg Szuboticára, hogy a szombati, illetőleg vasárnapi mérkőzéseken pihent erővel indulhassanak. A vendégcsapat nemzetközi viszonylatban is kitűnő játékerőt képvisel és így igen élvezetes sporteseményben lesz része a szuboticali közönségnek. A Zsak, amely a nemzetközi mérkőzést megrendezte, lelkesen készült a mérkőzésre, amelyen erős ellenfelével szemben revansot kíván venni elmúlt vasárnapi temesvári vereségéért. A temesvári birkózók szintén megfelelő ellenfélre akadnak a Hakoah gárdájában. Ugy a futball, mint a birkózóversenyt erős tréninggel készítettek elő a szuboticali egyesületek, viszont temesvári

ellenfeleik is felkészülten várják a mérkőzést.

A Reggeli Újság munkatársa beszélgetést folytatott a temesvári sportemberek vezetőjével, aki a vendégcsapat és a TAC birkózóinak kondíciójáról a következőket mondta:

A TAC futballistái egész télen tréningben voltak és lehetőleg legjobb formában vannak, habár több játékos a közelmúlt mérkőzésen megsérült. Így vasárnap Temesváron bajnoki mérkőzést játszott a TAC, amelyen Ráb jobbzeles kulcsfontosságú, Koromi közepesatár a Bástya egykori híres centere pedig bokasérülést szenvedett, de sérüléseik ellenére mindkettő elfogadható formában vannak és szerepeltethetők a szuboticali mérkőzéseken. A csapatnak a védelem a gerince Konrad kapus-

sal, Varga és Zorkovics háttvédekkel. Szuboticáról valószínűleg Kikindára utazik a TAC, ezért tizennégy játékost hozott Jugoszláviába, hogy a hármas mérkőzésen pótlásról gondoskodhassék.

A TAC birkózószakosztálya ötven aktív birkózóból áll, Szuboticára azonban csak kilenc birkózó érkezett, de a legjobbak, akik nemzetközi versenyeken is díjakat nyertek. A mult vasárnapi tapasztalatok alapján a Hakoah ellen több új erőt szerepeltetnek Szuboticán. A temesváriak részéről a következők indulnak légsúlyban: Vég, pehelysúlyban Duka, könnyűsúlyban Ördög, weltersúlyban Dékány, középsúlyban Demeter és kisweltersúlyban Kokos. Tartalékok Roch és Traján.

A birkózómérkőzés fél 11-kor kezdődik a Városi Színház termében.

A becskerekai bajnokság harmadik fordulója

Becskekerekről jelentik: A becskerekai bajnokság harmadik fordulóját ma játsszák le, bár a Jedinsztvo és a ZsSK közös kérelemmel fordultak az alszövetséghez, amelyben a rossz időjárásra és talajviszonyokra való tekintettel kérték a mérkőzés elhalasztását. Az alszövetség a kérelmet elutasította.

A forduló során a Borac--Vojvodina és Jedinsztvo--ZsSK mérkőzéseket játsszák le. A favoritok a Borac és a ZsSK, meglepetés aligha lesz.

Nemes Sándor az FTC volt válogatott szélső csatára lett a BSK tréneré

Nemes (Neufeld) Sándor a budapesti FTC és a magyar válogatott csapat jobbzelesje vette át a BSK-ban a trénerséget. Nemes 1919-ig az FTC-ben játszott és ez alkalommal ötször volt a magyar válogatott tagja. 1919-től kezdve a fénykorát elő bécsi Hakoah csatára és később, amikor már megszerezte az osztrák állampolgárságot, az osztrák válogatott tagja. 1926-ban a Hakoah Londonban játszott a West Ham United ellen és 5:0-ra győzött. A mezőny legjobb embere Nemes, aki egymaga 3 gólt rugott. Majd a Hakoah emlékezetes amerikai turája után ő is kint maradt Amerikában, ahol először a Hakoah, majd a Brooklyn legveszélyesebb csatára. 1931-ben visszatért Bécsbe, ahol a Viennában játszik. Majd visszavonul a sporttól, míg végre pár héttel ezelőtt a BSK-val kezd tárgyalásokat, melynek eredménye: szerződötetés. A BSK igen sokat vár Nemes működésétől és tekintve a BSK elsőrangú anyaggal rendelkező ifjúsági gárdáját, Nemes működését valószínűleg siker is fogja koronázni.

Az OSC Noviszádon. A Noviszádi AK április 2-ára meghívta az Odzsaci SC csapatát Noviszádra. A mérkőzést a Vojvodina--Gradjanszki (Zagreb) nemzeti ligamérkőzés előtt tartanák meg az esteben, ha a szuboticali alszövetség az aznapra kisorsolt OSC--Bezdáni SE bajnoki mérkőzést későbbi dátumra halasztaná. A mérkőzésre Odzsaciról különvonat indulna, amely mintegy 300 főnyi odzsaci drukkerrel hozna Noviszádra.

A magyar futbalszövetség április 30-i magyar--osztrák válogatott mérkőzésre az alanti bírót ajánlotta az osztrákoknak: 1. Barlasina (Olaszország), 2. Mutters (Hollandia), 3. Jokszics (Jugoszlávia).

Ma Párisban — a Berlinben nagyszerűen szerepelt — francia válogatott a belga válogatott csapat ellen játszik.

Páris válogatott jégkorong csapata 3:2-re győzött az Európa bajnok csehszlovák csapat ellen.

Najuch Norköppingben 6:4, 6:8, 6:4 arányban vereséget szenvedett Oestberg svéd tenisz-bajnoktól. A párosban Tallinnal együtt 3:6, 6:3, 6:2 arányban verték az Oestberg, Rodin párt.

Figyessen elő a Reggeli Újságra !!!

A Temesvári AC nagygólos győzelemmel mutatkozott be Szubotlcán

TAC—SZAND 5:0 (1-0)

Meglepően csekélyszámu közönség jelent meg tegnap a temesváriak első szubotlcái mérkőzésén. A játék őszintén szólva nem is igen érdemelt nagyobb érdeklődést, mert a gyenge Szand egyáltalán nem tudta legjobb játéknak bemutatására kényszeríteni a temesváriakat.

A vendégek már az ötödik percben gólt értek el és noha erejük tudatában nem igen erőltették a dolgot, mégis fölényben vannak. A Szand erejéből a születig futotta a védekezésre, de a második féldőben teljesen visszacsúszott.

A TAC a 10., 31., 40. és 42. percben ért el további góljait, még pedig legtöbbször védhetően gólokat, mert Varró a Szand kapusa igen jól védett és sok veszélyes labdát fogott. Általában a nagygólos vereség ellenére a szubotlcái közvetlen védelem játszott a legjobban, a csatársor csődöt mondott.

A temesváriak nem igen erőltették a játékot, látszott rajtuk, hogy erejüket mára tartogatták. De még így is sokszor kicsillant fejlett játék kulturájuk. Ma bizonyára többet és jobbat nyújtanak. A mérkőzést Szegedinszki vezette.

KÖZGAZDASÁG

A gabonakereskedők és exportőrök egyesülete a hajózási szállítási tarifák mérsékléséért és a szabad gabonakereskedelemért

Nagy érdeklődés mellett tartották meg tegnap az egyesület igazgatósági ülését

A dunabánsági gabonakereskedők és exportőrök egyesületének igazgató bizottsága Wolff Béla elnökle mellett tegnap délelőtti tartotta meg ülését a noviszádi tőzsde nagytermében. A gyűlésen a gabonakereskedők és exportőrök jelenleg időszerű kérdéseit tárgyalták le, majd határozatlan állást foglaltak a gabonakereskedelem teljes szabadságát illetően. A szabad gabonakereskedelem érdekében az egyesület nagyszabású mozgalmat szándékozik indítani.

A hajózási társaságok fuvardíjtételeinek felemelése ügyében is tárgyalt az igazgató-

ság és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fuvardíj mérséklése nem annyira a gabona kereskedők és exportőrök, mint inkább a termelők elsőrendű érdeke, hiszen a termelőknek el kell helyezniük árujukat, már pedig a magas szállítási díjtelekkel drágábbá tett árut sokkal nehezebben lehet elhelyezni. Ezért az egyesület megkeresést intéz a termelők egyesületeihez, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz és a maguk részéről is tegyenek meg az illetékeseknél mindent a hajózási fuvardíjtelek csökkentése érdekében.

Moratóriumot kért a kulai Hitelbank r. t.

Kuláról jelentik: A kulai Hitelbank r. t. a földművelésügyi törvény 6. paragrafusa értelmében moratóriumot kért. Ezzel kapcsolatosan a közönség körében riasztó hírek terjedtek el, amelyek azonban korántsem érdemelnek annyi hitelt. A kételyek eloszlatása végett munkatársunk illetékes helyről nyert értesülése szerint ez a moratórium csupán a régi bankbetétekre vonatkozik, míg az újabb betétek, folyószámla összegek továbbra is bármikor kifizetésre kerülnek. Ugyancsak megbízható forrásból értesülünk, hogy a bank lépéseket szándékozik tenni, hogy ezt az ideiglenes állapotot áthidalva, újból megkezdhesse rendes és zavartalan tevékenységét. (P.)

A dunabánsági téglagyárosok egyesülete szabályszerű téglák gyártásáért

A dunabánsági téglagyárosok egyesülete Milovancev Ilija elnök vezetésével tegnap délelőtti Noviszádon ülést tartott, amelyen részletesen megtárgyalták a minisztérium által szabályozott nagyságú téglák gyártásának ügyét. A beérkezett adatok sze-

rint több olyan gyár van, amely még mindig a régi, nagyobb nagyságú téglát állítja elő, amivel súlyos károkat okoz azoknak a gyáraknak, amelyek a rendeletet betartják. Az ülésen elhatározták, hogy a szabályszerűtlen nagyságú téglát előállító gyárak ellen a leghatározottabban fognak fellépni.

Szubotlcái ipartestületi hírek. A szubotlcái iparosdalárda vezetősége felszólítja tagjait, hogy a szerda esti összejövetelén minél nagyobb számban jelenjenek meg este 8 órakor az ipartestület helyiségében.

Közgyűlés az ipartestületben. A szubotlcái ipartestület ma, vasárnap délelőtti 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését. A vezetőség kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a közgyűlés fontosságára való tekintettel.

A becskeréki ipartestület közgyűlése. Becskerékről jelentik: A becskeréki városi és járási ipartestület vasárnap, március 26-án délelőtti tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen többek között letárgyalják az új iparosolvásokör megszervezésének ügyét is. Ezenkívül még az évi jelentések szerepelnek a napirenden.

Galambos Margit, a noviszádi jegy csalás gyanúsítottja ellen elrendelték a vizsgálati fogságot

Galambos Margit az államvasutak vezérigazgatóságánál a jövedelmi osztály felügyelője volt és mint ilyennek tudomással kellett bírnia a noviszádi jegy visszaélésekről

A Reggeli Újság megírta, hogy azzal a nyomozással kapcsolatban, amelyet az illetékes hatóságok Dejánovics Katica volt noviszádi vasúti pénztárnoknő nagyarányú jegy visszaélései ügyében folytatnak, Beogradban letartóztatták Galambos Margitot, az államvasutak vezérigazgatósági tisztviselő-

nőjét, aki a jövedelmi osztály felügyeletét végezte. Galambos Margit ellen felmerült az a gyanu, hogy Dejánovics Katicát elősegítette a hatalmas jegy csalások elkövetésében. Megállta itották ugyanis, hogy Galambos Margit hivatali beosztásánál fogva felügyeletet gyakorolt

azokra a jövedelmekre, amelyek az eladott vasúti jegyekből folytak be és így mindenképpen tudomást kellett volna szereznie arról, hogy a noviszádi vasútállomás egyik pénztárában az utóbbi időben aránytalanul kevesebb jegyet adtak el, mint egy-két évvel ezelőtt.

Galambos Margitot letartóztatása után átkísérték a noviszádi törvényszékhez, ahol Papricsics Milán vizsgálóbíró meg is kezdte kihallgatását. A kihallgatások meglehetősen hosszú időt vettek igénybe és érdekes adatokra vetettek világot, ezekről azonban egyelőre nem nyújtanak közelebbi felvilágosításokat. Annyi mindenestre bizonyos, hogy a vizsgálat során Galambos Margit ellen olyan körülmények merültek fel, úgy hogy Papricsics Milán vizsgálóbíró szükségesnek tartotta ellene elrendelni a vizsgálati fogságot. A vizsgálati fogságról szóló rendeletet tegnap délelőtti közölték Galambos Margittal, aki mélyen lesújtva fogadta a vizsgálóbíró rendeletét és kijelentette, hogy a vizsgálati fogságról szóló végzés ellen felebbezéssel él.

A további fejlemények elé nagy érdeklődéssel tekintenek Noviszádon.

Keresztretjévnemegfejtés. A március 19-én megjelent keresztretjévnemegfejtés helyes megfejtése. Vízszintes: 1. Sollingeni kőgyár, 13. On, 14. Orr, 15. Tép, 16. Ga, 17. Család, 19. Triola, 21. Lu, 23. Okol, 25. Ök. id. 26. Ai, 27. Uguf, 29. Lue, 31. Molo, 33. Dalol, 35. Malta, 37. Vakol, 38. Dr, 39. Ralf, 41. Elér, 43. E. E., 44. Emke, 45. Tiz, 46. Inka, 47. Sio, 49. Old, 51. Ima, 52. Med, 54. Z. K, 56. Aureola, 59a. Bo, 60. Nalla, 62. Omaha, 63. Korom, 66. Orso, 68. Duna, 69. Tol, 70. Kés, 72. Sok, 74. Mér, 75. G. S, 76. Fém, 77. K. T. S. 79. Sin, 81. Tv, 82. Bon, 83. Proza, 85. Nem, 87. Örök, 89. Epekedő, 91. Irén, 93. Zongora Paderewski. Függőleges: 1. Sok lud disznót győz, 3. Lysoform, 10. Goldmark, 12. Rádióleadó Marconi, 24. Dolcinea, 48. Ikaros, 53. Ebonit, 71. Itoka. — E héten a helyes megfejtők között sorsolás útján az alábbiak részesülnek jutalomban. A szelvények a szerkesztőségben vehetők át.

Egy fénykép

„Foto Boulevard“

Vigh Endre, Noviszád.

10 pár tormás virsli a

„Martin“

henteától

Halmágyi János, Noviszád.

2 borotválkozás a

„Martinovics“ féle

borbélynál

Pintér Ferenc, Noviszád.

Egy üveg

Lysoform

Hetzel János, Noviszád.

Egy fénykép

„Hering fotó“

Studióból

Polyakovics Baba, Noviszád.

1 csomag teasütemény

„Fehér György“

fűszerestől

Dincser Mária, Noviszád.

Aphrodite arckenőcs a

„Michels“

gyógyszertárból

Ifj. Gausz Jánosné, Noviszád.

1 ondlálás a

„Martinovics“ féle

fodrászüzletben

Czuczak Fegoné, Noviszád.

HETI RÁDIOMŰSOR

Európa nevezetesebb hullámhosszai:

Allomás	m	kW	kHz
Nürnberg	217	0.5	1256
London National	261	67	1148
Ostrava	263	11	1139
Bratislava	279	14	1076
Leipzig	259	2.3	1157
Kosice	294	2.6	1022
Zágreb	307	0.3	973
Göteborg	322	15	982
Boroszló	325	1.7	923
Nápoly	331	1.7	905
Brno	342	2.3	878
Barcelona	349	5	859
Strassburg	345	12	869
Grác	352	9.5	851
London Regional	356	45	812
München	360	75	833
Hamburg	372	1.7	806
Toulon	385	15	779
Bukarest	394	16	761
Katovice	409	16	734
Berlin I.	419	1.7	716
Beograd	431	2.3	696
Stockholm	436	75	689
Róma	441	75	680
Langenberg	473	17	635
Midland Regional	479	38	626
Prága	487	5.5	617
Milánó	501	3.5	590
Brüsszel	509	1.5	580
Budapest I.	550.5	30	540

Vasárnap, március 26.

Beograd. 8.55: Műsorbemondás. 9: Torna. 9.30: Gramofon. 10: Pravoszláv istentisztelet. 11: A Papirgyár dalárdájának hangversenye. 11.50: Mezőgazdasági előadás. 12.30: A szubotivai tamburazenekar hangversenye. 13.30: Hírek. 15: Mihajlović Djaja népdalokat énekel. 15.30: Debussy vonósnégyes gramofonlemezeken. 16: A rádiózenekar hangversenye. Borodin: Prince Igor operája. Mokranjac: II. Rukovet. Szmetana: Dalibor. 17: Táncczene gramofonon. 19: Gramofon. 19.30: Prof. Szlatin Vladimir hegedűkoncertje. Godard: Adagio. 2. Chaminade: Spanyol szerenád. 3. Schubert: Die Biene. 4. Sztójánovics: Chant sana parolles. 5. Winyovszki: Le ménétrier. 6. Drdla: Souvenir. 7. Wieuxtemps: Burlesque. 20.00: Sporteredmények. 20.15: A ljubljana énekkettős hangversenye. 1. Jereb: Levélke. 2. Ipavec: A szerzetes. 3. Prelovec: Hét rózsza. 4. Muhvics: A pihenő. 5. Szavin: A te szemid. 6. Karinthiai népdalok. 7. Jó éjt, népdal. 20.45: Hangjáték. 21.35: A kisántátné zenéje. 1. Dominisz: III. jugoszláv rapszódia. 2. Dimitrijevic: Román fantázia. 3. Moor: Cseh szvitt. 22.20: Hírek, majd cigányzene.

Budapest I. 9: Hírek, kozmetika. 10: Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15: Evangéliumi istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd a M. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó. „Orosz zeneszerzők.” Rimszkij Korzakov: Antar-szimfónia. Glasunov: Scene dansante. Csajkovszkij: Capriccio Italien. Mosszurgszkij: Egy éj a kopár hegyen. Glasunov: Karnevál, nyitány. 2: Gramofonhangverseny. 3: Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos: Időszerű gazdasági tanácsadó. 3.45: (Rádió Szabad Egyetem.) Horn József dr.: Szabad vagy irányított gazdaság; Időszerű apróságok. 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Tóth Lya cimbalmozik. 5: Lyka Károly előadása: „Rafael.” 5.30: Guttenberg György jazz-zenekara Dáni Dezső énekesével. Strauss—Dostal: Keringő a „Táncol a garnizon” e. filmből. Lenoir: Légy a kedvesem. Garami Béla: Magának írom ezt a levelet; Mészáros: Éjszaka, foxtrott (Dáni); Saphir: Good by, tangó (Dáni); Vimese Zsigmond: Szép vagy, gyönyörű vagy... (Dáni); Kálmán Imre: Tárljárás, operettgyeveg; Yradler: La Paloma. Lajtai: Foxtrott (Dáni). 6.45: Sport- és üggyelvényeredmények. 7: Zilahy Lajos vídám csevegése. 7.30: Operettelőadás a Studióból. „Végre kezdődött.” Operett három felvonásban. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. Rendező Kiss Ferenc. Ve-

zényel Friedl Frigyes. Utána kb. 10: Pontos időjelzés, hírek, sporteredmények. Majd: Kiss Lajos és cigányzenekara Vargha Imre énekesével.

Hétfő, március 27.

Beograd. 11: Műsorbemondás, majd gramofon. 12.05: A rádiózenekar hangversenye. 1. Auber: Kőműves és lakatos. 2. Zandonai: Françoise da Rimini. 3. Ranzato: Mirka keringő. 4. Meyerbeer: Fáklyatánc. 5. Suk: Mese. 6. Planquette: Cornevillei harangok. 7. Bohm: Adagio religioso. 8. Blon: Törpe. 13.30: Hírek. 15: Mésóra. 15.30: Gramofon. 16: Harmonika. 16.30: Gramofon. 17: Német nyelvóra. 19: A rádiózenekar hangversenye. 1. Andrejevics: Szerb hajnal. 2. Brodil: Hazánkából. 3. Lommaert: Mignonette. 4. Coates: Miniature. 5. Buergeois: La véritable Manola. 6. Many: Almeria. 20: Átvitel Zagrebből. 22: Hírek, majd tánczene gramofonon.

Budapest I. 9.15: Allástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 12: Déli harangszó. 12.05: Kovács Mária énekel és Sónkoly István hegedül, zongorán kísér Polgár Tibor. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Kmettykó János: Bemutató tanítás. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: A rádió diáktérlőrája. „A pozsonyi diák” (Reviczky). 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „A versenyevezős tréningje.” Kausser István előadása. 5.30: Kóczé Gyula és cigányzenekara. 6.30: Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) 7: Rella Gabriella áriákat és dalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Verdi: Alarcobál, ária. Strauss Richárd: Halottak napján. Verdi: Trubadur, ária. Schubert: Margit a rokánál. Puccini: Tosca imája. Bródy: Pittypalaty. Huszka Jenő—Arányi Mária: Nem kívánom a halált. 7.35: „Egy színházi kritikus naplójából.” Szász Károly előadása. 8: Gramofonlemez. 9.45: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. 10: „A harmonia.” Turry Peregrin előadása. Utána: A M. kir. Operaház zenekara. Vezényel Dohnányi Ernő dr. Beethoven: 3 eguale (négy harmonára). Wagner: Tannhäuser, nyitány. Gabrieli: Pian e forte. Csajkovszkij: IV. Szimfónia.

Kedd, március 28.

Beograd. 11: Műsorbemondás, majd a rádiózenekar hangversenye. Beethoven: Leonore. Thomas: Hamlet. 12.05: Dzsakics Szulejman népdalokat énekel. 13.30: Hírek. 15: Gramofon. 15.30: Előadás. 16: Rádiózenekar hangversenye. Rendla: Für die lustige Welt. Csizsek: Volksblatter. Zeller: A madarász. Kostal: Olasz szvitt. 17: Előadás. 19: Wunsche Anní asszony hangversenye. Zajc: Mi és a rózsák. Dvorak: Rusalka. Puccini: Le Boheme. Tisti: Ave Maria. Arditti: Parla keringő. 19.30: Előadás. 20: Gramofon. 20.30: A beogradi filharmonikusok hangversenye. Részletes programot nem kaptunk. 22.05: Hírek, majd a filharmonikusok folytatják hangversenyüket.

Budapest I. 9.15: A m. kir. államrendőrség zenekara. Vezényel Szöllősy Ferenc. 12: Déli harangszó. 12.05: Gramofonlemez. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: „A ma asszonya.” Csiky János előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Kiss Pál zongorázik. 5.30: „Fétezer éves újságok.” Kendy Finály Gábor előadása. 6: Losonci-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. Finck Hermann: Induló, Strauss János: Cigánybáró, egyveleg, Sinding: Tavaszszongás, Straus József: Transakcionen, keringő. P. Horváth Dezső: Bölcsődal, Elgar: Szerelmi üdvözet, Perényi Géza: Csikósnóta, Losonci-Schweitzer Oszkár: Alt-Wien, Dohnányi Ernő: Rapszódia, C. dur. D'Albert: Hegyek alján ábránd. 7: Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.). 7.30: Tarnay-est. Bevezetőt mond Szabados Béla. Közreműködik Kőszegi Teréz és Szabó Miklós, zongorán kíséri Polgár Tibor. Dalok:

En is elmegyek, Ha úgy lehetne, Bucusu, Vers, Vándorbot, Kinyult egy kéz, A réteken járok, Erdőben, Régi könyv, Pehely, Temetésre szól az ének, Oh miért oly későn, Haide, Éj van, Te a tavaszt, Ősz utója, Nem jó, Harmónia (Szécső). 8.45: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Csorba Gyula és cigányzenekara. 10.10: Időjárásjelentés. Utána: Magyar vonóstrió. A trió tagjai: Országh Tivadar (hegedű), Salgó Sándor és Friss Antal. Beethoven: Vonóshármas G-dur, op. 9. Molnár Antal: Kis táncsvit, Schubert: Vonóshármas B-dur. 11.15: Megyeri Gyula jazzzenekara Horváth Ernő énekesével. Henderson: Mesébe való, foxtrott, Gyöngy Pál: Hol az a dal, keringő, Zekovitz Béla: Május idején, keringő, Sylva-Henderson: I thank you Mr. Moon, foxtrott, Bárczi Tibor: a) Jó, tangó, b) Saphir, Huszka Jenő: Cigaretta dal a „Lili bárónőből”.

Szerda, március 29.

Beograd. 11: Műsorbemondás, majd gramofon. 12.05: Rádiózenekar hangversenye. Mokranjac: Hezámából. Szvoboda: Népdalegyveleg. Czibulka: Waldesflüsterm. Katelbey: Phantom. Suppé: A szép Galathé. Fall: Dollárhercegnő. Leoncavallo: A szerelem hatalma. Lindemann: Indul dal. J. Strauss: Laguna keringő. 13.30: Hírek. 15: Gramofon. 16: Rádiózenekar hangversenye. K. Jakl: Krajnai üdvözet. Urban: Szerb egyveleg. Urban: Szerb tánc. Leoncavallo: Zaza. Lasson: Crescendo. Merkling: Két elszázi paraszttánc. Heykens: Tündértánc. Holmes: Libasor, induló. 17: Orvosi előadás. 19: Radenkovic Rasa népdalokat énekel. 19.30: Előadás. 20.10: Rigoletto. 22: Hírek, majd cigányzene.

Budapest. 9.15: Bertha István szalonzenekara. 12: Déli harangszó. 12.05: Dénes József és cigányzenekara. Közben 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek. 3.30: A rádió diáktérlőrája. „Szivárvány — délibáb — virág”. 5: „Rövidlátás — tul-látás”. Brana János dr. előadása. 5.30: Koromzay Dénes hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 6: „Büntetőjogunk az Árpádok alatt”. Bernolák Nándor előadása. 6.30: M. kir. Terézia 1. honvédegyezred zenekara. Vezényel Fricsei Richárd. Liszt Ferenc: Kereszties Lovagok indulója a „Szent Erzsébet” oratóriumból. Auber: A fekete dominó, nyitány, Strauss J.: Kerti lombok, keringő, Régi magyar táncok. Zenekarra alkalmazta Zászy Viktor: a) Verbunkos, b) Menyasszonytánc, c) Katonák tánc, d) Hajdutánc, e) Csüdüngölő. Járay István: Szigetvár ostroma, zenei vázlat, Kálmán Imre: Fortimissimo, egyveleg. 7.45: A rádió külügyi negyedőrája. 8: Szimfónia előadás a studióból. „Bízán”. Dráma négy felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Rendező Odry Árpád. 10: Pontos időjelzés, hírek. Majd Bura Sándor és cigányzenekara. 10.15: Szórakoztató zene. Vezényel Polgár Tibor. Auber: Fra Diavolo, nyitány. Buttykay: Hamupipőke, ábránd. Farkas Ferenc: Divertimento. Goldmark: Balettszit. Kazacsay: Egy humorista vázlatkönyvből.

Csütörtök, március 30.

Beograd. 11: Műsorbemondás, majd gramofon. 12.05: A rádiózenekar hangversenye. Scasola: Quo vadis. Katelbey: Cookney, szvitt. Offenbach: Szép Heléna. Amadei: Regős. Taeye: Enchantment és Andalous. Gangelberger: Vadrózsák. 13.30: Hírek. 15: Gyermekek. 16: Gramofon. 16.30: Milosevic Ruzsica népdalokat énekel. 17: Előadás. 18.30: Francia nyelvlecke. 19: A rádiózenekar hangversenye. Petrovics: Szerbia. Mokranjac: Makedoniából. Hatze: Szerenád. Koch: Kolo. Joshitomo: A felkelő nap országából. Brunel: Diz millions. Eilenburg: Pétervári szánkázók. 20: Átvitel Ljubljánából. 22: Hírek, majd gramofon.

Budapest: 9.15: Blaha Márta zongorázik. Hajdu Anna énekel és Türkössy Antal gondolkodik. 12: Déli harangszó. 12.05: Házikvintett. „Nemzeti táncok”. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek. 4: „Leányok a „Világ”-ban”. Tóth Béla Kovács Hanna előadása. 4.45: A m. kir. Földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Unger Emil dr.: „Halak jelölése”. 5.30: Gramofonlemez. I. Népszerű olasz zene. II. rész: Filmlemez. 6.30:

A szép tavaszban jó cipők és alacsony árak

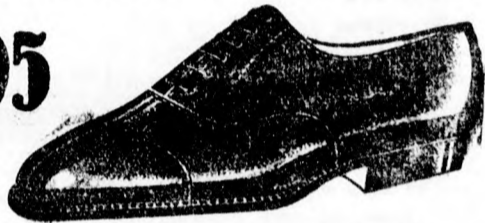

A legújabb divat legszebb mintáit hozzuk

Novisád: Kralja Aleksandra 14. **Sombor:** Kralja Djordja 3.
Subotica: Karadjordjeva ul. 2. **Vel. Bečkerek:** Aleksandrova c. 31,
Vršac

valamint államunk összes nagyobb városaiban.

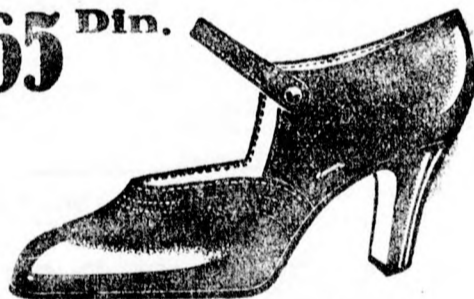
Din. 195

ORIGINAL
GOODYEAR WELT

Tökéletes kidolgozású minta, fekete vagy barna boxból, lakkozva is.

165 Din.

Elegáns cipő csattal vagy szalon-formában magas vagy alacsony sarokkal, lakkozva vagy barna boxból, különböző kombinációkban.

195 Din.

A legújabb árnyalatokban és mintákban, valamint a legdivatosabb kombinációkban, magas vagy alacsony sarokkal, csattal vagy szalon-formában.

125 Din.

Barna vagy fekete színben, elegáns, magas vagy alacsony sarokkal

195 Din.

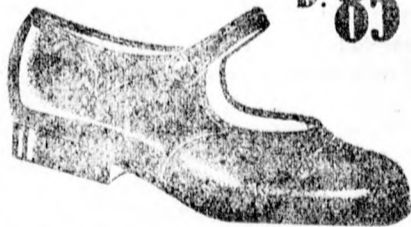

Fekete vagy barna szarvasbőrből, gyönyörű kombinációkban lakkal vagy barna boxszal. A legelegánsabb sétacipő.

D. 40

Higiénikus gyermekcipő, fekete vagy barna 18-27 sz. 40 dinár, ugyanaz lakkozva 55— dinár.

D. 85

Kedvelt leánycipő, fekete vagy barna boxból, izléses kombinációkban, lakkból is 35 számig.

D. 85

Sportcipők lányoknak és fiúknak, díszes nyelvel, barna boxból, elsőrangú talppal. 26-27 sz. 85 dinár, 28-30 sz. 95— dinár, 31-35 sz. 125— dinár, 36-39 sz. 175— dinár.

D. 105

Fiatal lányok csak ezt az elegáns cipőt hordják fekete vagy barna boxból, különböző kombinációkban.

Izléses választék harisnyákban, kaptalan és más cipőalkotórészek, valamint az összes cipőszükségletek: PEKO krémek, lakk sít. csak az eredeti PEKO-védjeggyel garantálják Önnek a forma tartósságát, a cipő szép lényét és külsétét.

Angol nyelvoktatás. 7: Csóka Béla magyar nő-tárat énekel Pertis Jenő és cigányzenekarával. Dalok. 8: Majthényi György novellája. 8.30: A M. kir. Operaház zenekara. Vezényel Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Manen Jaun hegedűművész. Utána kb. 10: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Mandits-jazz Vajda Károly énekszámaival. Dala: Rhythm, foxtrott, Simons: All of me, slowfox. Záhorsky: Igérje meg, tangó. Sally: Ne sirj bolond. Parish: Te scat song, foxtrott. Torok: Tango Argentino. Schleifer: Yes, Sire, foxtrott. Polgár Tibor: Gondoladal.

Bartos Zoltán: Falusi templom, tangó. Bányai: Májusi éj, tangó. 11.15: Horváth Rezső és zenekara.

Péntek, március 31.

Beograd. 11: Műsorbemondás, majd a rádiózenekar hangversenye. Glück: Iphigénia Aulisban. Beethoven: Coriolan. Lozart: Così fan tutte. Mendelssohn: Hebridák. Weber: Peter Schmolli. 12.05: Gramofon. 13.30: Hírek. 15: Gramofon. 13.50: Tornaóra. 16: A rádiózenekar hangversenye. Paunovic: Smail Aga Csengics.

Szedlacsek: Beogradi élet, egyveleg. Szvoboda: Szerb fantázia. Lülling: Indus szivitt. Strauss: Denevér. 17: Előadás. 19: Szokolelőadás. 19: Előadás. 20: Milutinovic Mile népdalokat énekel. 20.30: A királyi gárda zenekarának hangversenye. Műsoron Bilicski, Szmecana, Dimitri-jescu, Gotovac, Nedbal, Mokranjac és Dvorak művei. Kisántant zene. 22: Hírek.

Budapest. 9.15: Gramofónlemez. 12: Déli harangszó. 12.05: Szervánszky szalonzenekar. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Micsányi Ottó: Fiúk atletikai foglalkoztatása.

2.45: Hírek. 3.30: A rádió diáklélőrája. „A pharosi torony fénye.” 4: Tavasz versek. Hollán Lili szavala. 4.45: Ponotos időjelzés, hírek. 5: Révész Béla előadása. „Régi pénz”. 5.30: Szó-
rakoztató zene. 7: Gyorsírótanfolyam. 7.25: A
M. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30:
A M. kir. Operaház előadásának közvetítése.
„Sába királynője... Opera négy felvonásban, 5
képben. Szövegét írta Mosenthal. Fordította
Kern Aurel. Zenéjét szerette: Goldmark Károly.
11.15: Erdélyi-Patát Leó jazz-zenekara
Vig Miklós énekszámaival.

Szombat, április 1.

Beograd. 11: Műsorbeindítás, majd gramofon. 12.05: Rádiózenekar hangversenye. Krsztics: Ouverture. Szvoboda: Szerb tánc. Rimmer: Római szvit. 4. Lincke: Revue. Ciléa: Adriana. Lortzing: Cár és az ács. Kreisler: Egy öreg refrain. 13.30: Hírek. 15: A közönség kedvenc lemezei. 16: Nikolics Pavle népdalokat cimbalmozik. 16.30: Linjevics asszony hangversenye. Rimszki Korzakov: Keleti románc. Rachmaninov: Dal. Rimszki Korzakov: Dal. Rachmaninov: Három dal. 17: Gramofon. 19. Előadás. 19.50: Operaelőadás a Studióból. Szinre kerül Lortzing: „A fegyverkovács” című operája. Közben körülbelül 22.30: Hírek.

Budapest. M. kir. Mária Terézia 1. honvédszolgálati zenekara. Vezényel Fricsey Richárd. 12: Déli harangszó. 12.05: Házikvintett. Kerin-
gők. 2.45: Hírek. 4: A rádióélet gyermekjátzó-
órja. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés,
hírek. 5: A Szociális Missziótársulat előadása.
Farkas Edit alapító főnökasszony: Missziós üze-
netek. 5.30: Kétszongorás jazz. Előadja Kondor
Leo és Polgár Tibor. 6.10: „Az ember és a gép”.
Párbeszéd Pattantus Géza és Lovik Károly
között. 6.40: A Vakokat Gyámolító Országos
Egyesület „Homerós,” énekharang hangverse-
nye. 7.20: Rádióamatőrpostá. 7.50: Ismeretlen
Verdi-áriák. Előadja Gregor Vilmos, zongorán
kíséri Polgár Tibor. 8.20: Udvari bolondok és a
tréfamesterek ünnepe. Fábian Ernő előadása. 9:
„Április elseje... Rendező Bánóczy Dezső dr.
11: Károlyi Árpád és cigányzenekara.

A Britisch Guiana 1856-os 1 cent és Hind Arthur halála

Március 1-én Miamiában (Florida) meghalt Hind Arthur, a világ legritkább bélyegének, a Britisch Guiana karmin 1 cent-nek tulajdonosa. 77 éves kora dacára hónapokon át küzdött súlyos betegséggel, amelynek utóvégre mégis áldozata lett. Tudjuk, hogy Hind Arthur a híres Ferrari gyűjteménynek jó részét vette meg a háború után, a világ legértékesebb egyetlen példányu Britisch Guiana bélyegével együtt.

A Ferrari név már a háború előtt világhírű volt a filatelisták körében. Philipp La Renotiére, Ferrara grófja, óriási és alig értékelhető gyűjteményében meg volt minden bélyegkiadás tévnyomataival együtt.

Legértékesebb kincse a mindössze egy példányban ismeretes 1856-os Britisch Guiana vörös 1 centes bélyeg volt. Ferrara grófja gyűjteményét a háború kitörésekor, egy párizsi bank páncélszekrényében helyezte el megőrzés céljából — ő maga pedig a semleges Svájcban akarta kivárni a jobb időket, azonban 1917-ben hirtelen elhunyt. Gyűjteményét végrendeletileg a berlini Reichspostmuseum-nak hagyományozta. A háború befejeztékor a francia kormány a gyűjteményt a jóvátételi alap javára lefoglaltatta és elárvereztette. Az óriási tőrelemmel és anyagi áldozattal megalapozott gyűjtemény illy módon való szétszórásával a francia kormány rövidlátó taktikája mérhetetlen kárt okozott a bélyeggyűjtők közösségének, mely a berlini Reichspostmuseum helyiségében bármikor megtekinthette volna — a most magánosok által hét lakat alatt őrzött — hozzáférhetetlen bélyegpéldányokat.

A karminvörös 1 centes 1856-os Britisch Guiana

ugyancsak eladásra került és izgalmas árverési harc után 30.000 dollárért egy ismert amerikai gyűjtő, A. Hind birtokába jutott.

A bélyeg kiadásának körülményeit az alábbiakban vázoljuk röviden:

A délamerikai kontinens északkeleti sarkában szerényen meghuzódó angol gyarmat bélyegkiadásai az 1856. év végén kifogytak. Mivel utánpótlásra rövid időn belül nem számíhattak, a Georgetowni „The Official Gazette” nyomdája a kormányzóság megbízásából 2 szükségbélyegyet készített. Amíg a 4 centes érték kék és kármín papíron ismeretes, addig a ritka 1 centes csak kármín papíron jelent meg — azonban az sincs kizárva, hogy az 1 centes érték a kármín papírosra nyomott 4 centes tévnyomása, amit ma az erre vonatkozó rendeletek ismeretében hiányában lehetetlen megállapítani.

Az egyetlen ismeretes példányt 1878-ban lelte fel családi levelezés között egy angol gyűjtő, azonban a talált igénytelen kinézetű bélyeg semmiképpen sem nyerte meg tetszését, úgy, hogy jó üzletet vélt kötni akkor, amikor 60 dinárért vevőre akadt egy Mac Kinnon nevezetű gyűjtő személyében. Mac Kinnon gyűjteményében hosszú ideig felismeretlenül hevert a bélyeg — és pedig mindaddig, amíg egy jószímatu londoni bélyegkereskedő, az akkori időkben hatalmasnak tartott összegért (25 font), meg nem vásárolta és egy pár kiállításon be nem mutatta.

Innen került el végre a Ferrari gyűjteménybe, majd Hind Arthur tulajdonába.

Az egész világ érdeklődéssel figyeli, hogy mi lesz további sorsa ezen ritkaságnak. Hind Arthur ezen bélyegét megígérte a júniusban tartandó bécsi Wipa bélyegkiállításnak is. Lesz-e ezen ígérethöz valóság, nem tudjuk, hiszen az örökösök filatelistá gondolkozását és terveit nem ismerjük. — Mindenesetre kár lenne, ha ezen oly nagyszerűnek ígérkező kiállításon üres lenne az ezen ritkaságnak készített első hely.

Ujdonságok és hírek

Németország. Az 50 milliós olivzöld és sötétzöld inflációs bélyegeknél felfedeztek egy eddig ismeretlen tévnyomást. Bacharach postahivatalnál vett bélyegek közül 7 ívet találtak, melyeknél a felülnyomás fordítva van a bélyegeken. Ugy, hogy a Deutsches Reich felírás lent van fordítva és így áll rajta 50.000.000 M. felülnyomás. A fellet levő mező üres. A normális bélyeggel összehasonlítva alig vehető észre a különbség, amiért is csak most fedezték fel ezen rendellenességet.

Ausztria. A ski versenyek alkalmából kiadott FIS bélyegek teljesen elfogytak. És pedig nem csak a teljes sorozatu első kiadás, hanem az utána nyomott 30 (+ 30) és 12 (+ 12) értékek is. — A 30 (+ 30) értéknél azon rendellenesség fordul elő, hogy az ívnek jobboldalon az utolsó sor és az ív széle között hiányzik a fogazás és így a bélyegek egyben vannak az ív szélével.

Egyiptom. Egy óriási légipósta sorozat jelent meg a piramisok felett levő repülőgép képével és pedig husz értékben 1—200 Mill-ig.

Egyesült Államok. A már bejelentett Oglethorpe emlékbélyeg febr. 13-án ki lett adva. 3 centes értékben lilás színben.

Tripolis. Az idei mintavásár alkalmából megjelent két sorozat. Rendes postabélyegek 7 értékben 10 cent-től 10 (+ 2.50) liráig és egy 6 bélyeges légipósta bélyegsorozat 50 cent—10 (+ 2.50) lira értékekben.

Az összes Európa és tengerentúli bélyegeket hiánylista szerint is legolcsóbban szállítja: „Orient” Irgovina maraka Djordje Sigmund, Beograd, Terazija

FIGYELEM! Az április 3-án a noviszádi postai igazgatóság által elárverezendő szállítólevelekre a Noviszádi Filatelisták Egyesületénél már majdnem az egész készletre történtek előjegyzések. A vidékről is többen jelentkeztek és fizették be a megfelelő összeget. Aki a vidékiek közül az egyesülettel együtt akar részesülni a skartban, kérjük, hogy azonnal jelentkezzen az egyesületi titkárnál, (Neupauer Ödön, Noviszád, Wilsonov trg 2) illetőleg küldje be azon összeget, melyet részán e célra, mert a héten az egyesületi bizottság lezárja a jelentkezést és befizeti az óvadékokat. Helybeli tagokat kéri az egyesület vezetője, hogy legkésőbb március 29-ig fizessék ki az előjegyzett összeget. Még 29-én este az összejevetelen átveszi a

bizottság ezen pénzeket!

A Noviszádi Filatelisták Egyesülete szerdai, magyarázatokkal bemutatásra kerül a bécsi bélyeg-március 29-üci esti összejevetelen a Habag házban kiállításra szánt szép jugoszláv gyűjtemény.

NYILTÉR*

Bútorárverés

Guttman és Fuchs speditőrcégnek rak-tárában Noviszádon, Gajeva ulica 5. alatt az udvari magazinban álló öt komplett új ebédlő szoba és két komplett új hálószoba egyenként árve és alá kerül

április 9-én reggel 9 órakor

fenti helyen. A bútorokat előzőleg naponként d. u. 3-tól 5-ig meg lehet tekinteni Guttman és Fuchs cég irodájában (Apollo épület I. em.) való előzetes jelentkezés után.

Dr. Dohány Gyula, ügyvéd

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Meghívó

A Noviszádi Hitelszövetkezet 1933 évi március hó 26-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében, Dudarszka ucca 18. sz.

rendes évi közgyűlését

tartja meg, melyre a tagok (üzletrészesek) az alapszabályok értelmében meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1932 évi üzleti eredményről
2. A felügyelőbizottság jelentése
3. A mérleg elfogadása és az igazgatóság és a felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása
4. Igazgatósági tagok válattása
5. A felveendő kölcsönök maximumának megállapítása.

Noviszád 1933. március hó 18-án.

Az igazgatóság

NOVISADI IZRAELITA HITKÖZSEG

Felhívotnak a t. hitközségi tagok, hogy a sütő-nél (Ustavska ul. 36) „Sel pesach”

macesz

szükségletüket mielőbb előjegyezzék, megrendelni április 2-ig lehet. Igényt maceszra csak az tarthat, aki szükségletét kellő időben előjegyezte.

897

Előjáróság

Tavaszi női és férfi szövetujdonságok

Milos M. Raletics

Noviszád, püspöki palotánál. 400-1

Selyem, vászon és mindenféle kézműru

A legolcsóbb áron kapható!!!

KERÉKPÁROK ALKATRÉSZEK JAVÍTÁS

legelőnyösebben (kicsinyben és nagyban)

ENGL, Novisad

Mileticeva (Kenyér-) u. 19.

GRIPPE ELLEN

egyedüli hatásos és biztos szer a Medicinal Konyak és Rum, melyhez töményített kivonatot, valamint abszolút gyógy-alkoholt meglepő olcsó áron kaphat kizárólag, csakis **Huglea drogériában Koste Zslvojnicsnál, Novisad, Trg Oslobođenja 2**

Az U.F. harisnyák dezens a journal mindenhol a következő megálapított áron kaphatók:

U.F. sima ezüstmárkával Din 48-
U.F. sima aranymárkával „ 51-
U.F. azsuros ezüstmárkával „ 51-
U.F. azsuros aranymárkával „ 54-

Szállítunk elsőrendű tüzelőfűtőket legolcsóbb áron!

Prima bűkkhasáb önként 490 dinár
100 kg. aprítva hasítva 28 dinár
tölgyhasáb 100 kg. „ 25 „
tölgydorog „ hasítva „ 23 „
hazaszállítva.

HUBERT és FIA Novisad
VEL. LIMAN, Tel. 25-47
SZÉN, KOKSZ, TESZLICI FASZÉN KÉPVISELET. 4568

Miért?

vásárolok

Fratricsevics János

rőfősületében,
Novisad, Futaki ut 12.

Mert:

ott pontosan és jól szolgálnak ki

SULYOK fest, tisztít

Minta után pontosan fest, olcsó áron. Öltöny tisztítás 40 — din. **Novisad, Futoska 12.**

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem nagyra becsült vevőkörömet, hogy kézimunka üzletemet ugyanabban a házban a Banovina hátfé mellett helyeztem át mely alkalommal felhívom szives figyelmüket az újonnan felszerelt

aszurozó és endlizo gépeimre,

melyeken a legrövidebb időn belül elvégzek minden megrendelést a legkényesebb igényeket is kielégítően. Sürgős esetekben az **ASZUROZÁS ÉS ENDLIZÉS** soron kívül lesz elvégezve. — Azonkívül szakszerűen végzek függöny és mindenem kézimunka montozást, ugyszintén vállalom perzsa és szmirna szőnyegek stuccolását, valamint minden e szakmába vágó munkák lelkiismeretes és gyors elvégzését.

Egyben értesitem a n. b. közönséget hogy mi üzletemben vállalom **RUHA ÉS KÉLMÉ FESTÉST** valamint **RUHA TISZTÍTÁST IS.**

Tisztelettel

özv. Nagyejeöné

előnyomda és kézimunkaüzlete

Novisad, Kraljica Marija u. 2. (Srpska Matice épület)

Hatottan emlékének megőrzése a legszebb emberi érem.

„GOLGOTA“

temetkezési vállalat a legmesszebb menő igényeknek megfelelően elsőrendű új felszereléssel, villanyvilágítással és falvédő szerkezettel (a falakba nem verünk szegyet), nagy raktár érc és saját készítésű lakoporsókban, szemfedelek és koszorúkban, exhumálást és szállítást bárholon bárhová vállalunk. **A legolcsóbb kiszolgálás.**

LENKEY IMRE ES FIA

„GOLGOTA“ TEMETKEZÉSI

VÁLLALATA

Novisad, Úszpenszka u. 12. Telefon 26-90

Bécsbe - Ausztriába

utazom, átvesszek üvegek, megbízások elintézését. Cím »Költség hozzájárulás« alatt a kiadóban. 984

Művészi fénykép-felvételek

VIG

fényképszalon
SOMBOR
Kralja Aleksandra ulica

Wolf Antal uriszabó vállalt: fazon munkát, öltöny vagy feöltő ügyintézés: fordításokat és javításokat. Konkurens mentes árak mellett, elsőrendű munka. Szives pártfogást kér **WOLF ANTAL** szabómeister, Apollo uvar ajtó 3. 997

Jól tenniszezni csak jó rakettel lehet

Modernül berendezett rakethúzó műhely, garantáltan kitűnő Chr. Aug. Otto-téle hűrés, valamint elsőrendű rakettek állandó nagy választéka:

Parfümerija LESZMEISTER, Odzaci

Viszontaruzásoknak nagy arzenaldueny

Vigyázat! Gazdák!

Napraforgó

termelésére szerződéseket köt a gazdakkal a legkedvezőbb feltételek mellett a

„Domaća“ olajgyár
Mléder, Heini Drug, Novivrbasz

Szerződésileg kötelezi magát az átvételre, ingyen ad vetőmagot és szivesen szolgál minden felvilágosítással. Az eddig még ki nem adott községekbe képviselőket veszünk le

LYSOFORM

SZULÉSNÉL NÉLKÜLÖZHETETLEN, FERTÖTLENIT ÉS SZAGTALANIT

Csak eredeti az Egészségügyi Minisztérium ellenőrző bélyegjével ellátott üvegekben valódi 100 gr Din. 18.—, 250 gr. Din. 36.—

LIFKA MOZI - SZUBOTICA

Vasárnap 4, 6. és fél 9 órakor utoljára

a nagy sikert aratott fűbemászó muzsikájú látványos operette

Egy éjszaka angyala

MAGDA SCHNEIDER, Herman Thimig, Szöke Székall legújabb szerepe

ALLAST KERES

Irodai perfect szerb, horvát, magyar, német állást keres. Megkeresés: 'Szorgalmas' jellegre a kiadóhivatalba. 1006

NYADO

Egy modern 3 szobás, előszobás, fürdőszobás lakás vízvezetékekkel összes mellékkel, vagy egy 2 szobás előszobás lakás május 1-re kiadó. Cara Dusana u. 18. 973

VILLA 4 szobás, mellékkel Noviszád, Szarajevska ucca 8 szám alatt május 1-re kiadó. Mentelkintető d. e. 10-1 délután. 974

Szépén burorozott szoba különbejárattal kiadó. Ugyanott szoba takarításra kiadó. 1005

KIADÓ 3 szobás lakás teljes konyhával május elsejére, pinceszínhelyiség, szoba konyha, élelkmia azonnalra város központjában Sremska ul. 3. 923

Pékség június 1-re kiadó. Noviszád, Uspenzska ucca 3. 992

KIADÓ HAZ szép telekkel. Noviszád Bratya Ribnikara ucca 17. 994

TRAFIK forgalmas helyen azonnal kiadó. Cim a noviszádi kiadóban. 995

Nagy ÜZLETHELYISÉG forgalmas helyen olcsón kiadó. — Anika, Noviszád, Satarikova 15. 996

Magányos sarokház üzlethehelyiséggel és lakással együtt igen forgalmas helyen április 1-re kiadó. — Bővebbet Noviszád, Grobljanszka 19. 1000

KERESLET

Megbízható fiatal asszony április 1-ére takarításra lakást kaphat. Mellékereslet: ruhátár. Fehér, Dudarska 35. 970

Keveset használó különböző nagyságú Alfa-szeparátorra, hűtőre és tejes kannákra ajánlatot kér Deutsch Vilmos, Senta. 70

Idősebb beteges hölgy, szép napos szobát keres fürdőszoba, teniszhasználattal, teljes e láttal. Cim mel és arrai megjelölt ajánlatokat 'Magas földszint' jellegre 'Schmolka' hirdetőnő. 987

ELADO

ELADO vendéglő a kamencai szigeten, a Peckel-né-féle csárda. Bővebbet Back Antal Futaki ut 79, temető mellett. 797

5.000 - dinárról szülő fogobank befejeződött eladó. Bővebbet a noviszádi kiadóhivatalban. 914

ELADO újonnan épült lakóház Noviszád, Archimandrita Rajesa 16. 956

2 zongora és bútorok olcsón eladó. Sima Eckstein Futoski put 8. 959

Kitűnő állapotban levő 3 lépcsős centrífugális szivattyú szociorral nagyon olcsón eladó. Geib, Noviszád, Futoska 9. 999

Noviszád, Grobljanszka ucca 7 számú HAZ eladó. 934

Spiller Lencinél vevés. Telefon 22-94.

Minden hétfőn halvacsora a LEMLER vendéglőben. Noviszád, Futaki ut 99. (Korházszal szemben)

Üzlethehelyiségek és raktárak kiadók SIMA ECKSTEIN Futoski 8-10. 963

Szenzációs tudóság terjesztésére minden helységben képviselők keresetnek. Mióta utastással választélyeg ellenében 'Szenzációs' jellegre. 998

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár a leg'isőbb apróhirdetés 10 dinár

APOLLO

MA IS Eggerth Márta

a bájosan, behízelgően, kedvesen játszó szöke csalogány, továbbá Max Hansen és Siczak Leo kamarazénekes

A csókattasé

című zenés operett szereplői. Kiegészítésül kitűnő 3 felvonásos vígjáték. Kitűnő FOX hirdető a legújabb aktualitásokkal. Jegyekről ajánlatos telefonon gondoskodni 21-93

ODEON

Csütörtöktől - vasárnapig

Nagy Kató és Willy Fritsch

zenéz, róias vígjátéka fut

Nappal én - éjjel Te!

Vasárnap délelőtt 11-kor 'Ich glaub' nicht mehr an eine Frau' RICHARD TAUBERRAL

KÉT LAKÁS, három szobával, nagy előszobával és az összes mellékkel, modern kényelemmel (gőzzel, naragfűtéssel, meleg vízzel, kettel és ivóvízzel) kiadó. Dr. Popov Milorad házájában, Noviszád, Duna ucca 38. 870

KERESEK idősebb becsületes asszonyt, aki jól főz, háztartás vezetésére. Három családtag, külön házban lakunk, házmesterné segít a kert és ház körül. Jó bánásmód, külön szoba. Cim a kiadóban. Jelentkezni jó bizonyítvánnyal hétfőn és kedden. 1001

INTELLIGENS magányos nőnél, akinél bérbeadás nem létkérdés, szobát keresek. Középkorú, nyugati államokban élt férfi vagyok és meglegeklő esendes derűs otthonra vágyódom. Leveleket 'Bájos otthon' jellegre a 15kiadóba. 1003

Sremszka ucca 12. szám alatt a II. emeleten egy modern 3 szoba előszoba, fürdőszoba és összes mellékkel álló lakás azonnalra kiadó. Érdeklődni Königsstaedter Testvérek R. T. Noviszád Knjeginje Zorka trg 5, telefon 20-15. 982

A NAK pályáján levő bűffé április hó 15-ével egy évre kiadó. Közlelbbi adatok megtudhatók Lehrer Ottónál, Noviszád Futaki ut 70. 1004

AMERIKAI rádiókészülékemet, új 1933. modell 3 lámpával, két beépített elektrodinamikus hangszórával teljesen újonnan elcserelném ráfizetés ellenében egy régi, olcsóbb készülékért. Vujies Sztivan Noviszád, Vanzo Jovanovicsa ucca 8. (A teniszpályánál). 1008

KÉT SZOBA, előszoba, konyha, speiz kiadó. Noviszád, Uspenzska ucca 3. 991

KIADÓ május 1-re két uccai szoba, előszoba, konyha, speiz, Maszarikova 18. Bővebbet Noviszád, Futaki ut 70. 989

KIFUTÓ saját kerékpárral keresetnek Pravda Noviszád, Tamerszka 8. 983

Városi Mozi, Szubotica

Vasárnap - hétfő - kedd - szerda

FOX hangos hirdető

Az idegenlégió szökevényei

A szerelem és gyűlölet filmje. Három volt tiszt szenvedése és szökeése az idegenlégióból. Főszereplők: Noah Beery, Lugosi Béla, Warner Baxter és Myrna Loy

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Március 22-26 Szeidától vasárnapig A szezon kimagasló eseménye:

F. P. I. nem válaszol

A művészet és tehnik csodája Főszerepben: HANS ALBERS, SYBILLE SCHMITZ, PAUL HARTMANN PETER LORRE Előkészületben. 'A szívem még szabad' Gustav Fröhlich

VESZÉK privilegizált Agrárbank kuponokat Szubotica Vasuti Pénzváltó-üzlet. 073

Üyes tanuló lány felvétetik felsőruha varrodába. Bácskainé, Uspenzska 40.

APRILIS 1-re kerestetik egy különbejárattal burorozott szoba új házban lehetőleg a város központjában. Pontos címet az ar megjelölésével 'Garzonlakás' jellegre a kiadóhivatalba keretik. 983

KATOLIKUS TEMPLOMOK

részére husvitra SZENTSIROK és stációképek azonnal megrendelhető. Bachinger aranyozó cégéne, Szubotica, H Suda-revičeva 34. Alexandrova u. 16. 069

KÜLÖNFÉLE

Szenzáció !!

I-a aprított gyertyán tűzifa Din. 29 I-a aprított bukk-tuzifa Din. 27 II-a fűrészelt bukk-tuzifa (kis tuskó kályha fűtéséhez) . Din. 24 100 kgr-ként házhoz szállítva. Mindennemű tűzifát és I-a bukkfesznetet vagyon vételnél bármely állomásra igen olcsó árban azonnal szállítunk VUJKOVICS J. és IARSA, fatelep, SZUBOTICA, Jukičeva ucca 41. Telefon 6-69. 380

RÓZSATÖVEK a legjobb nemes fajokban kaphatók Wagoner Péter kertészetéből Vel. Kikinda. Kerjen ingyen árjegyzéket 929

Régi, jól bevezetett nagyforgalmu hentesüzlet kiadó a város fő utvonalan Érdeklődni a Reggeli Újság kiadóhivatalában.

Gábel Károly Noviszád, Kr. Petra 7 Futoska 47. Gallér- és képzőművészeti vállalat üzemmel. Minden darab aran-tálatlan hóleher és lenyes. 885 Duha gallér 1-2 dlm. Kemény gallér 1 1/2 dlm.

Az új ipartörvény

pontos magyar fordításban 20 dinárért kapható a Reggeli Újság szubotica kiadóhivatalban. A pénz előzetes be- küldése esetén portómentesen szállítja a kiadóhivatal.

A szerkesztésért felel: TOMAN... A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC

A MI IRODALMUNK

A REGGELI ÚJSÁG IRODALMI MELLEKLETE - Szerkesztő: SZENTELEKY KORNEL

Igazságkeresés

Azon az éjszakán, amikor erről a kérdéstről gondolkoztam, nagyon nyugodt voltam és olyan egyszerűnek meg tisztának tűnt előttem az igazság kérdése.

Ma, amikor erről írni akarok, nem vagyok nyugodt lelki állapotban, sok külső körülmény nyomasztólag hatott rám, a dolgok zürzavarosságát érzékelem minden életmegnyilvánulásnál társadalmi és magánéletünkben.

len benyomást kaptam az igazságtalanságról,

Nyugtalanom abból ered, mert közvetlen kétségessé teszi, hogy tárgyilagos lehessék, amilyennek lenni kell, ha egy gondolatmagot akarunk feltörni.

Mégis most írok, ilyen nyugtalan lelkiállapotban, hátha így sokrétűbbek lesznek a meg-látásaim, hiszen amit így elgondolok, teljesen magamból eredő, hogy úgy mondjam felelőtlen, mert nyilván nem nélkülözi a költői szabadságot.

Az igazságot mint absztrakt fogalmat három kategóriába sorozom és ily módon gyakorla-tosítom. Szerintem van egyéni igazság, kollektív igazság és ezek között, egyben felett az abszolút igazság. (Tézis, antitézis, szintézis.) A »felett« hogy miért egyben »között« is, ezt úgy fogom fel, hogy két ellentétes erő között a kiegyenlítő harmóniát, központosítást, a dolgok fejlettebb és békésebb egybekapcsolódását jelenti. Egyszerűen úgy fejezhetem ki, hogy abszolút igazságnak nevezhetjük azt, amikor az egyén igazsága a közösség igazságával összhangba kerül.

Az abszolút — ha ezt a szót meghatározni akarjuk — egy megközelíthetetlen fogalom, mert ha az »abszolút« valamely formában birtokunkba került, máris megszűnt abszolút lenni. Az abszolút tehát egy örök vágy a tökéletes után a teljesség netovábbjáig.

Hogy valami minél szebb és teljesebb legyen, ezt nehéz elgondolni, hiszen e mértékét a dolgoknak mi magunk csináljuk, ahányan — annyiféleképp. Az abszolút fogalma tehát újra le-süllyed tézissé, egyénivé és új harcot kezd a közösséggel, új ideált, új abszolútot állítva fel magának.

Az egyéni igazság a hozzájuk legközelebb álló, jóllehet, hogy a magunk igazságát sokszor nem is mi, hanem életkörülményeink határo-zák meg. Én például igazságtalannak érzem, hogy nincs pénzem könyvekre és vannak pénze-sek, akik terrornak tekintik, ha a könyvet kell vá-sárolniuk.

Az egyéni igazság annyiféle, ahányféle az egyén, sőt ennél is többféle, mert egy-egy egyénnek lehetnek sokarcu igazságai. Az egyéni igazság sokszor beleütközik a kollektív igaz-ságtalanságba. Minden konfliktus, ami az igazságtalanság érzetét kelti bennünk, valaki vagy valakik számára igazságnak tűnhetik, ha az érdekeiket szolgálja.

Igazságot szolgáltatni annyit kellene, hogy jelentsen, mint az egyén érdekét összhangba

hozni a közösség érdekével. A közösség igaz-sága is voltaképpen egy érdekkomplekszum, ez-ért van bizonyos fokú hitelhiánya minden ugy-nevezett szociális gondolatnak, ami az általános emberi igazságot hangoztatja.

Két egyén között az igazságszolgáltatást nem az igazság szóval jelképezem, mert két egyén között nem igazságról, hanem jogszolgá-ltatásról lehet csupán szó, mint azt látni fogjuk.

Az igazság, ha meggondoljuk, valaki vagy valakik számára mindig pozitívet jelent, ezért talán igazabb, ha úgy mondjuk, hogy az igazság amíg nem abszolút, inkább pozitív, mint relatív. Amíg az igazság egyéni vagy közösségi, elasz-tikus, de éppen rugalmassága jelenti jelenvaló-ságát. Az igazság az egyén és a társadalom leg-ördögibb labdája.

Pedig az igazság, ahogy mi azt vágyakoz-zuk, nem más, mint kiegyenlítődség, békeállapot a szó legmélyebb és legtisztább értelmében. Ez-ért nem lehet a fegyverrel igazságot szolgálta-tani. Igazság semilyen erőszakos tetteben nem ta-lálható, mert minden erőszakos tetteből hiányzik az igazságkeresés. Az erőszakos tettek igazi jel-szavai egészen mások.

Az igazságban, hogy érezni birjam, benne kell, hogy legyen minden, ami kedvemre való, örömet okozó, javamat igenlő, mert ha nincs benne, akkor nekem nem igazság és meg kell gyűlölnöm azt az igazságot, ami más számára nyújtja azt, amit tőlem megtagad.

Az egyenlőtlenség semilyen formában sem közelítheti meg az abszolútnak nevezett igazsá-got, ami a maga centrifugális erejével vetit ki-egyenlítődséget egyén és közösség között.

De úgy is el tudom ezt képzelni, hogy az egyéni igazság meg a kollektív igazság össze-ütközéséből pattan az abszolút igazság szikrá-ja, amely a dolgokat megnyugtatja és közös nevezőre hozza.

Igy beszélve az igazságról, annak absztrakt voltát jelképezem, amelynek mégis kell, hogy reális célja legyen. A felhő is függetlennek lát-szik a földtől, mégis ebből a magasban uszó köd-gomolyagból hullik a szükséges eső a magok ki-csírásására.

(Jó, hogy sejtelmem sincs megállapításaim helyességéről, mert nekem sokkal több örömet okoz, hogy valami kócos, de szép elgondolások ezek, olyanok, mint az égen legelésző bárány-felhők, amelyekből örökre kiábrándulnék, ha fizikai létezésük pontos adatait tudnám.)

Az igazságot színezni és osztályozni csak akkor tudjuk, ha valamely formában a magunk számára azt megtaláltuk. Én negatív formában leltem meg. Vagyis sok-sok igazságtalanságon keresztül. Tehát az igazság az én számomra tényleges absztrakt fogalom.

Olyan igazságról, amelyet fizikailag érzé-kelni tudnék, nem beszélhetek és mégis érzem nemcsak közelségét, bennem rejlő létezését és nagyszerűségét is. Talán csakugyan önmagunk-ban kell megtalálni az igazságot a dolog szá-

mára. Valami olyan mélyről jövő ösztönalapon, ami minden egyénben közös.

Igazságérzetünket a rajtunk esett igazságtalanságok érelik és tudatosítják leghatásosab-ban. Az igazság keresői csak a legkivételesebb esetben kerülnek ki a javak birtokosaiból. Ezek valószínűleg lelkiileg nincsenek jól szituálva, leg-jobb esetben poétikus lelkek.

Az igazságot könnyebb megtalálni, mint megkeresni. A keresés ezer utvesztőbe téveszt-het, de a megtalálás olyan egyszerű, mint min-den csoda, miután felfedezte az ember. Ha mégis keresni akarjuk az igazságot, akkor az igazságtalanság pszihikáját kell kutatnunk, mert min-den igazságtalanság mögött rejtőzik valami erő.

Meglehet, hogy éppen egy magasabbrendű igazság.

Például nem lehet megtagadni annak az igazságát, aki azt mondja:

— Haljon meg tíz ember, ha ezáltal ezer ember kerül igazságosabb sorsba.

Az egyén igazságérzete pedig tiltakozik az egyén pusztítása ellen. Ha azt mondjuk, hogy minden élőknek joga van az élethez, ebbe benne van a fenti tíz halott joga is, de ugyanakkor talán nincs benne az élethez való igazsága.

Viszont a halottgyártónak az igazsága benne lehet a gyilkolásban, de nincs meg hozzá a joga. A jog gyakran jön ellenkezésbe az igazsággal, sőt gyakran profanizálja azt.

Igazságot keresni minden esetben lázadás, még akkor is, ha az igazság keresője a légynek sem vét. Az igazságkeresés elégedetlenséget je-lent, az egyéni igazságon való túllépést jelent, békevágyat, a kollektivummal törekvést egy tisztultabb életformához.

Aki keresi az igazságot, mindenkiét keresi.

Aki megtalálta, csak a magáét találta meg.

Gergely Boriska

Vigasz

Még nincs minden veszve. Akad még boldog hébe-hóba:
Kacaj, csók, álm; vidortűző, megrikató
Magyar nóta.

Akad még lány, vers. akad büszke néma mámor
S kiszépill még a lélek olykor a mának unott
Bús sarából.

Akad még két megértő meleg szem,
Melynek fényénél újra estente békén
Fölmelegszem...

Tűzlenek még titkos akarások néha
S enyém az éjek, hajnalok, alkonyok bűvös
Ajándéka...

Jönnek még sugárzó örömek — s tűzdelnek
Belém új ígéretek az érkező áldó szép
Küzdelmek.

Jönnek majd frisstűzű vágyak — élveteg
Ültetnek belém újzengésű erős
Szent éveket.

S akad még talán egy szál hús borostyán
A dalnoknak, mielőtt áthull a durva
Időrostán...

Dudás Kálmán

Fehér levél

(Folytatás)

Azt hamar megállapította, hogy sok a mulató és a kávéház, meg a nyugalmas teázó, ahol a párizsiak rendez-vous-ot adnak. Betért egy ilyenbe. Minthogy rendez-vous-ja nem volt senkivel, hát elnézte a párokat. Vacsoráznai átment Olivetbe, a Loiret partjára, ahol a víz sodrában gyönyörködött. Beszédos pincérlányok szolgálták fel a vacsorát. Kezdték egész különösen rokonszenves lenni ez a város. Talán mint mindegyik, amelyben az embernek pénze van. Már terveket is szőtt. Másnapra határozott programot készített magának: felkeresi a magyar kolóniákat Billancourtban, ahol a Renault-gyárakban sok magyar munkás dolgozik. Vagy legalább is dolgozott. Ir egy beható tanulmányt a párizsi magyarok életéről. Aztán szétnéz a magyar egyetlek szövetségében, ahol tájékozódni fog az egész magyar társadalmi életéről ebben az idegen városban.

Vacsora közben észrevette, hogy az egyik pincér a másikhoz magyarul beszél.

— Mondja kérem, vannak itt magyarok?

A megszólított hibátlan magyarsággal beszélt.

— Ez itt a fiam. Még a háború befejezésekor kijöttünk. En vasöntő vagyok. Sokáig dolgoztam egy autógyárban, de nem régiben a kormány rendelkezése folytán a gyárakban és más üzemekben a másnemzetiségű munkások számát a minimumra csökkentették. A gazdasági válság itt is érezteti hatását. Még az a szerencse, hogy így meg tudunk húzódní. Mert nagyon sokan vannak ám, akik nem tudnak sehogyan sem elhelyezkedni. Mi itt esekély bérért dolgozunk éjjel, nappal. Vannak, akik még cukorkát vagy déligümölcsöt sem árulhatnak. Amit eddig összetakarítottak, most abból élnek.

— Nagyon megromlott a munkásság helyzete. De így van ez mindenhol. Egyik országban úgy, mint a másikban. Tudja, sokat gondoltam már, eszi manó, összepórolok egy pár garast és üsse ló, hazamegyek!... Ugy szeretném látni még egyszer az Alföldet, a Tiszát... de ha arra gondolok, mit kezdek otthon? lemosolygom ezt a meggondolatlanúságot. Ott sem tudnék elhelyezkedni az én szakmában, mi?! Ott is mindig munkásredukcióról olvasok a lapokban. Talán a MÁV... de ez sem biztos. Itt van a családom is. Van egy lányom, meg egy fiam. Az anyjuk is él. Hová történem őket...? Az én bolond magyar szívemért nem érdemes őket a bizonytalanságba vinnem. Ha nagyon fáj, majd megreped... Mert ők már megszokták ezt a hazát. Hogyisne! Szép, nagy és független... Meg a gyermek könnyebben, gondatlanabban tanul. A leányomat gimnáziumba járatom. Így tengődünk...

— Hát így van ez. Nehéz az élet mindenhol.

— Kegyed is állást keresni jött?

— Nem épen... — felállt és bemutatkozott.

— Ön a régi Bácskából való?

— Igen. Érettségi után szétszéledtünk a nagyvilágba. Ki merre lát. A mi anyagi helyzetünk is aggasztó. Nagyon sok szegény fiú érettségizik... de mit tegyenek? Ipari pályán is munkanélküliség van. Az intellektuális pálya egy szemmel sem jobb. Magyar ember nem megy már ma magyar nevet ügyvédekhez... A széthuzás megvan bennünk csonkítatlanul. Magyar nevével még a protekcio reményét sem tudja nyújtani az a fiskális. S így bizony 6-7. éven belül nem tudok, hogy nyitottak volna ügyvédi irodát, vagy orvosi rendelőt a háború után tanult magyar fiatalok közül. De ilyen a romániai és a szlovenszkói kisebbségi ifjuság helyzete is is. Elképzelhetetlen nyomor és megpróbáltatások között elvégzik az egyetemet s aztán megint nincs semmi. Az egész Vajdaság szegénye jogot tanul. Mert ez van leginkább módjában. Éjjel, nappal utazik, hogy az előadásokon jelen lehessen. Penzióba nem jut nekik.

— Tudom én, hogy otthon sem jobb egy szemmel sem. Csak a honvagy egy kicsit vakká teszi az embert.

Aradi fizetett és a pincér feleségitte rá a labátját.

— Parancsol taxis? — kérdezte franciás előzetekénységgel.

— Nem. Gyalog megyek. Szeretem a várost.

Abogy most hazafelé, kirihathatlem filozofálás megint elfogta. Eddig az ámulattól és a csodálkozástól nem igen gondolkodott, de most e párizsi magyar beszéde után visszanyerte régi mérlegelését és szociális érzületét.

Nem is tudta, mivel kezdje, mert egyszerre annyi érzés rohanta meg, hogy agyában minden kábel, minden sejt működésbe lépett. Kiutat nehezen talált a gondolat.

Es mikor ezt a még soha nem látott eszlogást, kirekatokat, palotákat bámulta, már ott érezte a fenyegetően nagy ellentétet: a nyomorgók, az éhezők, tömeglakásait. A total planba süppedt, kivilágított város egyszerre érthetetlen gyűlöletet éreztetett fel benne, melyhez csak a megcsömörlés, kiismerés, csalódás lehet hasonló. Odahaza sohasem volt még ilyen érzése.

Még nem ismerte ki ezt a várost és a népet, de a körvonalait kialakulni érezte agyában. A rólu olvasott könyvek alakjait ott vélte maga körül a tömegben, ott látta terpeszkedni a lepárnázott Renault-kocsikban, ájult szerelmi csókokban ténfergni a ciradás köfalak mögött. Es pillanatra nem értette, minek a köfal...? Ugy is mindenki tudja. Bizton meg volt győződve, hogy a ruházat is az éghajlat és a hiúság miatt van. Mert ha a ruha csakugyan a rendeltetésének szolgálatában állna, akkor kell-e mindig változnia alakjában?! De ez ellen ő már nem harcolhat, ahogy a kulturfeminizmus ellen sem elég egy-két ember kirohanása.

Ő már csak úgy szerette elképzelni a nőt, mint ahogy arra megboldogult jó anyjából következtetni tudott. Fiatalnak, szépnek; ha kell, háziasnak, ha kell, modernnek; megértőnek és mindenek felett jó erkölcsűnek.

Azért nem is gondolta komolyan, hogy itt, ahol az olvasottakat már saját tapasztalatai is kezdték bizonyítani, megtalálja azt a nőt, akit élettársul keres. Ha csak váratlan és akaratlan kalandok össze nem bogozzák életének érzékenyebb szálait valamely céda megfizetett, rafinált gyöngyödszálával...? Erre vigyázni fog. Mert bár már a huszonegyedik életévébe lépett, a szerelemben még majdnem gyermeknek, mindenestre gyakorlatlan harcosnak érezte magát. Akinek a kezéből könnyen kicsavarhatják a fegyvert ceatanyort nők, vagy adhatnak szerelmi párbajpiasztolyt, amely visszafelé stül el.

Másnap reggel kezdte a mászkálást előlről. Az mellett, hogy adatokat gyűjtött a tervezett cikkhez, lakást is keresett magának, mert a „Bretagne és a két Charentes“-et is drágának találta. Nem könnyen ment, de utóbb talált. Ugy tervezte, hogy másnap már át is költözik.

A nap gyorsan elmúlt. Azon vette észre, hogy már ismét sötétedik. Egy nap ismét elmúlt és ő még állás után sem nézett.

II.

Majdnem egy hónapig volt Párizsban. Dolgozott egy kis magyar lapnak és több versfordítása jelent meg. Mind ezt igyekezettel és szorgalommal érte el. Ez idő alatt megismerkedett egy édes kis teremtéssel, aki magyar volt és vágyott vissza Pannoniába... látni árvalányhaját, szöke hullámot és arany buzakalászt. Aradi komoly szándékkal tért haza, hogy a fészket megigazgassa. Utközben azonban elfogta a józan fontolgatás. A leány egy kitelepedett pestmegyei magyar család tagja, aki még itt született a királydinnyés homokon. A honvagy hajtja haza és ez a házasági jó alkalom lenne, hogy álma beteljesüljön. De ha felébred, akkor... ott fogja látni szemében (mint a tündérit álmodó gyermeknél) a tágranyit, üres vulkán-krátert, amelyből egy egész világot tépott ki a valóságra-ébredés: Párizs s amely most csalódottan néz az elcsilingelt tvegezőn után. A falut csak a nagyon, nagyon nagy szerelem miatt bírná ki. S akkora szerelem lehet-e egy téves erkölcsű városban felnött leánynak? Aki élettörvénynek vette, hogy szerelmet valljon és adjon annak, aki egy cete elviasi mulatóba gondtalanul elszórakozni, „jól mulatni és jól vacsorázni“. Párizsban megtanulta

nem nagyon komolyan venni a szerelmet. Volt alkalma látni és tapasztalni a mélyebb szerelem száműzetését, végignézni a l'amour du corps rab-szolgáit a délice jármában — fényben és nyomorban egyformán.

Meg aztán mit szólna a falu is...?

S amikor az ismerős síkságokon kezdtek feltűnedezni a kedves kis fehérre meszelt házak, nyurga gémeskutjakkal, terebélyes eper- és akác-fáikkal, szár- és szalmaboglyáikkal, akkor az a leány félíg már átkozhatta Párizst és hírét. Köszönhette elrontott ügyét dámáknak és szobalányoknak, flappereknek, marquise-knek és matrósnaknak, akik a nem nyujtható gyönyört frankkal pótolják.

Hiába, aki betegek közt járt, arra ragadhatott valami, ami talán kiúthet rajta előbb vagy később, mint a veszettkutya-harapás.

III.

Az alföldi sárga őszel együtt érkezett haza. Kapta a föld a leveleket — névtelenül, sárgásbarna pecsétkeivel. De azért tudta, kitől. Mint tőpörödött, kiséletű sápadt gyermekek, akikre a mulandóság lángtoroka perzselőn rájuk lehelet, göngyölődtek össze és gurultak le az avarra ezek az árva hirnők. Nem mondhatni, hogy szabályos időközökben történt a leveleknek ez a lehullása, de ő, a természetben elmerülni tudó lélek vélt itt felismerni egy homályos körvonalakban maradó ütemet, amelyekre a levelek hulltak a fákról; kiszámíthatatlant, de kiérezte, lekötözhatatlant, de bántót: az idő taktusát.

Tavasszal és nyáron délibábra, őszel, meg télen ködbe merül e föld. Az ősz köde azonban sárgásabb, sápadtabb, mint a tél. A télnek ez a szemfedője szürkés, kékes, fekete és fehér hó-szinek keveréke, ahol aránylag a világ-gyász ellenére is több a fehér.

Az ősznek ebben a ködtengerébe belevisz-fénylenek a sárga erdőcskék, rőtveres, magános fák, fakult mezők, melyek a vonat alá futnak.

A faluban a házat idegenek bérelték. Ment haza a szállásra és eszébe jutott, hogyha anyja élne, most látná őt a kis oldalablakból. De hát egyszer az ember íthagy meghitt oldalablakot, puha meleg takarót és kiköltözik oda a temetőbe — egy hideg, ócska fekete selyemmel a teste fölött... Íthagy egy meleg, simogató kezét, mely mindenemü borogatástól jobban esik, jobban gyógyít; becéző, vigasztaló szavakat, amelyek olykor banálisak, de azért mégis mindig ujak és megunhatatlanok...

Es eszébe jutott, hogy már a szoba nem oly meleg, meghitt, idegen illattal pang és pang és nem ismeri meg Bodri... és a Cica is kifut a szobából... végtére pedig még mindig nincs simogató kéz, rezgéstelen szavakat ojtó ajk, melyet boldogan ajkára vonna... és Veronkára gondol... és titkos sejtelen fogja el.

Íróasztalához rohan. A felbontatlan leveleket szétturja, mint a dominót, hogy a jelekből egy pillanat alatt átlássa a helyzetet. Es lát egy kis halványrózsaszínű borítékot, amely úgy fekszik ott mint egy jelentéktelen szíromlevél... De gyöngyírás van az egyik sarkában, melyből azonnal felismeri Veronka kézírását.

Kinn kapta a föld a leveleket — névtelenül hulltak tetőre, ablakpárkányra, mint egyforma, sárga-barna ruhába öltözött hősök, katonák kéknek egy nevük és egy sírjuk van.

Aradi is írta a levelet Párizsba: „Sajnálom, nem lehet. Most látom, vagonom nem fedezi régi adósságunkat, amit szintén örökölttem... Nincs állásom, nincs jövőm... Bocssás meg. Talán nem vetted túl komolyan? Sajnálak. De hiszem, hogy a nagy távolság is segít feledni.

S hogy leragasztotta, azért a kitérülhetetlen eméskő lánynak kellett valamit szentelnie: két könnyecseppet... de ki tudja, a levélben a tiszta szerelem pecsétjei lettek-e? vagy csak egyszerű örömkönnnyek voltak?

Kis János

(Vége)

Dezső bácsi postája

Ivancsics Kató. Remélem, hogy mire üzenetem hozzád ér, már rég meggyógyultál és elfeledted azt a csunya torokfájást, ami engem is meglátogatott gyerekkorom minden esztendőjében. Sőt még tavaly is rámköszöntött, mégpedig olyan keményen, hogy két napig beszélni sem tudtam. Ez ugyan nálunk férfiaknál nem olyan nagy szerencsétlenség mint tinálatok »hölgyeknél«, de azért mindenképp kellemetlen dolog. A szerese, hogy ami beszéd a torokfájás ideje alatt benne marad az emberben, felgyógyulása után elmondhatja. Kívánom, hogy te is mielőbb pótolod be az elmulasztottakat.

Zsagár Ernő és Kató. Betűfejnyelvűtek sorra kerülnek, de a számalom-rejtvényt túl nagyra tervezték. Attól félek, ha ez a nagy számalom megindulna elvinné a Tündérországot, valamennyi kis olvasójával együtt. Pedig ez nagy baj lenne, mert akkor ki enné meg a nyerevény csokoládét?

Bancsár Feriké. Én azt hiszem Feri pajtás, hogy belőled miniszter lesz. Mégpedig közletem zési miniszter. Mert irásodban annyira koca akadt, hogy ha levághatnánk, egész tétre elég lenne. De azért csak íj szorgalmasan. Ha látnád, hogy Dezső bácsi hogy örül a ti pecéitoknak, azt hiszem az egész levelet azzal raknátok tele. A Verszám irásán viszont megátáskoz, hogy ő komoly »hölgy«. Csak nem tudom, hogy igéretét be szokta-e váltani? Azt írja ugyanis, hogy szülőidben meglátogat. Remélem te is elfjász vele!

Lakó Dezső. Nem haragszom én a halgatásodért, mert nagyon jól tudom, hogy néktek is vannak olyan komoly életgondjaitok, melyek sokszor a felöltötnék is éppen elég volna. Édesanyád halála mély részvételt tölt el, de örömmel látom, hogy te a nagy szomorúság ellenére is, szorgalmasan végzed munkádat. Az édesanya elvezetése a legnagyobb csapás, de a komoly munka és kötelességérzet még az ilyen nagy csapás elviselésére is megadja az embert.

Abráháms Juliska. Julcsa ne légy olyan furcsa és ne ijessz, hogy kiátkozol a Tündérországból. Inkább azon törd a buksi fejed, hogy akad-e valaki a világon, aki a te rejtvényedet meg tudná fejteni? Kockába rajzol egy »S« betűt, melléje tört vonalat, föléje »R« betűt írsz, alá azt, hogy »nyó«. Hogy mitől esz-e, azt nem tudom, de azt hiszem ezt a legkitalálhatóbb esernyőcsináló sem tudná kitalálni. Mégis haragszol rám, mert nem küldtem ezt a rejtvényt. Többször megüzentem már, hogy a versnek krójának nevét is közöljétek, mert más versét nem éltek soó nélkül könyomtani.

Boros Ilonka. A Tündérországot bármikor felhozhatod, hétköznapon mindig megtalálás a szerkesztőségben.

Kirsch József. Ugy látom hувéti gyónásra készülsz, mert a megfjéttel együtt tévedésből elküldted azt a papírlapot is, amelyre a bűnelvet felírtad. Hát ami azt illeti elég nagy darab papírosva volt szükséged, de nem az itt a legfontosabb, hanem, hogy a nevedet így írtad rá: »Dr. Kirsch József.« Mert azokból a bűnököl, amelyeket most a tizenegy esztendő Kirsch Jósánál mindenki természetesen talál, bizony sokat ki kell »radirozni«, amíg a Jósából »Dr. Kirsch József« lesz. Bizonyosra veszem, hogy ki is radirozod és neved elé idővel odakerül jogosan is »Dr« jelzés. Sőt, én még a neved után is kívánok valamit mégpedig azt a szót, hogy: professzor. Addig is azt ajánlom, hogy a gyónáskor vastag harisnyát és nadrágot végy fel, mert a túlságosan hosszú térdelés közben, bizony megfájdul az ember térdkalácsa.

H. Mariska. A beküldött rejtvény jó, csak az nem jó, hogy a nevedet nem írtad ki. Mi titkolni valód van rajta? Írd meg a másik nevedet is, máskülönben elnevezünk Hápgó Marcsának.

Nagy Málykúti Ella. Nevek tévedésből maradt ki a multhéten, mert én tirátok sohasem haragszom.

Poránszki Manelka. Az irásod nagyon jó, csupán a helyesírással van egy kis baj. No de azt a »hölgyektől« már megszoktam. Ha szorgalmasan és figyelmesen olvasod a Tündérországot anélkül, hogy észrevennéd, megtanulsz helyesen írni.

Kapocs Anni és Pencz Sanyi. Szóval »társultatok« és ezentul közös erővel dolgoztok a Tündérország rejtvényeinek megfjéttésén. Remélem, hogy a társas cég idővel nyereményt is felmutat majd, csokoládé, vagy jutalomkönyv alakjában.

Nagy Sanyi, Talló Ferenc, Zsigrai Mariska és Irénke, Trencsényi Mariska, Móricz Károly, Bárony Valika, Wagner Irénke, Ferró Ottika, Kaurat Kató és Józsika. Köszönöm a nékem küldött szép rajzokat.

Balázs Terézia, Csányi Ilonka, Erdei Ferenc, Hausler Lajos, Kurin Lajos, Kalmár Mariska, Kovács Péter, Neiser Gréti, Papp Árpád és Laci, Sági Maris, Szakáll Lidi, Varga Juliska és Irénke. Szeretettel üdvözöllek benneteket a Tündérország táborában. Aki közlötök elmulasztotta írja meg pontos címét és hogy hany esztendő.

A REZSECI ÚJSÁG VASÁRNAPI INGYEN MELLÉKLETE. — Szerkesztő: Dezső bácsi

Lepény Peti, Fazék Kati, meg a Pajtás Kalandjai

Írta: Dezső bácsi

PECIÉK VANDORUJON

A szép mezőt járnai gyönyörű élvezet, Az ut vadvirágos réteken át vezet. Ezer szép virágból pompás illat árad, Elvezni az ember szünte bele fárads.

Peti is, Kati is, vidáman nótázott, Egy-két vakkantással, Pajtás ur kontrázott. Ámde minél inkább távolabba érnek, Annál csendesebb lesz, ajkukon az ének.

Fessétek ki a képet izlésték szerint. A festményt azután küldjétek el a Tündérország szerkesztőségébe.

Aki a legszebb festményt küldi be, a NOVIZSÁDI UNION CUKORKALIZLET csokoládét nyeri

A lestopályázat szubotical nyertese a szubotical Ruff CUKORKALIZLET csokoládét kapja

Peti ugyan dudod, ám már csak magába, De Katinak bizony, nehéz már a lába. Pajtás orra is lóg, a földet kutatja, Fárads biz ökelme, csak hogy nem mutatja.

Peti derék gyerek, nem hagyja társait, Felveszi hátára az elfáradt Kati. S, hogy a kis pajtások vidámak legyenek, Így kurjongat vígan: »Paprikát vegyenek...«

A beküldő neve és címe:

Hogyan lett a csintalan kislányból jó kislány

Egy csintalan kislányról beszéltek most nekünk, akit Evikének hívtak. Nem is csoda, hogy csintalan kislány volt, hiszen öt fiútestvére között csak egyedül volt leány. Ezek a fiúk egyre bosszantották, egyre csúfolták Evikét. Az is igaz, hogy ő nem maradt adósnak, mert talán Evi volt a legcsintalanabb az összes testvérek között. No meg aztán Evikét az egész háznép kényeztette, deledégette — akár mi rosszat csinált — a fiúk kaptak ki érte.

Ha a fiúk bosszantották Evit, akkor úgy sikongott, hogy az egész háznép kiszaladt védelmére és senki sem kérdezte az okát, csak egyenesen a fiúkra támadtak.

— Ti haszoniatlan fiúk, már megint bánjátok azt a szegény kislányt!

A fiúk már nem is védekeztek, hiszen alaphán véve nem si voltak ők oly ártatlanok.

Evi mégis csak a fiúkkal szeretett játszani, csak az ő játékaik tevésezt neki, még a Jézuskától is karácsonykor lovat, puskát, kardot, ostort kért — dehogyan is kellett neki hajlása baba, mikor azt a fiúk úgy is szettepétek volna.

Egy rossz szokása is volt Evikének — mindenért felsikongott. Ha a fiúk nem akartak valamit neki adni, akkor addig sikongott, míg az anyus kiszaladt és összeszidta a fiúkat.

Sokszor törték az eszüket a fiúk azon, hogyan lehetne Evikét arról leszoktatni és egyszer a véletlen megismerkedtek jött.

Evi ke megint oly sikongó kedvében volt s ha csak ránéztek a fiúk, elkezdett nyalogni.

— Anyus, anyus, a fiúk megint bánthatnak!

Laci meg Gyurka, hogy meneküljön Evitől, fogták magukat, leszaladtak a kert végébe, ott állt gyebatalmas eperfa, hamar felmásztak rá.

Evi egy ideig csak várt-várt, mikor lesz már alkalma sikítani, de végre is megunt a dolgot és elindult a fiúkat keresni. Bejárta a kertet, bevezett minden bokor alá hiába, a fiúk nincsenek sehol, de sehol. Végre a kert végébe jutott és bírsan megállt az eperfa alatt.

Egyeser csak egy zöld ág pottyán az orra, Evi megijed és szaladni kezd, akkor a fiúk elkezdtek a rigót ulánozva futyulni a fán. A nevetést azonban nem tudták sokáig visszatartani és hangosan kiört belőlük.

Evi erre visszafordult, meglátta a fiúkat és elkezdett kiáltozni:

— Én is a fára akarok menni!

— Gyere no, ha tudsz!

Evi belekapaszkodik a fa ágatlan törzsébe, de alig emeli fel a lábát, potty, visszacsúszik. Sir, jaj, gát, káltra mindhiába, a kert oly nagy, hogy a házig nem jut el za Evi hangja.

Most a fiúk összesenugnak s aztán megszólal Laci:

Nem bánom, lemegek érled.

Le is kászott a fáról s aztán felémelte Evit, meg Gyurka a fáról nyújtotta Evi fele a kezét. Nagy bajjal fel is jutott Evi a fa egy kényelmes ágára s mikor ott boldogan elhelyezkedett, kapták magukat a fiúk, lekuszának a fáról és ott hangyák egyedül Evi. A fa alatt aztán hangosan felnevetnek és így kiáltanak fel Evike:

— Ugy-e jó a fán? No, te csak thi ott, akár estig, mi azalatt lent legálabb nyugodtan játszhatunk. — Ezzel már tovább is álltak és Evi a faterjéről nézhetett, hogy futkosnak be a kertet a fiúk. Időnként vissza-visszatértek a fa alá, de kacaszert, hogy Evikének fület, meg szamaríflitet mutassanak.

Evi várt, várt csendesen, de mikor látta, hogy ennek fele sem trefa, a fiúk is hosszabb ideig elmaradtak, elkezdett fohászzkodni.

— Édes, jó Istenkém, segits le engem erről a fáról. Igerem, nem leszek rossz, nem fogok többet sívalkogni.

A fiúk egy bokor rejtekében hallgatták ki Evike fohászzkodását, de még azt is meglátták, hogy Evike leveit a cipőjét, a harsnyáját s aztán feje fölött egy ágra akasztja.

— Te Gyurka, ez a gyerekek még le akar mászni a fáról — sugja oda Laci Gyurkának.

— Biztosan leesik. Gyertünk hozzá.

A két fú gyorsan a fa alatt tement.

— Mit csinálsz Evi? — kiáltott fel hozzá Laci.

Levettem a cipőm, így könyvemben lemeaszok.

Majd könyvemben leesél és megütőd magad feleli Laci.

— Mit adsz, ha leveszünk? — kezd vele aludozni Gyurka.

— Adok egy darab csokoládét.

— Az kevés.

— Adok két darabot.

— Az is kevés, mert neked egy dobozzal van.

— Jaj odadom az egészemet, csak vegyeted le.

— Es nem fogsz ezennel sikoltozni, árulkozni.

— Nem, nem soha többé.

— De ha meg nem tartod a szavadat, visszaviszom a fára.

Nagy kinnal-bajjal le is hozták Evi a fáról, de milyen állapotban! A cipője, a harsnyája fent maradt és a ruhája csupa rongy-szakadás, az eperfa ága rossz szabó, kacso tépni tud.

Evi szomorúan nézett fel a fára, jaj, hogy kerül le onnan az ő cipője, harsnyája?

— Kedves Gyurka, hozd le a cipőmet! — ki-nyörtög Evi.

— Majd akkor, ha a csokoládét megkepcapik.

— Meztelb men mehetek anyus elé.

Ezt már a fiúk is belátták, Laci hamar fel-mászott a fára és lehozta a cipőt meg az egyik harsnyát, majd lekialtott.

riska (Darányi telep I. 148.) a noviszádi Hering Studio fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Kollár Gilke a szubotical Ruff cukorizlat csokoládéját ottani szerkesztőségünkben vegye át.

Peti, Kati és Pajtás kifejtéséért Szovis Juliska (Sztjevana Mokranca u. 19) a noviszádi Union cukorizlat csokoládéját a szerkesztőségben vegye át. Kohn Kató (Vrag kert) a noviszádi Foto Boulevard fényképre szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Boldog Dolyka a szerkesztőségben postán elküldjük Moravtóra. Klein Jani a szubotical Ruff cukorizlat csokoládéját ottani szerkesztőségünkben vegye át.

Betűrejtvények

1. Klaus Józsa

S	Z	I	T	A
K	6	6	6	6

2. Kovács Gizke

M	K	Ö	A	M
---	---	---	---	---

3. Lékó Dezső

F	A	R	G	I	K
S	A	I	A	K	

4. Sántha Józsi

S	T	A	S
A	T	A	D

5. Tégla Gréta és Pesti

F	U	V	E
d	d	d	d
d	d	d	d

6. Reiter József

C	E	R	P
---	---	---	---

Rejtett nevek

- Közl: Busch András
- Laci hibákat ütöz
 - Olga birkozik
 - Ella cirnossal játszik
 - Ilonka tornázik
 - Ili cukrot kapott

Számalom rejtvény

Közl: Furd Mária

K									
N									
T									
A									
R	U	T	I						
A									
V									
M									

A betűk a számalom forgásának irányában ismert közmondást adnak.

Keresztrejtvény

Közl: Komlos Laci

1	2	3	4	4a
5	6	7	8	9
10	11	12	13	14
15	16	17	18	19

VIZSZINTES: 1. Szabószerszám 4. Víz állat 5. Kérdő névmas 6. Helyhatározó rag 7. Gyümölcs 9. Török név 10a. Rigó volna, ha egy betűje nem hiányzna 11. Régi történelmi idő 12. L. O. 13. Madár 14. N. M. 15. Így sir a pólyásbaba 19. Tél gyümölcs.

FÜGGŐLEGES: 1. Nálunk elég ritka hangzer 2. Szep virág, az ártatlanságot jelképezi 3. Az időt jelzi 4a. Ali valamit leír. 8. M. O. 9. Visszalelt Olga volna, de egy betűje hibás 10. Női név 11. Egyforma magánhangzók 12. Télien esik 16. Fek hang 17. Ugyanaz, mint 6. vízszintes 18. Kötő szó.

MEGFEJTÉS

Betűrejtvények:

-
-
-
-
-
-

Rejtett nevek:

-
-
-
-
-
-

Számalom rejtvény:

Pótló rejtvény:

A bekioldó neve és címe:

Rejtvények, játékok, mókák és egyéb huncutságok

Megjéteések a Tündérország márc. 19-1 számából

Bettűrejtvények: 1. Simon Elemér, 2. Kőrös körül, 3. Kincses Bence, 4. Oklevél.

Találos kérdések: 1. Kőr, 2. Tükör, 3. Ökör, 4. Tör, 5. Rendör.

Kockarejtvények: 1. Zseb, 2. Sors, 3. Erdő, 4. Bors.

Pöttyörejtvény: Franciska.

A multvasárnap nem volt hibakereső pályázat a Tündérországban

A multvasárnap Tündérországban használt kutatókat utána, nem találtak fordítva nyomtatott szavakat a mesékben. A hibakereső pályázat elmaradásának oka, hogy a multvasárnap ki Tündérországból kimaradtak azok a versek és mesék, amelyekben a szavakat fordítva nyomtatott, a hibakereső pályázat számára. A multvasárnap ugyanis olyan sok gyerek küldött be megfejtést és festményt, hogy a névük kinyomtatása a Tündérország legnagyobb részét kitöltötte.

A mai számban azonban már megtalálják a fordítva nyomtatott szavakat és kedvetek-re gyakorolhatjátok magatokat a hibakeresésben.

A rejtvényeket részben vagy egészben megfejtették, szép festményt küldtek be:

Dímer Sándor és Elvira, Fogarassy Bébuska, Armbrüster Laci, Kirsch József, Majsal Péter és Feri, Barth Ferenc, Daniel József és Gizike, Lavács Kató és Magduska, Nagy Erzsike és Mariska, Bartha Ilonka, Csontos Mária, Klausz Józsa, Vékás Laci, Boros Ilonka, Madacki Juliska, Schwarcz Évi, Boros Laci és Gyurika, Madaczki Veronka, Nagy Mélykúti Ella, Pintér Veronka, Kanyó Máté, Ivancsevic Kati, Joláthy Szilvia, Varga Juliska és Irénke, Kaurics Böke és Vali, Fodor Margitka, Bartha Annucié Bözsike, Balázs Terézia, Labányi Etelka, Erdős Eszti és Margitka, Fúrjes Maca, és Veronka, Gatter Gizike, Begovics Zsuzsika, Iványi Ferenc, Tóth Böske, Náray Zsolti, Bálint Anna, Vadóc Gizike, Kovács Nemes Valéria, Mókus Tereska, Turu Irénke, Földesdi Gizike, Velisek Bözsike, Boldog Ibolya, Kurin Lajos, Sági Maris, Fülöp János, Fodor István, Fodor Ilonka, Papp György, Takács István, Bószó Dező és Géza, Talló Ferenc, Siliágyi Erzsike és Sanyi, Márton Eszti, Hegedűs Irénke, Csipő Irén és János, Acs Ilonka, Szakáll Lidi, Szabasi Manca, Kovács Laci és Mariska, Tóth Feri, Tóth István és Mária, Tóth László és Béla, Nagy Sanyi, Milinszki Laci és Vilmos, Takács

— Ezt az egy harisnyát itt hagynom a fán zálogba és csak akkor hozom le, ha a csokoládét megérték és ha betartod ígéreted, hogy nem fogsz sívalkódni.

Évi tudta, hogy most a fiuk hatalmában van, hogy most ez egyszer még anyus sem adna neki igazat, hiszen ő akart a fára menni, ő vetette le a cipőjét és az ágak tépték össze a ruháját, ezt már igazán nem foghatja rá a fiukra. Mit tehetett hát! Harisnya nélkül felhuzta a cipőjét, összehajtogta rongyos ruháját és óvatosan beosont a szobába. Hamar más harisnyát, más ruhát váltott, előszedte a doboz csokoládét, de óvatosságból egy darabkát kivett belőle s míg a kert végére ért, szépen el is fogyasztotta.

A fiuk ott vártak rá a kert végében s mikor meglátták, örömmel felkiáltottak:

— Eljén Évi! Már látjuk, hogy derek kislány lesz belőled. Ide azzal a csokoládéval!

A csokoládészeket aztán három részre osztották úgy, hogy Évikének is amnyi jutott, mint a többinek. Ez annyira meglepette Évit, hogy nyomban bevallotta:

— Fiuk, én az uton már megettem egy darabot, mert azt hittem, nem adtok nekem belőle, azért egyet visszaadok.

— Csak tartd meg Évi és légy ezentul jó kislány — felelték a fiuk.

És Évi ezentul meg is próbált jó lenni, eleinte sehezen ment, mert sokszor elfeledkezett magáról és egy-egy sakoly kizaladt a száján, de akkor elég volt, ha a fiuk csak annyit mondtak: „eperfa”, — Évi nyomban elhallgatott.

Az egész ház csodálkozott, mi történthetett Évivel, hogy most egyszerre oly jó barátságban van a fiukkal, hogy sohasem sívalkodik, árulkodik. Anyus próbálta összefüggésbe hozni a fél harisnyával, melynek felét hiába keresték az egész házban, meg az össze-viszaz tépett ruhával, melyről Évi sehogysem akart felvilágosítást adni. Lassan, lassan meg is feledkezett az egész dolgról.

Öz lett, hulltak a falevelek. Egyszer anyus végigélt a kerten s mikor az eperfa alatt elhaladt, a lehalló falevelekkel egyenesen a fejére potyan Évike harisnyája.

Kézbe veszi és bemegy vele a szobába, előkeresi a párját s mikor a gyermekek mind együtt voltak, így szól:

— Hallottatok ti oly eperfáról, amelyiken harisnya terem?

Évike elpirult, Laci, meg Gyurka elkezdett nevetni.

— Nezd Évike, ez a harisnya most esett le a nagy eperfáról, mondhatom elég éretten, mert csak ugy omlik szétjél.

Évike sirni kezdett. De Laci Évikét ölelte át, Gyurka meg az anyus nyakába borult.

— Ne haragudj édes anyukám, mert ennek a harisnyának köszönhetjük, hogy nem nyafog és sem árulkodik többet Évike.

A gyerekek 10 mondásai

Zs. Katókat ölesztendő korában anyukája elklidbe a vasúti őrhöz, hogy a kosárkájában ülőitné való magot hozzon. Katóka elment, de a kérést megtoldotta és így szól a baktér néhez:

— Néni adjon tejmagot is, hadd nőjjön nálunk tej a kertben...

A tanító bácsi a közzémbányászásvól tart előadást a harmadik elemiben. Megkérdi a gyerekeket, hogy milyen színt a kőszén?

— Fekete — feleli nagyon helyesen Juhász Pisti.

Helyes. És milyen lánggal ég a kőszén? — Feketével! — vágja rá nagy bölcsen a Pisti gyerekek.

Mókus Ferkó vendégségben járt anyukájával. Mint legtöbbször szokás itt is megérdezték tőle a nevet. Ferkó pajtás bátran kivágta, hogy: Mókus Feri.

Hát a kutyákat, hogy hívják — kerdik tovább tőle.

— Mókus Zsoli.

Nagy nevetés támadt és valaki megkérdi: Hát az is a családhoz tartozik?

Feri gyerekek így válaszolt:

— Nem a családhoz, hanem a kutyaházhoz.

A falusi bucsunak azért örülnek a legjobban a gyerekek — sőt sokan a felnőttek is, — mert bucsu alkalmával minden jóból bőszégesen kivételik a részüket. G. Jósának sehogysem tetszett az idei bucsu. El is panaszkodta édesapjának:

— Apuka ez a mostani bucsu, nem igazi bucsu.

— Miért kifiziam?

— Mert tavaly ilyenkor már kétszer járt a hasam, az idek még egyszer sem. A Ferkóknál jobb bucsu van, mert neki most is már kétszer járt a hasa...

Klausz Ienka dinárt kapott a nagybácsijától és természetesen nyomban elindult, hogy cukrot vásároljon rajta. Nővére figyelmezteti, hogy ne vegyen cukrot, mert elromlik tőle a foga. Icu ekkor így oldotta meg a nehéz kérdést

— Jó. Hát akkor nem veszek cukrot, hanem — csokoládét.

Manó Peli

Amikor itt a tavasz
Nem fagy már és nem havas,
Manó Peli kím a kertben
Ügyeskedik szépen esendőben.

Kertágyakat felásza,
Gereblyézi vigyázva,
Ha meglátja anyuka,
Ugy örül majd, hogy csuda!

KACOR KIRÁLY

Írta: Magda néni.

Egyszer volt hol nem volt az operenciás tengeren is túl volt egy szegény asszony. Volt egy macskája. Ez a macska egyszer mind ki nyalta a hányában a tejfőt. Megharagudott a szegény asszony s elkergette a nyalakodó cicát. Ment, ment a macska. Elért egy híhoz s leült az egyik végére. A híd másik végén egy róka üldögélt. Nem ismerték egymást, félték is egymástól és sokáig nem szóltak egy kukkot se. Végre a róka megszólalt:

— Ugyan ha meg nem sétéleném, mitféle úri nemzetiség az őt?

— Én vagyok a Kacor király. Olyan nagy a hatalmam, hogy minden állatnak parancsolok. — felelte a macska s megpödrölte a bajuszát.

— Nagyon örülök, gyoh láthatom az urat. Legegn szeretném egy kis ebédre; lesz egyt-hus, csirkepecsenye és tejfűtés is.

A macska szívesen fogadta a meghívást. Elmentek a róka komához, jól megebdéltek. Ebéd után lefeküdt a macska s megparancsolta a rókának:

— Ügyelj, hogy míg alszom én háborgasson semmi sem!

A róka kiállott a háza elé. Arra jött a kis nyúl.

— Eredj innen te kis nyúl! Alszik az én uram a Kacor király! Ha kijön azt se tudod merre szaladj!

A kis nyúl megijedt, hamarosan elkötődött s jó messze egy tisztáson leupordott. A róka őrizte tovább a házat. Arra jön egy medve. Rászólt a róka:

— Hallod-e te medve! Elnemí innen, mert az én uram a Kacor király alszik. Ha kijön azt nem tudod merre szaladj!

A medve is megijedt s elment a tisztásra. Ott találkozott a nyúlal, a farkassal meg a varjúval. Mind azon tanakodtak, ki lehet az a Kacor király? Ha már olyan nagy ur, jó lesz vele barátságban élni. Elhatározták, hogy meghívják a Kacor királyt ebédre. El is küldték a varjút, hogy hívja meg a vendégeket. A varju elment, meglátta a róka s azt mondja neki:

— Elnemí innen te varjú! Az én uram a Kacor király minden állatnak parancsol. Ha szemé elé kerül az azt tudod merre szaladj!

Kedves róka bátyám, én csak azért jöttem, hogy ebédre hívjam a Kacor királyt meg kedves róka bátyámat.

— Az már más! Várj egy kicsit!

A róka demeggy, elmondja a meghívást. Kacor király megmosdik, bejuszát kipödrí, bundá-

ját rendbe szedi s kilép a házból a róka komá-val együtt.

— No varju, vezess! — szólott a róka s elindultak a tisztás felé.

Azabart a medve hordta a fát a tűzre, a farkas aszalt tertielt s nyársat forgalt, a kurta farku nyúl pedig sítót-főzött. Egyszer elküldte a varju a fáról:

— Kár, kár, itt a Kacor király!

No hiszen! megijedt a medve, megijedt a farkas, de még a kis nyúl is! Uccu, vesd el magad! Szaladjak, szaladjak, megállítia őket egy kutya. Hova-hova ilyen sebesen? Gyere pajtás te is, mert itt a Kacor király. Olyan nagy a hatalma, gyoh minden állatnak parancsol! Várjatok pajtás, hadd nézzem meg azt a Kacor királyt?

Odamegy a kutya a tisztásra, meglátta Kacor királyt. Se szól, se beszél, ugrik egy nagyot s megkapja a Kacor király füleit.

— Te vagy a Kacor király, te nyalakodó macska? Hiszen te nyulad ki a gazdaszonym kamrájában a tejfőt! Gyere csak haza, fogjad otthon az egeret: az egereknek vagy te a király.

A medve, a farkas, a róka meg a nyúl esep-tak erre gyvan lakomát, meghívták a varjút is. Talán még most is lakmároznak, ha bele nem fáradtak.

Árnyék a hősök halálának

Elültek még arra a fekete szeművegés emberre, aki Rubezalról messé az iskolában? Messziről. Nemtorozágból jött, hogy a háboruban megvakult katonák javára előadást tartson, péntek gyűlésén. Ő maga is vak volt. A harctéren langszóval égették ki a szemét. Ujolsó reggel, mikor még épek voltak a szemek, letelejt itt edesnyájában.

Levélben semmi sem írt a háború borzalmairól. Egy szóval sem említette, hogy alhandan a hadállal néz szembe. Arról sem írt, hogy kik estek el az ismerősök közül. Nem dícsérelt hősességgel. Csak azt írta: jól érzem magam, esemmi bajom. Erretem és miatam ne aggódj, kedves jó anyám én a kötelességemet teljesítem.

Ugy állt őrhelyén, mint az a római paloma, kinek hamvait Pompei romjai között felék a munkások. Mikor a város elborította a hamuod, mindenki menekült. Ezt abból tudjuk, hogy a legközelemből esortázmardványt a városom körül tábláltak. Egy volt a város kapujában, — az őrszem. Ott borította el a hama és kavics.

Ő is úgy állt... Csak akkor esett össze, mikor az égi lángnyelv szembe esepott és kitégette azokat. Soha többé nem látta a világot.

Ugy-e emlékezték még, hogy egy hölgy vesette be az osztályba a vak hírt. Mert, hogy hős volt az

senki sem tagadhatja. Két viaszégy terna, a két fekete tveglap kialudt szemét előtt. Fekete kabátban volt. Puhá kalapját már az ajtóban levette. Így szokta ezt ő még tanító korában, mikor balpeccit az osztályba. Az ajtóban megállt. Hallgatódzóit, Csend volt. Kiséé csodálkozva kérdezte:

— Itt vannak a gyermekek?

— Igen.

— Vesszen a helyem.

A hősök hölgy ezeket tett a dobogó alá és odavezette a vak embert. Ledölelte. Várt. Várt, míg becsúdték az osztályt. Ő persze abból sem látott semmit. Utójára ő robbanó ágyugolyókat, szoronyal, lángvetővel átfrohánú embereket látott. Ez volt utolsó emléke. Veres fejek, levágott karok emléke rajzoldott utójára a felkelté. Aztán hosszú években át többé nem látott semmit. Örök sötétség borult a szemére... Milyen szomorú is a vak ember sorsa. Nem lát... soha többé nem fog látni. Hát borzasztó.

Most itt ál. Fekete szeművegés mógött ál és halgat. Hallgat.

Kinosz percok csak. Most hallgatnak a valifé-gepet. Kész...

No, most megszólal a vak ember. Nem a hős, sem a tanító. — Hanem a vak ember...

— Rubezali az ória hegyében lakott... Országa a föld alatt volt... Minden száz évben egyszer-kétszer jött a föld színére, hogy az embereket megtérálja, megfossza. Egyszer két kis gyermeket ment az erdőben... És folyt a mese... folyt, mint valami álomkép. A falon egymást kergette a sok színes csoda...

Azán jött a másik, a harmadik. Meseik egy-utána után...

Mikor végete ért a mesélés, ti csodálkozó szemmel néztétek a fekete szeművegés hős tanító és látszott rajtatok, hogy nem vagyátok megelégedve. Szomorúan mentétek haza.

Még is kérdeztem az egyik kis fiút, hogy miért olyan lehangolt, hiszen olyan érdekes dolgokat mesélt a hős tanító bácsi... Mire a gyerekt azt felelte

— En arról szerettem volna hallani, hogy hogyan történt az ő megvakulása a csatában? Miért nem arról beszélt? Az hiszen igen érdekes lehetett...

— Az igazi hősök halálának a háborúról. Arról csak azok mesélnek, akik talán sohasem szagoltak lgorosthótt. Legutóbb ez a hős, aki csendesen itt áll a dobogó előtt, — ez halgatott. Mését mondott Rubezalról és a Kód királyról, Jancsikáról és Rózikáról, — de egy szót sem szólt a lángszóróról, a kialudt szemekről... a hőséről...

Ebben is hős volt ő. — Hőselem halgatott magáról. Megette a kötelességét, meghozta nagy áldozatát és — halgatott. Igazi hős volt.

Kiss hiba

PEŐŐN

Írta: Tom

Nyár... egy férfi áll a hidon... szép homlokán bors,

ágyuk, sercegék, csatahaj... most dől a háború.

Csak néz menegye, mart hitte, hogy vannak még csodák, mikor mellje ugrott egy dárda, vad kosk.

Az ég két kárpója ekkor nagy zenye meghesdi s a koskák beléje mártja a rút landza vasat.

...az ajka éppen zárva nyílt, még mosolygott segekn, csak amikor összerogyott, émtult el a seben.

Felshajlott: jó Istenem! vértetem én nekéd? nem zengem tán reggel, este sok veres éreket?

Retetőü kinnal, hóbögye a melléhez kapott, a nézte könyörög szemekkel a lemondó napot.

A nap visszafilantott rá, lángerecel, hidegen, mint mikor az ucsán megy el molletünk idegen.

...Ki tudja? Ki látta?... Semki! a bús völgy mélyében, ahol bekent, bítek megányban olvejtőre pihen.

A gyermekeknek a szállal s a felhővel szem, száll a sok veres hirtetés át erdőn és vízen.

Csodálatos dalával jelkeket betölt ő a mulmban, jelenben egy maradt: Petőfi, a költő!

HOGY KELL BEFÜLDENI A TUDÓT-ORSZÁG ICSŐPÁJÁZÁSÁNA ÉS FELTÁRÁSÁNA

A Lépény Petőfiről közzét rajzot vagy az utjágón fessétek ki, vagy kopirozzátok le külön papírra és úgy küldjétek be. A rajzokban közzé azoknak a megfélést, amelyet sikerült megféléteni, írjátok le a Megfélést szelvényre. Ne felejtétek el a neveket és címeket ráírni úgy a festményre, mint a megfélést szelvényre. Legjobb, ha a festés, vagy a megfélést előtti írások rá a neveket és csak azután kezditek hozzá a festéshez, vagy megfélésthez.

Figyelő

Uj építés

Molnár Farkas munkái 1923-33
A Magyar Műhelyszövetség könyvsorozata

A háborút követő esztendőket mint minden művészet, úgy az építőművészet terén is új irányokat vetettek fel és ez megérezhető ma egész Európa építkezésén, közelebről pedig erre mifelénk is, ahol Noviszedon egész palotasorok épültek már fel ennek az építkezésnek művészeti törvényei szerint. Budapesten ennek az irányzatnak egyik legeklatánsabb képviselője Molnár Farkas, a weimari, majd dessau Bauhaus neveltje. Walter Gropius, a világhírű építőművész, a Bauhaus megalkotója írja róla: »Az új építészeti törvényes gyermeke korunknak, logikus terméke a korszellemnek, az új technikának és a megváltozott társadalomnak, a szükségszerűen fejlődő és az omladozó régít maholnap leváltó új életrend funkcionális eredményei manifesztálódnak minden országban az előfutárok munkásságában, amelyek első sorába tartozik Molnár Farkas építészete. Ennek az új építésnek valódisága és belső következetessége ma minden kétségen felül áll.«

Molnár Farkas tíz esztendeje már, hogy a festészetől az építőművészethez csatlakozott és a tíz esztendő alatt művészete a meredek emelkedés töretlen vonalát mutatja. Ennek a tíz esztendőnek eredményeit adja abban a kis kötetben, amelyet most a Magyar Műhelyszövetség adott ki és amelyben Molnár Farkas tíz esztendő termését adja vissza egyrészt ábrákban, fényképekben, másrészt pedig írásban. Molnár elgondolásai szélesen ivelődnék a mai egészségtelen bérházakat leváltó kollektív házaktól egészen a családi házakig, korunknak ezt a két törekvését fogva egy ivben össze s arra törekedve, hogy a racionálisan végsőkig átgondolt lakástípusokban is a ma legtisztább építőművészetét adja. Érdekes átnézni ezt a könyvet, amelyben az alaprajz racionalizálásánál a régi tervezést hasonlítja össze Molnár az ujjal, szembeállítva a kettőt s megdöntetlenül behozta, hogy az építésnek mennyire fontos szerepe van az életben és a művészetben. Molnár szerint ez a szerep az orvoséhoz hasonlítható, aki rendel, nem pedig a szabóhoz, akinél rendelni szoktak. A jól átgondolt funkciók határozzák meg a lakásalaprajzi elrendezését, helyiségeinek egymásmellettségét és méreteit, sőt a berendezési tárgyak elhelyezését és minőségét is.

Jóleső öröm átnézni Molnár Farkas tízéves munkásságának eredményeit s csak ott ragad torkon a fájdalom, hogy mindezek végrehajtásához lehetőség is kell, amit sajnos, a mi társadalmunk csak nagyon kis arányban tud megadni. De mindezen túl bizonyos, hogy ebben az építészeten a gazdasági válságot leküzdő rendszer nagyszerű életlehetőségei élnek s amit Molnár Farkas az építőművészet terén alkotott, az nem annyira a mába, mint inkább a holnapba tartozik. S úgy érezzük, ez a holnap már a miénk is.

Akik érdekelt Molnár Farkas építőművésze, az új házak és új lakások berendezése, az jól teszi, ha átnézi Molnárnak ezt az érdekes és értékes könyvét, amely a Reggeli Ujság kiadóhivatalában megrendelhető. Ára 30. Dinár.
Csuka Zoltán

**Becsüld meg iróidat,
Önmagadat becsüld meg bennük**

IRODALMI HIREK

Az Erdélyi Helikon Csuka Zoltán Tűzharangjáról

Az erdélyi magyarság legnagyobb irodalmi folyóirata, az Erdélyi Helikon márciusi számában részletesen foglalkozik Csuka Zoltán Tűzharang c. legújabb verseskötetével és arról többek között a következőket írja:

... Csuka Zoltán kozmikus költő. Nála a szerelem tüze százfokos gejzir, nem ismeri az egyet és a kettőt, milliókról és milliókról beszél, a tavaszi fűben zsilipek felpattanását érzi; ősszel nem a levelek hullanak, hanem a föld emelkedik. Még féktelenebb távlatokban éli az időt. Ha serdülő lányt lát, új generációk hosszú sorát látja hullámozni; ami tegnap volt, az nagyon-nagyon messze van nála; az élő dologokban megjelenik a halálfeje; az, ami holnap lesz, mint-ha fényévek távolságában lebegne. Mintha erőszakkal akarná a világot messzebb és messzebb vinni magától. Annyira nyugtalan és dinamikus, hogy a mát csak a tűzharang lárma mellett tudja elviselni. Nem természetes transzcendencia ez. A költői tulzás tért és időt feszítő mértéktelenségéről van szó. A pátoz túlaradó ereje az élesítője ennek a költészetnek, mely figyelmen kívül hagyja a színes napokat és a közvetlen emberi teret. Csuka költészete a bűnös és buta kezébe került világ ellen kovácsolódik fegyverzetté. A valóságban azonban oly meredt tenyérrel markolja fel a dolgokat, hogy szétfeszített ujjai között elperreg mind az a sok gyöngy, melynek titokzatos rendeltetése volna, hogy következetlenségével váljon művészzé.

Annyira rabja a pátoznak, hogy a lírai közvetlenséget és melet alig néhány versében sikerült megközelítenie. A »Halk elámult esők a homlokodra« élesen elüt a többtől. Puha és könnyű. Igazi lírai remek. »Halott apámuak irom« c. verse is nyugodt. Letagadhatatlan tehetség megnyilatkozása. A kötet forradalmi légköréből mint minden disszonancia nélküli emberi fájdalom cseng ki a Likrai robotosok dala.

A Látomások verseiben teljesen kiéli magát. Az elkövetkezendő háboru víziójában tobzódik s oly szörnyűségeknek, amilyenekre az Ótamentumban sincsen példa, tizenkét versen át időzik. Ez a ciklus adja legmeggyőzőbben Csuka Zoltán költői erejét. Itt adja ereje legjavát, művészi kvalitásai is itt érvényesülnek legjobban.

Csuka Zoltán költői fegyverzete a világ minden rezzenésére készen áll, a mindennapok galádságaival vezércikkbe illő páthosszal számol le, dörgedelmes ítéleteket, fenyegető intelmeket mond verseiben. Böbeszedű. Rakétákat gyújtogat. Fenyegetőzik és pellengérré állít. Emberi magatartása minden elismerést kérdemel s ha a csillagokkal kacérkodó kozmikus monstrum nem mozogna benne, mint költő is adhatna nagyszerűt...

Csuka Zoltán a Vajdaság egyik legünnepeltebb poétája. Poros bácskai falu határa tűnik fel előttem. A falu végén hárman ballagnak, Szentelek, Csuka és Fekete. Valahogy így olvastam ezt Fekete Lajos egyik versében. Valóságos kis irodalomtörténet. Tűz, amely az értékek fénye mellett sem vaszit erejéből, mert jegyeiben győzhetetlen: misszió.

De Csuka művészi kvalitásai ezen túl is élnek. Képei színesek és elevenek, nagy szeretettel és művészettel vonja be sorába az emberi szemek reflexjét s ilyenkor a legszáguldóbb tempót is lágytompítja. A katharszis erejével hat. Csak roppant bőmellű előadók álljanak ki ezekkel a versekkel a pódiumra. Sokszor egyetlen mondat az egész verse. Nincs megállás. Periódusai sodorva dühörögnek, a jelzők egymást érik. Nagyon ritkán zenei s mert a gondolati elemeken van mindig a hangsúly, fásasztó is.

Csuka Zoltánnál a tartalmi elemek látható küzdelemben vannak a formával. Az utóbbi rovasára azonban oly biztonsággal és fölénnyel dolgozik, hogy a legszigorubb olvasót is megtévesztheti. S ez költői egyéniségének titka és egyben legnagyobb érdeme is.

Kovács József

A Kolozsvárott megjelenő Pásztorú legújabb száma Ottlik György cikkét hozza Apponyi Albert-ről, Maksay Albert Galsworthy-ról emlékezik, Báró Vencel Bánffy György és Apor István erdélyi szerepléséről közöl intimításokat. Novellákat Komáromi Jánostól, Rossogortól, verseket Kiss Jenőtől, Uzoni Józseftől, Deida Jenőtől és Ady Marikától hoz a lap. A Figyelő rovatban Reményik Sándor, Rajka László, Vita Zsigmond cikkeit találjuk. Nagy Péter regényfolytatása egészíti ki a tartalmas számot

Üzenetek

Lelkem vengéde. Magáról néztél rám. Fent, kedves. Az Ön stílusában sok buja, színes, fűszeres elem burjánzik, de stílusának nincs belső ökonomiája, ezért sokszor széthulló és minden gazdagsága mellett erőtlén. Ezek a hibák a versben mindenesetre feltűnőbbek, mert ott jobban kell vigyázni a szavakra, azok csoportosítására, hiszen a vers mindig valami ünnepélyes kinyilatkoztatás, amelynek erejét és ünnepélyességét épen a sűrített, tömör stílus emeli. Azt hisszük, hogy a prózában jobban érvényesülne stílusa. Egy ilyen kísérlet érdekes lenne s talán nem is hiábavaló.

Oh be boldog vagyok... Rosszul alkalmazott szavak és képek, a szerelmi vágyódás nagyon is közhelyes, unalmas túlzásai. Kit érdekelhet ennyi banalitás? A szerelmi költészet ma már egy kifosztott kincseskamrához hasonlít, amelyben nagy tehetséggel és nagy szorgalommal sem lehet mindig új kincsekre akadni.

Magányban. Finom képek, melyeket azonban banális szavak sápasztanak. Ez a vers szigorú hangulat-egységet követel, a szavak, a színek lágy harmóniáját, mert különben széjjelhullik az érzékeny hangulatkép. Versében több olyan rész van, mely zavarja annak finomságát és harmóniáját.

A temetőben. Kurta jelentéktelenség, melyről nem lehet sok mondanivalónk. Ebben a pár sorban nem bontakozhat ki élmény, gondolat, hangulat. De különös kifogásolnivalót sem találunk azeléd, szomorú versecskéjében.

Menyasszony. Zavaros halmozása a bizarr, idegen szavaknak (pld. „vénustól ellopott títán-platin és egy diadém lövette hűsét“???) melyek mögött semmi érzelmét vagy értelmet, élményt vagy hangulatot sem találunk. Kérjük ne folytassa ezt a haszontalan, értelmetlen játékot.

A hitetlenkedő. Az elgondolás életrelvő, de a megvalósítás nagyon balul ütött ki. Megértjük azt a jellemet, mely soha és soha sem tud megnyugodni, de nem értjük meg azokat a hallatlan, egvidejű ellenmondásokat és következetlenségeket, amelyeket az Ön főhőse elkövet. Ezzel kiül belőle minden életet, minden valószínűséget. A megírása roppant pongyola, noha bizonyos iráskészséget nem lehet Öntől elvitatni. Nagyon sok önképzésre van még szüksége, hogy írása élvezhető legyen.

Elmulik minden. Csillag hullt le... Nincs módunkban ellenőrizni azt, hogy versei csakugyan megjelentek-e az említett pesti lapokban. De ez nem is fontos, ilyen körülmény nem befolyásolhatja értékmegállapításainkat. Verseit nem közzétehetjük, mert gyengék, fáradtak, fonnyadtak, mert nincsen bennük élmény, erő, eredetiség. Mi ezt az üres, bágyadt banalitást, ezeket a rosszul összecsempő rimeket nem tekinthetjük költészetnek.

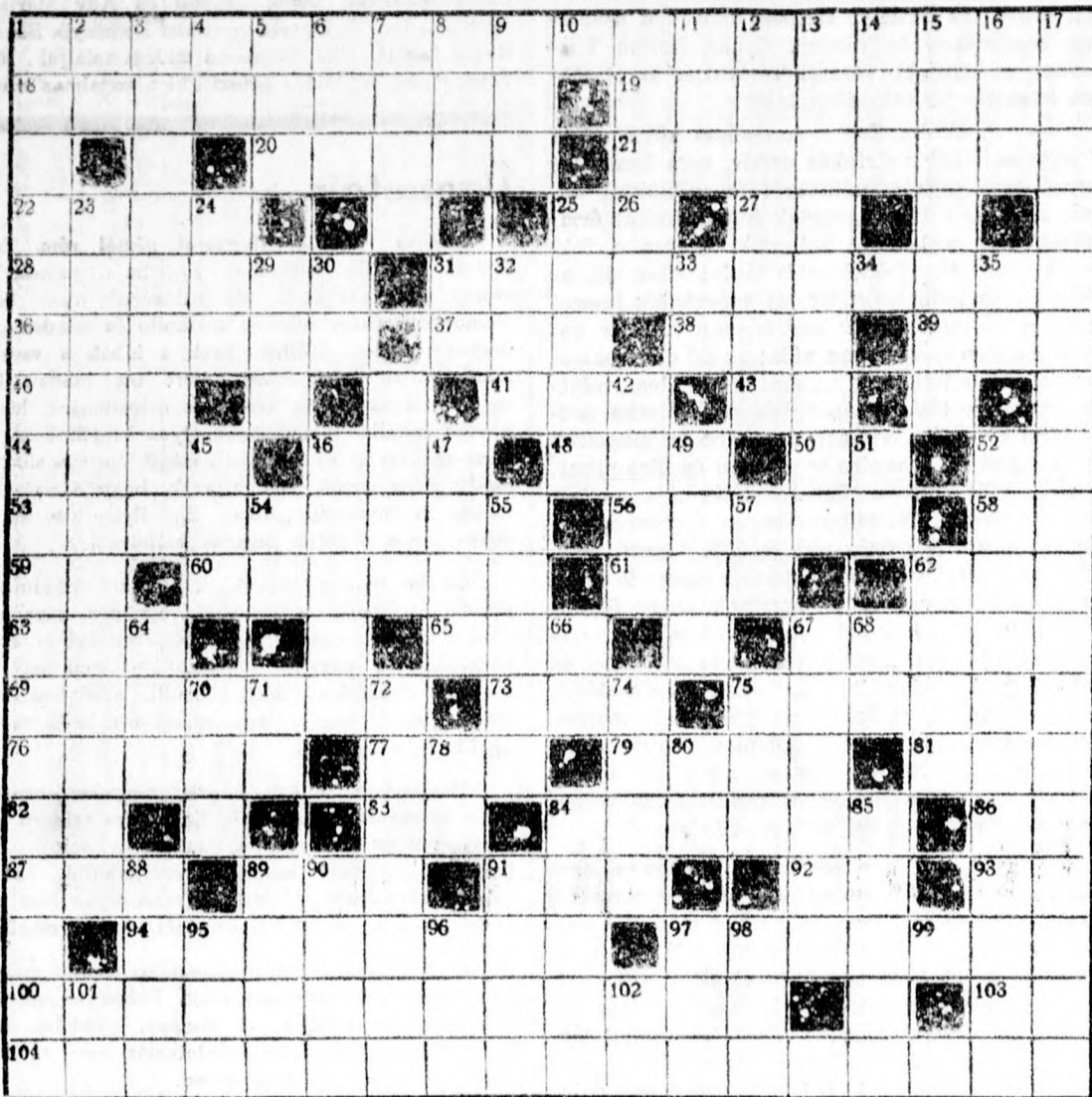
H. Z., Zágreb. Krlezsa Mirosláv a legtehetségesebb jugoszláv drámaíró, de mint költő, elbeszélő és kritikus is első helyen áll. 1898-ban született. Pécsot végezte a kadétiskolát, Budapesten a Ludovikát, jól beszél magyarul s innen magyarázható nagy tájékozottsága az osztrák-magyar társadalmi — de különösen tisztí életéről. Legtöbb írásában a régi osztrák-magyar mentalitást gúnyolja, ostorozza lankadatlan hevességgel. Noha a monarchia bukása óta újabb társadalmi problémák merültek fel, noha Krlezsa világszemléletében is jelentős balrafordulás állt elő, régi témakörét és nacionalista elfogultságát nem tudja elhagyni, nem mer elevenebb, életesebb témákhoz nyúlni. Ha nem lenne olyan nagy tehetség, könnyen onalmasná válnék.

Több közzététel legközelebb.

KERESZTREJTVÉNY

Készli: ifj. Grünhut Dezső, Nevi Futog

A megfejtés beküldésének határideje 1933. március 31.

A megfejtő neve és címe:

Vízszintes. 1. Híres spanyol festő egyik képe. 18. Iparos, névelővel. 19. Megrezeg. 20. Spanyol város. 21. Női név, fonetikusán. 22. Vissza:

nem kicsi, 25. Igevégződés. 27. Kobalt vegyjele. 28. Portrait. 31. Megváltás, tárgyesete. 36. Magyar íróné. 37. A bátor. 38. S. Ö. I. 39. Ma-

gyar Atlétikai Kör kezdőbetűi, keverve. 40. Vissza: Ró, 40. E. A. D. 43. Azonos betűk. 44. Atád betűi keverve. 46. Melegek. 48. Szekesegyház. 50. Gentleman. 52. Francia ú. 53. Vissza: Villanymozdony halad rajta. 56. Oriás, idegen nyelven. 58. Azonos betűk. 59. Citadella kezdete. 60. Ritkaság, idegesen. 61. Fásított ut, idegen nyelven, fonetikusán. 62. Nyelvtani fogalom. 63. Ottocska. 65. Járom. 67. Nagyon sir. 69. Katók, becézve. 73. Fáj. 75. Etudejeiről híres zeneszerző. 76. Fehér, idegen nyelven. 77. Mulik. 79. Irj népiesen. 81. Azonos betűk. 82. Vissza: ige. 83. Ige és méret. 84. Híres zeneszerző. 86. Budapest rövidítése. 87. Ara, keverve. 89. K. T. N. 91. Scendör.... 92. Két magánhangzó. 93. Az U. S. A. bal és jobb oldali része. 94. Ebbe a kocsiba. 97. Pokolban van, első betűje távirati. Vagy pedig régi magyar név. 100. Két nagy olasz város. 103. ASÓ eleje és vége. 104. Híres magyar szobrász és márványműve névelővel.

Függőleges. Világhírű zeneszerző magyar vonatkozású műve és neve. 2. Uzsok $\frac{2}{3}$ része. 3. Híres horvát érsek. 4. Kötőszó. 5. Lázit más-salhangzó. 6. Vissza: lokalizál. 7. Lalo, betűi keverve. 8. U. L. E. 9. Halál, idegen nyelven. 10. Magyarországi vármegye. 11. G. M. K. 12. Vissza: Neves magyar költő. 13. Különös, közhasznált idegen szóval. 14. Rié. 15. Vissza: az agyban idegen nyelven. 16. K. O. I. 17. Két Petőfi vers címe. 23. Híres európai államférfi és hazája. 24. Enkáká. 26. »Bogena« magyarul. 29. E. A. R. 30. 3.14. 31. Azonos betűk. 32. Azonos magánhangzók. 33. A földműves teszi. 34. Torokfájós ember szokta mondani. 35. Okos $\frac{3}{4}$ része, 42. Női név. 45. Levegő idegen nyelven. 46. Csatakiáltás. 47. Falusi magyar leánynev. 49. Szerb női név. 51. Ra testvérszava. 52. Templomban hallani. 54. »Szülő« becézőjének fele. 55. Utolsó. 57. E. E. 62. Halban van. 64. Ita. 66. Két magánhangzó. 67. Vissza: ige parancsolómódja. 68. Távirati »6«. 70. Ani betűi keverve. 71. Azonos betűk. 72. Az ólom van szokása szerint újévkor: ... 74. Ilyen alma is van. 75. C. J. H. 78. Dél, pont a közepe hiányzik. 80. Egyiptomi Isten. 84. Braen. 85. Vissza: óvás. 88. Adler, első rész nélkül. 89. Mozi 90. Vissza idegen pénz. 91. Cattaronak is van ... 95. Alszik. 96. Óre betűi keverve. 97. E. C. A. 89. Ót, táviratilag. 99. Magánhangzó. 101. Azonos betűk. 102. Nicea mássalhangzó.

REGÉNY

L. WALLACE:

A diadalmas élet

1.

— Halló, itt Velemen!

A mérnök egy pillanatra eltakarta félkezével a kagylót és rámosolygott a szőke lányra:

— Addig írja le azt a kölni ajánlatot, Erika.

Az írógép egyenletesen és egyhanguan muzsikált, a mérnök hosszasan tárgyalt az ügyféllel, aztán elégedetten tette le a hallgatót:

— A modellemre fáj a foguk... tizezernél több nem adom!

— Kipróbálták? — pillantott fel a lány a gép mellől.

— Természetesen. Pontosan tizenöt perc alatt egy egész hegyet tüntetett el a helyéről. Utépítéseknel, bányáknál nélkülözhetetlen... — felsóhajtott — mióta végetért a világháború, csupa ilyen szolid találmányon töröm a fejemet. Hogy ne mondjam, hasznos tagja lettem a társadalomnak.

— Igazgató ur jobban szerette a háborút?

Velemen megsimogatta aranyzőke fejét:

— Őszinte legyen, kicsikém? Igen! Utálom azokat a hülye, sóhajtozó pacifistákat, akik folyton a háború »borzalmasáról« kuruttyolnak. A békének nincsenek meg a maga szörnyűségei? Nyomor, szörnyűség, éhhalál, tüdővész...

— No de...!

— Édesem maga ezt nő léte nem értheti. Talán a közismert frásisokkal jobban meg tudom világítani a lényeket: az élet örökös harc itthon is csakugy, mint a fronton. Bátorabb dolog szemtől szembe küzdeni az ellenséggel, mint így a társadalom és az üzleti morál szabályai szerint... amikor sohasem tudhatja az ember mikor szurják le orvul...

Közelebb hajolt a feltűnően szép, fiatal teremtéshez, szája szinte érintette fehér, pihés nyakát és úgy suttozta:

— Mennyi szép dolgot csináltam a háború alatt! Nagy dolgokat! És hatalmas üzleteket! Néhány találmányomról többet beszéltek egy időben, akár Edison gramofonjáról, vagy az izzólámpáról...

— Például? — kíváncsiskodott a lány.

A mérnöknek már a szája szélén remegett a dicsekvő szó, de aztán meggondolta magát és tréfával ütötte el a választ:

— Eh, nem érdemes... azóta már elfelejtettek... az emberek hálátlanok... most az ipar szolgálatában állok... de azért... tudja, hogy ezzel a hegyeket romboló géppel arzenálokat és felhőkarcolókat is percek alatt a levegőbe röpítheték? — önelégülten nevetett — olyan ez a gép, mint egy őserdőből szabadult elefánt. Látszólag nyugodtan, a sorsába beletörődve cepeli a gerendákat, aztán egy szép napon megvadul és mindent elpusztít maga körül!

Erika négy hete állott a mérnöki iroda szolgálatában. Hirdetés útján akceptálták, elfogaltsága nem volt éppen terhes, csak egyhangú, az aktákból, amiket gépelnie kellett, nem sokat értett, főnöke udvariasan bánt vele és most első ízben történt, hogy bizalmasabban és hosszabban diskuráltak. Azt észrevette már a második héten, hogy tetszik a mérnöknek és a lány cseppet sem haragudott ezért. De semmi

olyant nem csinált, amivel közeledésre biztatta volna a főnökét. Csak mosolygott, kedveskedően és „almavirághoz hasonló arca” — így aposztrofálta Velemen — mágnesként vonzotta a férfi tekintetét.

— Meséljen valamit magáról — biztatta Velemen — a szüleinél lakik?

— Csak az anyám él — borult el a kedve — apám elesett a háboruban... anyám nevelt és most én is dolgozom, hogy segítsek rajta...

Egy percig mind a ketten hallgattak. A lány ismét az írógép fölé hajolt. A mérnök visszasétált az íróasztalához, a jegyzetel között turkált, aztán idegesen abbahagyta és újra a lány mellett termett.

— Randevum van az Adion halljában — mondotta félóra hosszat maradok távol... ha valaki keresne, várjon meg...

Atyáskodó gyengédséggel simította végig a lány szikrázó szőke haját.

— Csinos, üde kislány...

Erika elmosolyodott:

— Más k is mondták már!

— Képelem! Utóvégre rövidlátónak kell hozzá lenni, hogy az ember ne vegye észre.

A mérnök má a kabátját húzta.

— Igazgató ur kérem!

— Nos? — fordult vissza a férfi.

— Már napok óta szeretnék kérni valamit... de eddig még nem volt hozzá bátorságom kímélni...

— Halljuk? Tán csak nem a fizetésével elégedetlen?

— Ó, dehogya! Másról van szó... egy szegény unokafivérem ez előtt fél évvel elvált az állását... azóta nem tud elhelyezkedni... perfect kettős könyvelő... német, francia, angol levelező... nyomorog...

(Folytatjuk.)